

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII.-Núm. 8.052 - Dimarts, 10 de gener de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Cap d'any de la mort de

Don Isidre Romaní i Cuadrat

ocorreguda l'onze de gener de 1921
havent rebut els Sants Sagraments
i la Benedicció Apostòlica

(A. G. S.)

La seva vídua Rosa Serra, fills Eulàlia, Rosa i Josep, fill polític Albert Noguera, néts, nebots, parents tots i la raó social **Estrada y Gibert, S. en C.**, pregunten als amics i coneguts llur piadosa assistència a les misses que en sufragi de la seva ànima se celebraran demà, dimecres, de deu a dotze, a la Casa Provincial de Caritat.

Màquina d'escriure «JAPY»

RESISTENT, PRACTICA I ECONOMICA

PREUS ANTICS

Agents generals:

UNIO COMERCIAL ESPAÑOLA, S. A.

RAMBLA SANTA MONICA, 7

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSHANE

Apartat de Correus núm. 1

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E. ESCUETE & C.

Ronda Universitat, 20

El Doctor Bigas restablert de la seva malaltia, participa als clients i amics haver-se encarregat novament del seu consultori clínic del carrer **Portaferrisa, núm. 11.**

EL VILANOVA especialista en malalties de la pell i del cabell, s'ha traslladat del carrer de Fontanella, 15, a la de Pelayo, 44. De 11 a 1 i de 5 a 7.

DR. BREMON Sois **Raigs X**. Radiografia instantània visceral. Instal·lació transportable a domicili. **BRUCH, 46.** - De 4 a 6.

Dr. Montaña dels Hospitals de París - Pell i Venèri - Sant Pau, 25, pral., 2.

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMA - MATARO
Qualitat superior

TOS PASTA PECTORAL
balsàmica, per a calmar la TOS i facilitar l'expectoració

Antic preparat del doctor **ANDREU**
Demaneu-lo a totes les farmàcies

Notícies

La llengua catalana tingué el diumenge un culte ple de fervor. Als jardins del Parc de la Ciutadella, a les voltes venerables de la Sala de Cent, a la sala elegant del Centre de Dependents, la parla europea, viva des de Múrcia a la Provença, i des de Sobrarbe a Sardenya, ressonà amb accents variats, però una en l'essència i en l'anhel de lluir els atributs de Minerva.

A les esglésies, obeint la crida del Pare de la Cristianitat, es recolliren almoines per als infants orfes de la part central i oriental del nostre continent.

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

DEL 1 AL 31 DE GENER

IMPORTANTES DESCOMPTES

en la totalitat dels articles

En cartells fixats en les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DEL 7 AL 28 DE GENER

VENDA D'ARTICLES VARIATS

PREUS ÚNICS

4, 8 i 12 PESSETES

ELS TAN ANOMENATS CARMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid i províncies. - **J. BERNABÉ BARCELONA.** Proveïdor de la Reial Casa.

Dr. Camps Puntas Bonyons, Vies urinàries i sa Cirurgia. Rda. Universitat, 14. De 3 a 5 i de 7 a 9 nit.

La música tingué escalfants sessions, destacant-se el concert de l'Orfeó d'Arenys a Gràcia i el de l'Orquestra Simfònica a Eldorado.

Els que foren socis de l'Aplec Català, en banquet germanívol, recordaren temps en què, com ara, es bregava per la Pàtria amb delit.

L'Ateneu Obrer efectua un repartiment de premis als alumnes de les seves classes, i el Patronat de Sant Miquel del Port inaugura les escoles. Tots dos actes culturals tingueren gentil entusiasme i inequívoca catalanitat.

En algunes entitats, els Reis màgics que, encisats de Barcelona, havien restat a la capital, distribuïren entre la quitxalla tot el que encara guardaven.

Els funcionaris de les Escoles d'Arts i Oficis espanyoles que, per a tractar qüestions vitals per a la classe, s'han reunit a la metròpoli dels catalans, tingueren llur sessió de clausura.

Com en els partits anteriors, milers i milers d'espectadors contemplaren el partit de futbol al Montjuich. Va vèncer el «Barcelona» els txecoslovacs, però fou una victòria que no excità massa el nostre orgull nacional.

El ministre de Finances tornà a

Madrid, acudint a donar comiat a l'estadista català notables personalitats, amb el President al front.

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 9 de gener de 1922.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 773.2, 772.2, 773.0.

Termòmetre sec: 11.0, 15.5, 12.2.

Termòmetre humit: 9.5, 12.3, 10.1.

Humitat (centèsimes de saturació): 81, 68, 75.

Direcció del vent: SO., SO., NNE.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 20, 0.

Estat del cel: Nuvols, Serè.

Classe de núvols: C.K.S., C.K.S., C.S.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 19.5; mínima, 10.2; mínima prop del sol, 8.1.

Oscil·lació termomètrica, 9.5.

Temperatura mitja: 14.75.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 349 km.

Observacions particulars: Boira.

El director: E. Alcobé.

SABO CARMEN GUIMOR

El millor sabó de tocador

Demaneu's a tot arreu

El Col·legi de Farmacèutics de Barcelona ha constituït la Junta directiva, per aquesta entitat i per al Mon-

teip Farmacèutic del doctor Andreu, en la forma que s'expressa:

President, don Francesc Puig Sureda; vice-president, don Josep Maria Vallès i Ribó; depositari, don Antoni Berrell; comptador, don Salvador Ponsoda; secretaris, don Francesc Teigell i don Andreu Pulgenciol; bibliotecari, don Ramon Barriomeu; vocals, don Ramon Palau, don Ramon Farrés, don Joan Farré i don Ignasi Paradell.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia de l'Ajuntament:

Una bossa moneder de pell negra, amb uns rosaris amb dènes de color de noguer, i metalls; dos paquets de «Composició Kelvin»; documents a nom de Manuel Tufet i Maria Barba; una claueta sense numerar; una bossa petita de ras de color blau, amb un mirallet i centims; un escut-insignia del Sometent de Barcelona; una mantelleta, que sembla d'automòbil; quatre plats i dues tasses de pisa decorada; un clauer amb una claueta numerada; una cartera de pell, amb un document a nom de Vicenç Fontana, i centims; una bateria d'acumuladors elèctrics per automòbil; un moneder d'or, amb dues claus lligades amb un cordill; un mocador blanc amb inicials; una claueta sense numerar; una clau amb dues claus; un clauer amb una clau, una claueta i un xiflet; una mantelleta de blonda negra.

Cristalleries J. Llorens, R. Flor, 30

A mig matí d'ahir fou trobat mort al carrer de Llança, tocant al Paral·lel, un home molt pobrament vestit, que no pogué ésser identificat.

Vaixelles J. Llorens, Rbla. Flor, 30.

Va ser auxiliat al dispensari d'Hospital Joan Mata, de 14 anys, escombriari, el qual havia estat atropellat al carrer de Sans per l'automòbil 4033 i havia rebut contusions al costat dret i ferides a la llengua per mossegada. L'auto va fugir.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Una bicicleta va atropellar al carrer de l'Hospital a Escolástica Llorens, de 63 anys, fracturant-li el braç dret. Va ser auxiliada al dispensari del carrer de Barba.

La bicicleta va fugir però se sap que pertany a un cinematògraf del carrer de Sant Pau.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Sentint crisi d'auxili i xiulades d'alarma, acudiren uns serenos a un entressol del carrer del Beat Oriol, 10, on van trobar l'estadant el qual va dir que havia estat despertat —eren les dues de la matinada— per un soroll estrany que sentí a una finestra que dona a uns celoberts corresponents al carrer de Sadurn.

Va llevar-se, a mirar que era, i va veure dues ombres que desapareixien. Els serenos van fer un reconeixement per aquelles galeries sense trobar res anormal.

Climes càlids

Essent debilitant en alt grau aquest clima, exerceix una influència depressiva sobre les funcions digestives, que s'alteren, presentant-se, generalment, inapetència, set, fatiga, neurastènia i restrenyiment, alternant de vegades amb el còlic. Es curen aquests malalts prenent l'Elixir Estomacal de Salz de Carlos.

Va ser detingut per un muntipal al carrer de Sant Pau, prop del de les Repenedes, Jaume Riera, de 40 anys, el qual duia un farcell amb roba d'home.

Aquesta roba era d'uns confiters que treballaven a un obrador del carrer de Sant Pau. El Farreras, amb dos mes que van fugir, va apoderar-se de la dita roba.

Va ser conduït a la delegació de policia on el van reconèixer com a reincident en robaria.

Jugant al futbol a can Tunis, el noi Eduard Meler, de 13 anys, orfe, va rebre un cop que li va fracturar la cama dreta. Va ingressar a l'Hospital Clinic.

Ahir, a les cinc de la matinada es declarà un incendi al magatzem situat al Passatge del Dormitori de Sant Francesc, 1, que té llogat Josep Marles per a dipositar mercaderies destinades a Duana, com són bales de

cotó i altres objectes, havent-se cremat quasi totes les existències que contenia el magatzem.

Al lloc del succeís hi va acudir la bomba automòbil del Parc, manada per l'oficial senyor Gutierrez, aconseguint sufocar l'incendi a les 6.40.

En un tramvia dels que passen pel Paral·lel un industrial fotògraf nota que li faltava la cartera, que contenia 200 pessetes en bitllets i la seva documentació personal.

Diumenge foren detinguts dos subjectes al moment que estaven forçant amb una escarpra la porta d'un pis de la casa número 14 del carrer de la Ciutat.

Van entrar lladres a una rellotgeria del carrer de Wad-Ras i se'n van endur 150 rellotges dels clients.

Per a entrar a l'establiment es valgueren d'una clau falsa i després espanyaren els calçons, on es guardaven els rellotges.

Avui, dimarts, a les quatre de la tarda, se celebrarà a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, junta general ordinària.

- Adobs Espinàs

Químics orgànics

Vida religiosa

Avui: Sants Nicanor, doctor; Agatò, papa; Guillem, bisbe, i Santa Alfrèda.

Demà: Sants Higiní, papa; Alexandre, bisbe, i Santa Honorata, verge. Quaranta hores: Avui, a l'església dels Sants Just i Pastor. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Quart dia de la Infraoctava, color blanc. — La de demà: Cinquè dia de la Infraoctava, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí. — Demà, Nostra Dona del Patrociní, a la Catedral.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Crucificat, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Puríssima Sang, a la mateixa capella.

— La Reial Arxiconfradia de Mares Catòliques, el dia 11, segon dimercres del corrent, celebrarà a l'església de Sant Agustí els seus exercicis mensuals amb missa de Comunió a les vuit; i a la tarda, a dos quarts de cinc, la funció de reglament amb plàtica pel director doctor don Pasqual Llopes, degà.

Bisbat

— S'ha publicat el número de «Revista Popular», corresponent al dia 8 del corrent mes de gener, amb un interessant sumari.

— El vicari de Premia de Dalt, don Joan Jorba, ha sortit cap a Larraix amb l'objecte de complir el servei militar.

— S'han rebut en aquest Palau Episcopal 125 pessetes de R. N. per al Diner de Sant Pere, i 1.000 per als nois desvalguts, de donya Josepa Maresch.

— La setmana entrant començarà a pintar-se l'església parroquial de la Santíssima Trinitat de Vilafranca del Penedès.

— El número de «Vida Cristiana», publicació periòdica de temps litúrgics, benedicta per S. S., corresponent al darrer Nadal, publica el següent sumari:

Litúrgia de temps: «L'Evangeli del pessebre». «L'exercici del cristià al temps de Nadal». R. i C. «Els innocents. Homilia de Sant Joan Crisòstom».

Gregorianisme: «L'acurada dicció del text litúrgic». G. M. Sunyol, O. S. B.

Flors litúrgiques: «Himnes nades de Sant Efrém», Carles Cardó. «Naixement de Crist», A. C. Emmerich.

Estudis haglogràfics: «Sant Efrém, diaca i doctor», Robert Gran, O. S. B. Art cristià: «Una carta del Papa sobre Música Sagrada». «Associacions d'amics de l'art litúrgic».

Litúrgia pràctica: «Una circular episcopal sobre el cant de les dones al temple». «La Missa «dialogada», J. Hanssens, S. J.

Consulta. — Bibliografia. — Crònica Montserratina.

— A la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell s'hi ha celebrat la festa de l'entronització del Sagrat Cor de Jesús, predicant-hi l'il·lustre monest caputxí P. Antoni M. de Barcelona, qui gaudirà en aquesta ciutat d'una merescuda reputació i popularitat.

El gran temple s'ha omplert de gom a gom, abundant-hi els homes. El sermó del P. Antoni, amb tots els seus interessants punts, ha estat escoltat amb fervorosa devoció.

El poble ha cantat el «Crec en un Déu» i el «Crist veu», de mossèn Romeu, i l'escolania, sota la direcció de mossèn Muset, ha interpretat escolits motets eucarístics.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Vicenç Valls i Coriós. Avui, a les onze, Cortis Catalanes, 573. Parròquia dels Angels. Cementiri Nou.

En Rafel Torres i Montserrat. Avui, a les deu, Mallorca, 172. Parròquia dels Angels. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Angela Vázquez i de Vismes de Tuser. Morí a La Garriga el 28 de desembre últim. Avui, dimarts, de les deu a les dotze, misses a les capelles del Sagriment de les parròquies de Bellem, Concepció, Josepets i a la de La Garriga.

ANIVERSARIS

En Ignàcia Gallés i Gibert de Mestres. Morí l'11 de gener de 1921. Avui, de deu a dotze, misses a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Alvaré i Gener. Enterrat a la tarda d'ahir al Cementiri Vell.

En nen Joaquim Llopert i Casadevall. Ha mort a l'edat de 24 mesos. Enterrat ahir matí.

En Ramon Torres i Estadella. Ha mort als 56 anys d'edat. Enterrat ahir matí al Cementiri Vell.

En Joaquina Tallmajor i Recoder. Vidua d'En Rafel Saladrigas. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament.

A l'Escola Elemental del Treball

TITOLS I PREMIS A OBRERS

D'una manera senzilla i íntima el director de l'Escola Elemental del Treball feu remesa del resguard provisional dels primers títols de «Contractista auxiliar d'Indústries Mecàniques», concedits per l'Escola.

Formen aquesta primera motxilla els alumnes N'Enric Soler, N'Eusebi Badia i En Manuel Gaya, en l'especialitat d'Ajustatge a mà; i «Treball en màquines-elmes».

Aquesta primera avançada d'obres tècniques, donada la sèrie professional i el caràcter educatiu de l'Escola, és un bella esperança per la nostra indústria metal·lúrgica tan mancada de personal intel·ligent que sia un bon intermediari entre l'element directiu i els obrers executors.

Aprofitant l'avinentesa d'aquesta remesa foren donats també els premis dels passats viatges d'estudis als obrers que se'n feren mereixedors pels treballs-resums de l'excursió presentats. Foren, En Joan Albet, de l'Ensenyament de Manyans; En Rosend Argerich, de Fonollosa; i Modest; N'Eduard Pujol, d'Electricistes; En Josep M. Deu, de Fusters; i N'Antoni Llopert, de Teixits.

D'espectacles

LA COMPANYIA MORANO

Aquest vespre farà el seu debut al Teatre Goya la companyia de l'eminent primer actor don Francesc Morano.

El pròxim divendres debutarà al Teatre Comia una notable companyia dramàtica castellana i catalana, sota la direcció del primer actor N'Alexandre Nolla, al qual acompanyen les primeres actrius Mercè Nicolau i Marta Cazorla.

La dita companyia conrearà amb preferència el gènere melodramàtic, que tants adeptes té al Paral·lel, i donarà també selectes funcions de teatre català amb l'objecte de retre al degut tribut a la nostra escena.

L'obra escollida per al debut cridarà segurament l'atenció del públic, puix es titula «Los crimenes de Landrà», i està inspirada en el procés que acaba de veure's davant els Tribunals de París.

El citat melodrama, que consta de quatre actes, dividits en un pròleg i dotze quadros, és original del jove autor i actor don Rafel Tubau.

Al Foment Autonomista, l'Eleno «Pàtria Jove» ha posat en escena l'obra d'En Graells Castells «Com s'enreda la troca». En l'execució s'hi llueixen les senyoretas Martí i Boix i els senyors Font, Albertí, Pulgencioles, Mas i Torres. Al final fou cridat a l'escena l'autor, qui no es trobava al local, Cloguè la festa amb el diàleg «El chiquillo», a càrrec dels artistes Gassó i Hernández, que foren aplaudidíssims.

El producte del benefici per als pobres del districte IX ascendí a 485 pessetes.

En els intermedis, el quintet «Art» executà formoses composicions.

Gran Teatre del Liceu

GARÍ

El dijous a la nit es va donar novament aquesta obra del mestre Bretón, que tan assenyalat èxit va aconseguir quan la seva estrena la primavera de l'any 1892, quedant la primavera de l'any 1892, quedant de repertori en aquell teatre, si bé no recordem hagi estat repetida des de la temporada 1903-04.

Escollint-la de nou hom s'adona del molt que ha envellit, puix és ben cert que solament l'obra d'un geni resta eternament jove. Ha envellit tal com un vestit de disfressa que s'ha guardat trenta anys desat, el qual, si bé ens havia fet un temps certa il·lusió, en contemplar-lo de nou ens fa somriure per la seva candorositat.

L'obra de don Tomàs Bretón, demés, ens porta a la memòria l'etern problema de l'òpera nacional, preconcibida amb tant de zel pel mestre salmantí. Però és que «Garí» pot considerar-se com una òpera espanyola, ni catalana, pel fet d'estar basat el seu llibre en una llegenda del nostre poble, i també per fer-hi oir en ella, més o menys desfigurades, tres o quatre tonades populars? El sentiment o caràcter nacional que hauria d'ofrir la música no el distingim pas, i en el seu conjunt tampoc hi sabem trobar cap unitat d'estil, ja que s'hi barregen les influències més oposades, des dels primitius italians (duo de Witilda i Aldo, en el primer acte), fins a Wagner, passant per Gluck, Meyerbeer i Verdi (ariosos i corals, d'una banalitat entrinadora).

Hi ha obres creades en el moment més favorable per a llur èxit, que troba en la disposició especial del públic. «Garí» ha estat una d'elles. Qui no recorda el «furor» que va despertar la sardana (i no en ballar-la), que durant un parell d'anys fou la obsessió dels barcelonins, com ho és avui el «couplet» de moda? En escoltar-la de nou la famosa peça i en compararla amb la magnífica floració sardanística que devem actualment als músics catalans, que mesquina resulta la primera! El temps no ha passat endebades, i no ens podem queixar pas de l'evolució que el gust musical ha sofert a casa nostra. En canvi, guarda tot el sabor encara la dansa titulada Empordanesa, que precedeix la Sardana. És que es tracta aquí d'una adaptació, més que variant, de la composició del mateix títol que figura en les «Catalanesques», per a piano, del mestre Millet, que s'havien publicat en la «Il·lustració Musical» dirigida pel mestre Pedrell.

No vol dir això que deixem de reconèixer en la partitura del mestre Bretón pàgines felices, que s'escolten amb complença; tals són: des de l'entrada de Witilda fins al final del primer acte, d'un sentiment idil·lic, tot plegat, que s'adiu bé amb la situació dels personatges, i igualment podem dir de les patètiques escenes que clouen el drama. L'himne a la Natura, que es troba en el començament de l'acte segon, és d'una musicalitat no pas gaire consistent; preferim encara les escenes culminants del tercer acte, per la intensitat dramàtica que en certs moments aconseguixen.

De totes maneres, no ens expliquem la representació de «Garí» quan es guarden arxivades dues produccions molt més personals i de més alta significació, com són «Els Pireneus» i «Peptia Giménez», que no te-

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedias, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,

DIARRREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas mas o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID

Se remite folleto a quien lo pida

nim necessitat d'alabar, perquè a l'estranger han estat solemnement festejades.

La interpretació de «Garí» fou digna de tota lloanca; però sobresortí d'una manera particular, en el paper de Witilda, la senyora Llaçer, que va cantar amb una regueta i un gust dels més exquisits. La va secundar molt bé el tenor senyor Saludas, el qual va lluir la seva bonica veu en els passatges més brillants de la partitura. Durant la representació, i al final de cada acte, foren també justament aplaudits, amb els artistes esmentats, la senyora Vergara i els senyors Molinari i Torres de Luna, ben possessionats cada un d'ells del paper respectivament.

Si bé no podem fer un elogi tan complet de l'orquestra, hem de consignar que el mestre La Rotella fou festejat així mateix pel públic al final de tots els actes.

Per no fallar al costum, la sardana fou repetida. — S.

Artístiques

CONFERENCIA SOBRE «CONSERVACIO DE MONUMENTS» A BILBAO

La premsa de Bilbao, especialment els diaris «Euzkadi» i «Gaceta del Norte», han publicat detallades ressenyes de la conferència donada en la dita ciutat sobre «Conservació de Monumentos», per don Jeroni Martorell.

L'acte era organitzat per la Societat d'Estudis Bascos, el secretari de la qual, don Angel de Apraiz, va fer la presentació del conferenciant, assegurant que la dita societat es proposa seguir les orientacions del Servei que dirigeix a l'Institut d'Estudis Catalans. Presidí la sessió don Ricard de Bastida, arquitecte municipal de Bilbao.

En Jeroni Martorell dividí en dues parts la conferència, la primera doctrinal i la segona d'aplicacions i experiències pràctiques.

Tractà del concepte de monument, propietat artística, legislació protectora, catàleg monumental, i mètodes que cal adoptar per a aconseguir la conservació del patrimoni artístic del país. Després, acompanyant amb projeccions l'explicació, presentà exemples de monuments salvats per la intervenció de l'Institut, referint les incidències de cada cas, realitats plenes d'ensenyaments.

Al tractar dels monuments en relació amb la urbanització, exposà com poden embellir les poblacions, posant-los en valor, al reformar aquelles, i féu algunes apreciacions relatives al pòrtic de l'església de Santiago de Bilbao, un dels monuments més formosos d'aquella ciutat.

La conferència fou donada al saló d'actes de l'Escola d'Arts i Oficis, el qual era ple de concurrència.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

La qüestió militar i el Consell de Ministres Les eleccions municipals seran el dia 5 de febrer

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 9, 2 tarda.

El president del Consell, en sortir de despatxar amb el Rei, ha manifestat que la vaga d'astúries continua per bon camí.

—I el demés —ha afegit— ja ho saben vostès.

—Com el demés? —li han preguntat els periodistes.

—Del demés, d'això que es parla, sobre això que es parla fa dies; de la qüestió política.

—No sé si està solucionat o no; sols sé que per a tractar d'això ens reunirem ara a dos quarts de dotze a la Presidència.

MANIFESTACIONS

D'EN FRANCOS RODRIGUEZ

Poc després de sortir el senyor Maura, han abandonat el regí al·casser, junts, els ministres d'Estat i Gràcia i Justícia, avui de torn.

En veure els periodistes, el senyor Francos Rodríguez ha exclamat: —Anem de pressa, senyors, perquè havem d'assistir al Consell.

—Ja ens ha dit el senyor Maura —han contestat els periodistes— que es reunen vostès per a tractar de la qüestió política.

—A això anem —ha dit el ministre de Gràcia i Justícia.

—I no ens conta res?

—No tinc res que contar-los. Siguin optimistes. Tot es solucionarà.

—De manera que creu que no pas-sarà res?

—Jo crec —ha contestat el ministre de Gràcia i Justícia— que tot es solucionarà.

Allavors un periodista, antic company del senyor Francos Rodríguez, li ha contestat:

—Que consti, don Josep, que és la primera vegada que tracta vostè d'enganyar-nos.

EL CAPITA GENERAL DE MADRID

A l'hora de l'audiència militar amb el Rei ha estat al Palau com de costum, el capità general de Madrid, general Orozco.

A la sortida, els periodistes que fan informació al regí al·casser, es li han acostat per a demanar-li notícies.

—Al voltant de la seva persona gira en aquest moment l'expectació pública. Pot dir-nos quelcom de particular?

—Quan vulguin saber alguna cosa —ha contestat el general Orozco— s'han de dirigir al ministre de la Guerra. Jo no faig sinó comptar amb ell. He estat a la Presidència, on he vist el senyor Cierva. Ara vaig al ministeri de la Guerra, on tornaré a veure'l.

REUNIO DEL CONSELL

Convocats pel senyor Maura, s'han reunit a la Presidència els ministres en Consell extraordinari.

A les dues de la tarda continuava la reunió ministerial.

Sembla que el capità general de Madrid, en la visita que ha fet al senyor Maura, en començar el Consell de ministres, li ha donat compte de la seva conversa amb els caps dels cosos de la guarnició.

L'ASSEMBLEA DE CATEDRATIS D'INSTITUT

A l'Institut del Cardenal Cisneros s'ha celebrat aquest matí la reunió de clausura de l'Assemblea de catedratis d'Institut.

El president de l'Assemblea ha fet un breu discurs donant compte al ministre d'Instrucció pública de la labor realitzada pels assembleístes.

Fruit d'aquesta labor són les bases per a la reforma del batxillerat que li han remès.

El senyor Silló ha regrejat les paraules del senyor Aguayo, i ha fet un elogi de l'Assemblea, l'esperit de la qual recollia.

Parlant de les reformes proposades en el segon ensenyament ha dit el senyor Silló que el Batxillerat s'ha de considerar no la solament com

un període de preparació per a la vida professional, sinó i això és encara més important, com a període d'educació per a la vida ciutadana.

L'única dificultat que trobo per a l'aplicació de la reforma està en el pressupost, en el qual s'ha fet ja un gran ús, si no un manifest abús; a preu de fer més extensiu l'ensenyament, s'ha creat una sèrie de càtedres completament innecessàries. Exemple d'això fou la recent creació de 18 càtedres d'Aràbig vulgar, assignatura que en l'actualitat té sols dos alumnes.

El ministre ha acabat fent un elogi de l'Assemblea i dels alts fins patriòtics i culturals que s'ha proposat.

D'ESPORT

Ahí es juga a Madrid un partit de futbol entre l'equip de Deusto i l'Atletic de Madrid, quedant empatats a dos tants.

LA «GACETA»

La «Gaceta», publica:

Ministeri d'Estat. —Anunciant que el Diari Oficial de la República francesa ha publicat un decret modificat i completant en la forma que s'esmenta el coeficient d'augment del dret de duanes pel que respecta a les mercaderies que s'indiquen.

De Cancellaria. —Acord per al canvi de valors declarats firmat a Madrid en 30 de novembre de 1920.

Reial ordre del ministeri de Foment disposant que s'anunciï acon curs per a la venda de blat de l'Estat que existeix als dipòsits d'Alacant.

D'Estat. —Anunciant que han estat dipositats al ministeri els instruments pels quals S. M. el Soldat d'Egipte ha ratificat els convenis d'acords que s'esmenten firmats a Madrid el 30 de novembre de 1920 amb motiu del VII Congrés de la Unió Postal.

Anunciant que la ciutat lliure de Danzig s'ha adherit al conveni firmat a París el 4 de juliol de 1920 relatiu a la repressió de la tracta de blanques.

Anunciant que el ministre de Noruega a París ha notificat al Govern de la República francesa, la seva adhesió al conveni internacional de 14 d'octubre de 1909, relatiu a la circulació d'automòbils.

D'Instrucció pública i Belles Arts. —Anunciant que don Vicens Escalante i Feu ha notificat que ha estat nomenat director gerent, en propietat, de la Societat d'Autors Espanyols.

Idem que don Antoni Boceta i Rodríguez ha participat que ha estat nomenat agent general a Espanya i la zona de protecció del Marroc de la «Société des auteurs compositeurs et producteurs de musique en Paris».

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 9, 4'15 tarda.

Ha causat la natural emoció el rumor, circulat en les primeres hores, que els ministres es reunien en Consell al matí, quan el Consell de ministres estava anunciat per a la tarda.

Què hauria passat?

Tot hom ha deduït que la ruptura de relacions entre el ministre de la Guerra i les Juntetes Informatives havia agreujat considerablement la situació, jutjant-se extremadament de llicada la del ministre de la Guerra.

Ningú podia assenyalar els fets que han seguit a aquesta ruptura, però es suposava que després de l'entrevista amb el senyor Cierva serien adoptades en el dia d'ahir, diumenge, determinades resolucions a les quals procedeixen les converses necessàries i deliberacions sobre la forma d'actuar.

S'ha sabut que davant la situació en que es trobava, el senyor Cierva celebrà ahir vespre una llarga conferència amb el president del Consell.

A les onze del matí han començat d'arribar els ministres a la Presidència.

El primer d'arribar ha estat el marquès de Cortina.

—No sé per què és el Consell —ha dit als periodistes— encara que supo-

so que parlarem d'assumptes aranzelaris. Altrament, no comprendo el perquè d'aquest Consell.

El senyor Cambó ha arribat després, dient que acabava de tornar de Barcelona, trobant-se amb la citació per al Consell.

Després ha entrat el senyor Cierva. Contra el seu costum, el ministre de la Guerra no es mostrava comunicatiu.

—Què passa? —li ha preguntat un periodista.

—Les coses continuen en el mateix estat.

—Però, aquest Consell s'acorda després de l'entrevista celebrada per vostè amb el senyor Maura?

—Sí.

I no ha volgut afegir res més el senyor Cierva.

A continuació ha arribat a la Presidència el senyor Maura, manifestant que venia del Palau, de despatxar amb el Rei.

—Passa alguna cosa? —ha preguntat un periodista.

—No passa res de particular. Aquest Consell estava convingut fa temps. Parlarem de coses pendents, aranzels, d'aquestes coses militars, de tot, de tot el que hi ha. El Consell acabarà a l'hora d'esmorzar.

El ministre del Treball ha arribat després.

—Un Consell inesperat? —li ha preguntat un periodista.

—No em sorprèn, perquè estava anunciat.

—Però, no al matí.

—Se celebrà al matí —ha contestat el senyor Maura— perquè a la tarda tenim reunió aranzelària.

—Així, també celebraran Consell a la tarda?

—Es possible.

El senyor Silló ha arribat a la Presidència poc després, manifestant que venia de presidir la clausura de l'Assemblea de catedratis.

—No sap res de política?

—No hi ha res d'interès i jo crec que ocorre res de particular.

A dos quarts de dotze ha arribat a la Presidència el capità general de Madrid, don Gabriel de Orozco. Ha pujat al despatx del senyor Maura i allí ha conversat amb el president del Consell i el ministre de la Guerra.

A les dotze en punt ha sortit el general Orozco, mostrant-se reservadíssim.

No ha pogut, per tant, conèixer si el capità general de Madrid havia estat cridat pel Govern o si ha visitat al senyor Maura per a comunicar-li notícies i impressions.

A les 2'20 de la tarda ha acabat el Consell de ministres.

El senyor Maura ha sortit primer, dient:

—Res, res; no ocorre res, com suposava.

—Estan completament d'acord?

—Tots estem completament d'acord. Però, si vine dient-los que no passa res!

Al sortir el senyor Francos Rodríguez els periodistes li han preguntat:

—Què passa?

—Passa que complim amb el nostre deure.

—Hi ha Consell aquesta tarda?

—No n'hi ha.

El senyor Cambó ha anunciat que fins demà a la tarda no es reprendran les reunions aranzelàries, perquè ha de preparar unes quantilles.

L'últim de sortir ha estat el senyor Cierva.

Al rodejar-lo els periodistes, els ha dit:

—No parlo perquè després s'enreda i s'atribueixen a les meves paraules intencions que no tinc.

—Hi haurà nota oficial?

—Sí. En fi; em callo. Jo de bona gana parlaria, i em contraria no fer-ho, però després em renyen.

Poc després s'ha facilitat la següent nota oficial:

«El Consell de ministres despatxà expedients de la Presidència, Marina i Hisenda; aprovà la distribució de fons del mes; fixà per al dia 5 de febrer pròxim les eleccions municipals,

i escoltà al ministre de la Guerra l'exposició dels assumptes del seu departament, trobant-se unànimement identificat amb el seu criteri i les seves resolucions.»

Se sap que el Consell s'ha dedicat exclusivament a tractar del conflicte militar que ha exposat el ministre de la Guerra, anotant la seva exposició amb consideracions i judicis sobre la importància que el senyor Cierva concedeix al disgust contra ell suscitat.

El senyor Cierva ha recabtat la solidaritat dels seus companys pel que ell qualifica de manteniment de la disciplina i ha anunciat una sèrie de mesures que pensava adoptar avui mateix.

El Consell ha acordat prestar el seu suport al senyor Cierva, sols als efectes de restablir la normalitat, però els ministres i el senyor Maura han fet algunes consideracions sobre la necessitat que el ministre no provoqui amb les seves paraules o actes major anormalitat de la ja existent.

Demà se celebrà una nova reunió per a deliberar sobre la situació.

L'ACTITUD DELS DEMOCRATES

Després del Consell, el ministre de Gràcia i Justícia ha anat al domicili del marquès d'Alhucemas donant-li compte dels acords recaiguts en la reunió de ministres.

—Es molt comentat el fet que el ministre de Gràcia i Justícia en acudir avui al Palau no hagi posat a la firma regla les disposicions que portava preparades per a sotmetre a la sanció del Rei.

A LA CASA DEL SOLDAT

El Rei va romandre ahir, des de les deu fins a les cinc de la tarda, al Pardo, amb el seu germà polític, el príncep de Battemberg.

Va tornar a Madrid a la dita hora, dirigint-se a la Casa del Soldat, on es va efectuar una festa, repartint-se els obsequis penjats a l'Arbre de Nadal, entre els soldats.

La festa va resultar brillantíssima, assistint-hi les reines donya Victòria i donya Cristina, el Patriarca de les Índies, el capità general, el governador i altres autoritats i personalitats.

Abans de procedir-se al repartiment de premis, diversos soldats van llegir quantilles de salutació als sobirans i poemes.

Com a final de festa, tots els soldats cantaren el pas doble de «Las corasias».

Als reis se'ls va tributar un comiat entusiasta.

EL MINISTRE DE LA GUERRA I LES JUNTETES INFORMATIVES

Mentre s'efectuava la festa a la Casa del Soldat, el senyor Cierva es trobava al ministeri conferenciant amb l'ajudant del Rei, coronel Molins.

L'entrevista durà mitja hora, mostrant-se reservadíssim sobre la missió exercida.

El coronel Molins, des del ministeri de la Guerra, es va traslladar a la Casa del Soldat, on va donar compte al Rei d'haver complert la missió que li havia confiat.

A penes el coronel Molins abandonà el ministeri de la Guerra, el senyor Cierva cursa les ordres necessàries perquè assistissin a una reunió els presidents de les Juntetes Informatives. La reunió es feu a primeres hores de la nit.

Encara que s'ignoren els termes en què es desenvolupà, s'assegura que s'ha ordenat la instrucció de diligències per a veure si procedeix el processament dels elements components de la Junta Informativa de l'arma d'infanteria.

Se sap que ahir tornaren a reunir-se a la Costanilla de los Angeles els elements que pertanyen a les Juntetes Informatives de diverses armes.

Segons es diu, existeix el plebiscit entre els companys de províncies, assegurant-se que és favorable a mantenir una actitud irreductible davant la posició intransigent del ministre de la Guerra.

FRANÇA I ESPANYA

No obstant la festivitat del dia, ahir es reuniren al ministeri d'Estat el senyor González Hontoria i el delegat francès M. Serruils, per a concertar un modus vivendi.

A la reunió també hi assistí el cap de la Secció Comercial del ministeri.

El delegat francès exposà les bones disposicions del seu govern per arribar a un prompte acord harmònic amb els espanyols.

BANQUET

A l'Hotel Ritz el ministre d'Instrucció obsequia amb un banquet els assembleístes universitaris.

Presidiren el ministre, el sots-secretari i els directors generals del ministeri.

Pronunciaren discursos el president de l'Assemblea, degà de la Facultat de Medicina i el director de la Universitat de Madrid.

Finalment parlà el ministre d'Instrucció, brindant per la cultura i per la pàtria.

L'ACTUACIO DE LES JUNTETES

Madrid, 9, 8'15 tarda.

Sembla que algunes mesures que es feta que el senyor Cierva es proposava adoptar contra els organismes directores de determinats elements no han trobat fonament jurídic.

Els dits organismes són perfectament legals i llur actuació no ha estat fins ara sinó d'ordre particular. La presentació del famós plec de carres no s'ha fet oficialment, sinó confidencialment.

Demà, una visita dels representants de les Juntetes al Palau tampoc és matèria de processament, perquè de no haver estat absolutament constitucional, no s'hauria acceptat.

REUNIO

A última hora de la tarda es reuniren els representants de les Comissions Informatives a llur domicili social.

EL BANC D'ESPANYA

Al Banc d'Espanya s'està celebrant l'anunciada junta general d'accionistes.

S'ha donat lectura a la nova llei de conveni.

Alguns accionistes han formulat observacions de poca importància.

L'EXPOSICIO

DE PAISATGISTES CATALANS

El representant del Reial Cercle Artístic de Barcelona i els delegats de l'Exposició de paisatgistes catalans instal·lada al Palau de la Biblioteca i Museus, han invitat a visitar l'Exposició a les entitats de cultura madrilenyes següents: Institut, escoles del Grup Cervantes, Grup escolar de la Florida, Butlletí Escolar i Escola Superior del Magisteri.

També per mediació de la Direcció general de Belles Arts s'invitarà les escoles públiques a visitar la dita Exposició.

EL DISGUST DE L'EXERCIT

Madrid, 9, 8'30 nit.

La «Correspondencia de España» explica el disgust existent en l'Exercit, i diu que és antic i ha vingut augmentant amb multitud de disposicions i iniciatives ministerials que han estat acollides amb sobresalt i amb pena per l'oficialitat.

S'ha parlat de moltes causes directes, i algunes d'elles han estat fetes públiques a la premsa. Però hi ha fonaments importants que han estat desconeguts.

Es dirà que diran que ha estat tament negada l'espècie que les Juntetes Militars pretenguin la destitució dels generals Berenguer i Sanjurjo, puix mai ha estat sol·licitada ni feta la més petita al·lusió a la dita matèria.

Una altra apreciació distinta, és la relativa al seu comandament actual en relació amb el grau militar que ostenten, puix l'Alt Comissari, pel nucli de forces que mana, i el general Sanjurjo, per la seva recent de-

significació especial, han estat objecte de disgust entre l'oficialitat i els caps de l'Armada d'Infanteria.

Però no ha estat aquest ni molt menys, l'únic ni el principal motiu d'entregues per a l'Armada. Són molts els incidents acumulats els que han donat origen a la situació actual.

La designació de coronels per a la campanya ha estat considerada com una gran arbitrarietat. Han anat els batallons al Marroc sense altres caps que llurs tinent coronels respectius. Després, a indicacions de l'Alt Comissari, han estat designats els coronels que havien de manar les columnes, o unitats regimentals o mitges brigades, com vulguin nomenar-se; però per a la designació dels dits coronels, no s'ha tingut en compte ni destins ni antiguitat, ni cap antecedent reglamentari per a això: han estat fets les designacions de conformitat amb la voluntat del comandament suprem d'Àfrica, i així s'ha vist que han anat al Marroc un coronel que estava en una Zona i altre en un càrrec administratiu, i diversos altres als quals es desitjava afavorir.

En els nomenaments de tinent coronels per a Àfrica ha succeït quelcom semblant. Han estat designats diversos en comissió, o agregats, o cosa així, i quan hi ha hagut vacants en els comandaments dels batallons han estat nomenats els dits caps sense atendre's a cap ordre reglamentari: és a dir, que ha regit per a aquestes designacions el sistema de l'elecció.

També es notifica el disgust de l'Armada d'Infanteria d'arbitrarietats en la provisió de multitud de destins de l'oficialitat. Després d'un lapse de temps en què foren respectats legals i justos procediments, s'ha tornat al sistema de designar per als bons càrrecs, sempre sol·licitats, a amics i protegits.

Un altre punt important, és el relatiu a la designació dels destins a la Península, de Madrid singularment, que estan regits per disposicions concretes. Els dits destins han de donar-se als oficials més antics que els tenen sol·licitats. Està passant que amb motiu de la campanya d'Àfrica es troben allí i estan lluitant multitud de caps i oficials que són més antics en llurs escales i que no poden exercir els destins ambicionats per estar impossibilitats per la situació actual i per llur propi pundonor militar de tornar a Espanya.

Aquestes reclamacions, en sentit verbal les han vingut sostenint les Juntes fa alguns mesos, essent constantment desatendides.

Es demanava que es respectés el dret de l'oficialitat que lluita a l'Àfrica. Sols ahir, quan la qüestió estava plantejada en la màxima tensió, es recordà el ministre de la Reclamació i dictà una disposició que aparegué al Butlletí Oficial resolent l'assumpte.

Un altre gran motiu de disgust — sobre aquest ja s'ha parlat repetides vegades — és la qüestió de Cabanellas. Fa mesos que es designa jutge per a la Instrucció de la sumaria per la publicació de la cèlebre carta. Ni res s'ha fet ni res s'ha resolt, i la conducta oficial seguida en aquest assumpte sembla una burla. La qüestió de soldats de baixa i retinguts a Espanya de R. O. és ja coneguda. (Se citen alguns casos.)

En aquesta situació fa pocs dies es reuniren els Presidents de totes les Juntes de Defensa; exposà el de l'Armada d'Infanteria els seus greuges, i els altres s'abstingueren d'assenyalar altra actitud que la de mantenir-se a l'expectativa, prometen-li llur ajuda en cas necessari.

Es féu una reclamació verbal. No fou atesa la Junta. Segons sembla, fa ja temps d'això.

Aleshores s'acordà per la Junta de l'Armada d'Infanteria exposar les queixes a S. M. el Rei.

El dissabte el ministre de la Guerra cità al seu despatx tots els presidents de les Juntes; és a dir, que la reunió se celebrà per iniciativa del ministre de la Guerra.

La Junta d'Infanteria no presentà la més petita reclamació, ni cap document.

L'escena desenrotllada al despatx del ministre fou en extrem interessant.

Avançant-se a tota manifestació dels reunits, prengué la paraula el ministre i digué, aproximadament:

— Senyors, he tingut notícia d'una actitud en què sembla que està col·locada l'Armada d'Infanteria, actitud que és exclusivament seva, tota vegada que les restants Armes no tenen presentada cap reclamació. (Els presidents de les altres Juntes assentiren.) I jo he sabut que la Junta d'Infanteria s'ha col·locat en una actitud intolerable. Ha visitat determinats polítics amb l'objecte de provocar o defensar una nova situació.

Afegí el ministre de la Guerra dues objeccions sobre dos punts que no

ben aconseguit aclarir. Els tres extrems eren completament falsos.

S'assegurà que el president de la Junta d'Infanteria així ho féu constatar.

— No hem visitat cap polític. Això és completament fals.

El tinent coronel Vidal, president interí de la Junta de l'Armada, féu constatar les queixes d'aquesta i se distingué en una actitud enèrgica, fent ressaltar el fet que la Junta no havia presentat cap document comminatori al ministre.

Aquests dies recau l'atenció general sobre una figura que segurament es farà popular. Aquesta és la del tinent coronel Vidal, president interí de la Junta de l'Armada d'Infanteria.

Don Jaume Vidal i Vilallonga estigué a la campanya de Cuba i serví quasi sempre a Mahó, d'on creiem que és natural. Té 61 anys d'edat. Fins fa poc manà un dels batallons del regiment de Mahó núm. 63. Per votació fou designat per a formar part de la Junta de l'Armada, la presidència accidental de la qual ostenta, per no haver pres possessió el president electe Lacanal, que com es recordarà fou rellevat el mateix dia que el general Tüero i el coronel Sirvent.

A L'HOSPITAL DE LA CREU ROJA

Madrid, 9, 9'15 nit.

Aquest matí s'ha celebrat a l'Hospital de Sant Josep i Santa Adela l'acte d'imposar la Reina els braçalets d'infermeres de la Creu Roja a les dames que han aprovat el curs breu recentment celebrat.

Han assistit a l'acte, ultra la Reina donya Victòria, que ha arribat acompanyada de la duquessa de San Carlos, la Reina donya Maria Cristina, amb la seva dama particular la comtessa de Fontanar, la infantesa donya Isabel i la duquessa de Talavera.

Han rebut les relats persones el secretari de la Reina a l'Assemblea de la Creu Roja, marquès de la Ribera, el director de l'Hospital, doctor Noguera, els doctors Luque i Serrada, les dames infermeres a les quals havia d'ésser imposat el braçalel i alguns dels ferits que es trobaven al jardí.

La Reina Victòria ha conversat quan ha arribat amb alguns oficials i soldats ferits, especialment amb el fill del governador militar de Madrid, general Burguete. El general, que es trobava també allí, ha saludat a la Reina, agraïnt l'interès amb què es ve preocupant de l'estat del tinent Burguete.

Terminada la visita als ferits, han passat la Reina i restants personalitats de la família reial al pavelló de Maria Cristina, on s'ha celebrat l'acte de la imposició dels braçalets.

La superiora de l'Hospital, Sor Isabel Moya, ha anat cridant les noves dames infermeres, les quals rebien de mans de la Reina les insígnies.

Un cop terminat l'acte s'han dirigit les Reines i llur acompanyament als pavellons d'Alfons XIII i Maria Teresa, visitant els ferits i abandonant immediatament l'Hospital.

LES ELECCIONS MUNICIPALS

En el Consell de ministres celebrat avui ha quedat definitivament acordada la data de les eleccions municipals.

La convocatòria es farà el dia 15 d'aquest mes i la designació d'adjunts el 22. La proclamació de candidats tindrà lloc el dia 29 i les eleccions el dia 5 de febrer, fent-se l'escrutini el dia 9 del mateix mes.

DEL CONSELL. — LES EXPLICACIONS DEL MINISTRE DE LA GUERRA.

El Consell estava convocat per avui, però no s'havia fixat l'hora, perquè el senyor Maura s'ha sentit indisposat i demés encara no se sabia fixament si l'express de Barcelona arribaria a la seva hora.

Quan s'ha sabut que l'express no portava retràs i que el senyor Cambó podria assistir a la reunió al matí, s'ha convocat als ministres per a les onze.

En aquest Consell el senyor Clerva ha parlat als seus companys per primera vegada del seu viatge a Melilla i els ha exposat detalladament tots els antecedents i incidents de la qüestió militar, sense ometre les pretensions de la Junta d'Infanteria.

Una de les coses en les quals aquesta Junta es fixa més és la relativa a les responsabilitats pel desastre de Melilla, demanant gran rapidesa en el procediment.

El senyor Clerva ha explicat la seva conducta i ha rebut dels seus companys de Govern les nostres d'assenyament, atorgant-li, així com al president del Consell, un vot de confiança per a resoldre les qüestions que es presentin.

Examinant els càrrecs de la Junta de Defensa, ha dit el senyor Clerva al Consell que s'han format 21 processos com a conseqüència de l'actuació de general Picasso en l'assumpte de

les responsabilitats pels successos de Melilla, i que els càrrecs sobre actes del ministre relacionats amb alguns reclutes de quota, no tenen justificació, puix ha obrat dins de les seves atribucions.

Quant al succés en les últimes 48 hores, l'explicació del senyor Clerva ha estat també explícita. Cregué el ministre que hi podria haver hagut alguna cosa en el procedir de les Juntes que signifiqués una comminació, i per consegüent que constituís una infracció de la disciplina, i per això, després de la conferència que tingué al seu despatx amb els presidents de les Juntes es dirigí d'ofici al capità general de Madrid, com a autoritat judicial, perquè instruís les oportunes diligències. Després d'aquestes diligències ha quedat tot clar, apreciand-se que la Junta d'Infanteria no havia fet cap comminació al ministre, sinó exposició. Sens dubte a això ha obert el rumor del termini de 48 hores a què al·ludiren els periodistes en la conversa mantinguda amb el president del Consell a la porta del Palau.

Escollides totes aquestes explicacions del senyor Clerva, els ministres han reconegut la necessitat de solidaritzar-se per a mantenir el principi d'autoritat, romanent en llurs llocs mentre no els sigui negada la confiança de la Corona.

EL MINISTRE I LES JUNTES

Madrid, 9, 10'30 nit.

Els presidents de les Juntes Informatives, llevat el de la d'Infanteria, han anat al ministeri de la Guerra quan el senyor Clerva estava al Consell.

Han parlat amb el secretari d'aquest, i després han tornat a les dues de la tarda.

També hi ha arribat a la dita hora el capità general, després d'haver conferenciat amb el senyor Clerva a la Presidència.

A dos quarts de tres s'han reunit tots al despatx del ministre.

L'arribada ha durat una hora. Es diu que hi ha hagut moment que la discussió era molt acalorada, parlant tots a la vegada, però després s'ha imposat la serietat.

Sembla, segons s'assegura, que els presidents de les Juntes, han sostingut la conveniència que es restableixi el prescrip en la qüestió de destinacions, principalment en l'Exèrcit d'Àfrica, contestant el ministre que altes conveniències imposaven avui la base de conducta que havia seguit, i que el poder públic no podia ni havia d'estar subjecte a estranys poders que coaccionessin la seva independència, puix això equivaldria a la demostració palpable que ni aquest ni cap altre Govern podria governar, la qual cosa resultaria, funest per a la Monarquia, per al país i per al propi exercit i significaria, més que una bona defensa dels principis tècnics professionals, una maniobra política.

Els presidents han rebutjat això darrer, assegurant que ells defensaven, en nom de la seva Arma o Cos, què que prescriu la llei, repetint el ministre que l'admirable resultat que ofereix l'actuació de l'exèrcit d'Àfrica constitueix la millor prova de l'acert de les seves resolucions.

S'ha passat a estudiar algunes fórmules, dintre de molt bona harmonia, i en tal estat de coses, apart de detalls d'escassa importància, el ministre ha posat terme a la reunió, per a continuar-la a les nou, per a dinar.

Ha quedat, doncs, el problema en tramitació, pendent de la conferència d'aquesta nit, que potser s'ajorni per a demà, a primera hora.

En sortir el president de l'Armada de Cavalleria, senyor marquès d'Almira, ha parlat amb alguns periodistes, dient-los que no treia mala impressió i que creia que s'imposaria el bon sentit en profit de tots.

Després de la reunió, el ministre ha conferenciat un quart d'hora amb el capità general i a les quatre se n'ha anat a dinar.

El president de la Junta de l'Armada de Cavalleria, és consagre del senyor La Clerva.

MANIFESTACIONS D'EN CLERVA

Aquesta tarda, els periodistes han parlat amb el senyor Clerva, en el ministeri de la Guerra.

El ministre ha dit, contestant a una pregunta sobre la possibilitat de crisi, que no hi ha el més petit motiu per això. I ha afegit:

— El Consell ha aprovat totes les meves resolucions i es continuen les gestions per a la solució de l'afar.

En aquest moment no hi ha absolutament res resolt ni en un ni en altre sentit.

— I aquesta reunió que acaba de celebrar amb els presidents de les Juntes?

— En aquesta reunió no hem fet sinó canviar impressions, sense prendre cap acord definitiu.

El problema segueix la seva tramitació i el Govern segueix decidit a què no sigui el que no pot ni ha d'ésser, dintre de la pregonia admiració que sent per l'exèrcit.

Així és tot.

El que ens amarga — ha terminat dient — és la forma en què una part de la premsa tracta els homes polítics: la interpretació que donaren a allò dels «pacos» i les «pacas», sabent que em referia als polítics, dona clara mostra dels mitjans que s'usen per a combatre'm. Però, en fi, la tranquil·litat de la consciència està en el compliment del deure.

Per últim, quan pel que es refereix a les Juntes, hi hagi alguna cosa definitiva, (en un o altre sentit, jo seré el primer en proclamar-ho.

Ara, en aquests moments, no hi ha sinó converses.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat oficial del Marroc facilitat aquesta nit al ministeri de la Guerra diu així:

«L'Alt Comissari comunica des de Xexauen que li participa el comandant general de Melilla des de Daxouda que a les deu hores s'aconseguien els objectius assenyalats amb escassa resistència.

L'Alt Comissari també comunica que als territoris de Ceuta, Tetuán i Larraix no hi ha novetats.

De Melilla participa el general Fresneda que el general Sanjurjo estava entrant en el campament de Batel, amb les columnes de Cabanellas i Berenguer, i que la columna del coronel Saro havia entrat al seu campament i que s'observen bastants enemics, però a l'expectativa.»

FRASE DEL SENYOR MAURA

A dos quarts de sis de la tarda el ministre de la Guerra s'ha traslladat a casa del senyor Maura, amb el qual ha conferenciat extensament.

Després d'aquesta entrevista s'atribueix al senyor Maura la següent frase, amb relació a les Juntes de Defensa:

— Ni amb es balonets damunt el pit aconseguiran fer-me desistir del compliment del meu deure en defensa dels furs del poder públic.

FRASE DEL SENYOR ALBA

Ha circulat als centres polítics de Madrid la següent frase atribuïda al senyor Alba:

— El mal d'aquesta lluita és que el vencedor serà sempre perillós, sigui e qui sigui, i hauré d'acudir després tots a contenir-lo i limitar-lo per a evitar mas més grans.

LES JUNTES

Persona, segons sembla, ben informada, afirmava que en una reunió celebrada per les Juntes Informatives de totes les Armes, la d'Infanteria pregué a les altres que guardessin una actitud d'absoluta neutralitat en el ple entre aquella i el ministre de la Guerra.

NO HI HA PROCESSAMENTS

No és cert el rumor que recullen alguns diaris que hagi estat processada la Junta de l'Armada d'Infanteria.

La veritat és que el ministre ho anuncià, no al president interí de la Junta de l'Armada d'Infanteria, tinent coronel senyor Vidal, sinó als directors dels diaris, i així ho féu el dissabte, a la nit; però fins a les deu d'aquesta no s'ha instruit cap sumaria contra cap vocal i menys contra el president interí de la Junta de l'Armada d'Infanteria.

OELEGATS

Durant el dia d'avui i el de demà han arribat i continuaran arribant els delegats de les guarnicions de províncies, portant les adhesions d'aquelles.

Gremis, sindics i classificadors

Havent de procedir-se a la constitució de Gremis i elecció de sindics i classificadors per al repartiment de les quotes de la Contribució Industrial i de comerç, que han de regir en l'any econòmic de 1932-33, l'Administració de Contribucions de Barcelona, convoca a Junta als contribuents, a l'estatge del carrer de Fernando, 30, principal, per als d'aquesta ciutat.

Per a poder assistir a les reunions cal l'exhibició de la cèdula personal i el rebut de la contribució del darrer trimestre recapitat.

Per al dia 12, dijous, són fixades les següents reunions:

TARIFA I. — CAPITAL

Hora. Classe. Epígraf. Gremi en el qual tindrà lloc l'elecció.

A les 9'15, 1-3: Venedors de bacalla, fruits colonials, sucres, conserves, etcètera, a l'engròs. 9'45, 1-4: Venedors de drogues a l'engròs. 10'15, 1-4: Venedors de ferros i acors a l'engròs. 10'30, 1-10: Venedors a l'engròs de teixits de totes classes. 10'45, 2-1: Venedors a l'engròs de porcellana, pisa i cristall. 11, 2-4: Venedors de robes fetes, amb teixits ordinaris, a l'engròs. 11'15, 3-6: Fondes i hotels. 11'30, 3-4: Establiments de mobles de luxe. 11'45, 3-5: Venedors a l'engròs de curtits i obres per a basters. 12'15, 3-8: Venedors a la menuda de quinqualla fina o grossa, obres de cristalleria, etc. 12'30, 3-10: Venedors de brocats, blonder o puntes fines o estrangeres.

TARIFA II. — CAPITAL

A les nou, 3 bis: Agents de negocis. 9'30, 7: Agents de Duanes. 10, 8: Agents de ferrocarrils. 10'0, 9: Agents de notícies. 10'45, 16: Agents d'armes. 11, 17: Magatzemistes d'efectes navals. 11'15, 18: Magatzemistes de combustibles minerals. 11'45, 21: Magatzemistes d'oli mineral. 12, 22: Magatzemistes de fustes de construcció.

TARIFA IV. — CAPITAL

A les nou, O. «C. 2: Arquitectes. 9'30, O. C. 5: Llevadores. 10, O. C. 6: Dentistes. 10'30, O. C. 7: Farmacèutics. 11, O. C. 18: Pèrits mercantils. 11'15, O. C. 21: Enginyers. 11'30, O. J. 5: Notaris. 11'45, O. J. 6: Procuradors. 12, 1-1: Ebenistes de luxe. 12'15, 1-2: Artífexs argenteres. 12'30, 2-5: Bastres amb gèneres estrangers.

Publicacions rebudes

«Calendario Josefino», per a l'any 1932.
—Boletín de la Federación de Fabricantes de pastas para sopa.
—Boletín de la Sociedad Arqueológica Luliana. Número de setembre i octubre 1931.
—Mercurio. Revista comercial ibero-americana. Número 401.
—Artes Gráficas. Publicació mensual. Número 10.
—Sa Marjal. Revista popular. Número del primer de gener.
—Almanaque de Tras la Pantaña para 1932.
—La Taquigrafía. Número 145.
—Atalaya Alemana. Número 1.
—Boletín de la Cámara de Comercio de Sabadell. Número 52.
—«Iberica». Revista al progrés de les ciències, publica en el seu número 409, un interessant sumari.
—«Blanco y Negro». Revista il·lustrada. Número 1598.
—«Iris de Paz». Revista religiosa. Número 1279.
—«Nuevo Mundo». Revista il·lustrada. Número 1457.
—«Mundo Gráfico». Revista il·lustrada. Número 529.
—«Mercurio». Revista comercial ibero-americana. Número 400.
—El núm. 37 de «Catalunya Social», corresponent al 7 d'aquest mes publica el següent sumari:
«Els sants Reis han passat... (Editorial). — El que passa, per J. — El jugador i la família, per R. Rucabado. — Els sants i el joc, de Narcís Sicans i Salvadó. — Esguardant el món: Anglaterra: Els empleats de tramvies; Estats Units: Unió d'empleats obrers; França: Projecte de creació d'una Universitat del Treball Japó: Assemblea de la Societat Imperial d'Agricultura Polònia: Els mutilats de la guerra — La humilitat i la superbia, per Clerva. — La tasca expansiva de l'Acadèmia Popular. Converses de cultura ciutadana, per Juli vila Ortiz. — Set famílies en un pis. — Any nou, vida eterna (Editorial). — La Lliga de Compradors. — Les terres avare, per Angel Grau. — Els anònims immorals. — Paraulas d'En Balmes a meditar actualment: Hi ha temps més dolents que els de la revolució. La força de les armes no resol les qüestions socials (textos de «La Societat»). — D'ací i d'allà. — Notícia. Nota gràfica: Planys d'un pistoler (dibuix).»

Calendaris rebuts

Palet i Brugalla. Impremta. Fegant litografia.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'n articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'alliberament d'Irlanda

Dublin, 9. — Ahir, a la sortida dels diputats del «Dail Eireann», foren objecte d'una imponent manifestació de simpatia.

De Valera, Collins i Griffith foren aclamats per la multitud, la qual no cessava de donar visques a Irlanda.

De Valera dirigí la paraula al públic, dient que la República establerta pel poble, sols podia ésser assolida pel poble mateix.

El líder irlandès fou novament aclamat. — Havas.

Dublin, 9. — En un discurs pronunciat ahir per De Valera declarà que l'única forma d'aconseguir la pau duradora entre Anglaterra i Irlanda s'ha perdut per imposar-se la força bruta a la raó i al dret.

Acabà dient que Irlanda seguirà combatent per assolir la seva llibre determinació. — Havas.

Les eleccions de Vilna

Varsòvia, 9. — S'han celebrat amb perfecta tranquil·litat les eleccions a Vilna. — Havas.

El Consell de l'Imperi i les Reparacions

Berlin, 9. — El Consell de l'Imperi ha celebrat una conferència, sota la presidència de Wirth, amb l'assistència del senyor Rathenau, per a l'examen de la qüestió de les reparacions.

També s'ha reunit el Consell de ministres, acordant-se la tramessa a París dels senyors Rathenau, Bergmann, president de la Kriegerlostenkommission, Fischer i Hirsch, del Consell econòmic. — Havas.

Els súbdits anglesos de la Legió estrangera

Londres, 9. — L'enquesta realitzada a conseqüència de les queixes que es va dir havien formulat alguns dels súbdits anglesos, membres de la Legió Estrangera d'Àfrica, confirma plenament que els britànics aliats en ella van rebre exactament el mateix tracte que els espanyols i altres individus d'altres nacionalitats que formen part de la Legió.

No hi ha, per tant, cap motiu per a fer al Govern espanyol demandes ni reclamacions de cap mena sobre aquest assumpte. — Havas.

Delegats alemanys al Consell Suprem

Berlin, 9. — El Reich ha acceptat la invitació que se li ha fet d'enviar els seus delegats davant el Consell Suprem.

La delegació, presidida per Rathenau, sortirà avui cap a París. — Havas.

La Conferència de Cannes

Londres, 8. — Comunicuen de Cannes que Lloyd George i Briand han entaulat negociacions per a arribar a un acord anglo-francès encaminat a garantir el manteniment de la pau d'Europa. El dit acord s'inspira en les disposicions del pacte de garantia inclosos en el tractat de Versalles, el qual no fou ratificat pels Estats Units.

Es preveu d'una manera especial el cas que França sigui objecte d'una nova agressió per part d'Alemanya, en el qual cas França podrà comptar amb l'ajuda militar d'Anglaterra.

Aquestes notícies han estat acollides molt favorablement als cercles polítics, per considerar-se que la realització dels dits acords tindrien felices conseqüències, no solament per a França — que podria disminuir considerablement les seves càrregues militars —, sinó per a tot Europa, en la qual reneixeria la confiança en una pau duradora i contribuiria en alt grau a la realització del pla econòmic que acaba de concertar-se a Cannes. — Havas.

París, 9. — Segons el corresponent de «Le Petit Parisien» a Cannes, de la Conferència dels tècnics es dedueix que perquè Alemanya pugui complir els seus compromisos ha de pendre urgentment algunes mesures essencials tals com establir les tarifes duaneres en or en lloc de paper, augmentar les tarifes postals i telegràfiques i augmentar el preu del carbó per al consum interior. — Havas.

Cannes, 9. — Avui, a les onze, s'han de reunir els ministres que han de pendre part en el pla de reconstitució d'Europa.

També s'acordaran les mesures per

a la Conferència que ha de tenir lloc a Gènova.

Aquesta tarda es reunirà el Consell Suprem. — Havas.

Berlin, 9. — L'ambaixador de França a Berlín ha comunicat al senyor Wirth un telegrama de París, en el qual se suggereix la tramessa en aquella capital d'un delegat alemany, qui estarà disposat a marxar a Cannes, en el transcurs de la present setmana. — Havas.

Cannes, 9. — Els caps dels governs angles i francès, senyors Lloyd George i Briand, han començat les converses sobre les condicions per a concertar un acord franco-anglès.

Els dits primers ministres continuaran les converses, que, encara que no molt avançades, han començat amb molt bons auspiciis.

M. Dubois, president de la Comissió de reparacions francesa, s'ha reunit amb els seus col·legues d'Anglaterra, Itàlia i Bèlgica.

La dita Comissió completada en aquesta forma, prestarà el seu concurs als governs aliats, conforme està disposat en el tractat de Versalles. — Havas.

Cannes, 9. — S'assegura que els tècnics es proposen elevar a 700 milions de marcs o les remeses en espècie, assenyalades fins el present en 500 milions de marcs or, que s'han de reclamar a Alemanya durant l'any actual. — Havas.

París, 9. — Telegrafien de Cannes al «Temps» que el senyor Loucheur prepara un memorandum per al senyor Lloyd George sobre la qüestió del Tractat de garantia en projecte entre França i Anglaterra.

Durant el dia d'avui, continuaran les converses sobre aquest assumpte. — Havas.

Cannes, 9. — Sembla probable que els delegats alemanys no seran escoltats fins el dimecres o el dijous. En aquest interval s'assegura que els pèrits financers arribaran a un acord. La diferència entre les tesis en presència que discuteixen actualment els pèrits sobre les quantitats que s'han

d'exigir d'Alemanya és de 200 milions. — Havas.

Cannes, 9. — En el transcurs de les darreres vint-i-quatre hores, s'ha canviat entre Lloyd George i Briand diverses comunicacions relatives a acords preliminars sobre temes encaminats a garantir la seguretat de França i mantenir el «statu quo» a Europa.

L'enviat especial de l'Agència Havas assegura que hi ha moltes probabilitats per a arribar a un acord franco-anglès que garanteixi les seguretats de tots dos països, mitjançant una acció mútua de les dues nacions.

Es tracta, segons sembla, d'un conveni d'ajuda recíproca, contra Alemanya, en el cas d'una agressió per part d'aquesta.

Aquest acord, la realització del qual estava indicat en el pacte de garantia signat a Versalles, fins ara no s'havia tractat de portar-lo a la pràctica d'una manera definitiva i ara sembla que serà formalitzat tan ràpidament com ho permetin les circumstàncies.

Compendrà l'acord esmentat, el compromís recíproc d'un concurs militar, naval i aeri, creient-se que Bèlgica s'adherirà a aquest nou conveni.

L'acord de l'esmentat compromís és que eliminant en part la raó que obliga a França a suportar les fortes càrregues militars, quedarà garantida la seguretat francesa, sense els enormes dispendis que d'altra manera s'haurien de mantenir en el pressupost de guerra i marina.

Per altra part, i pel que es refereix al concurs de l'esquadra britànica, la seguretat que la flota de guerra anglesa prestarà, en cas necessari, el seu important auxili, permetrà a França adaptar a les seves circumstàncies els seus projectes de construcció naval.

També s'estudià la possibilitat de l'adhesió d'Itàlia al dit conveni, la qual cosa constituiria la base de la formació d'una ampla Entente, destinada a assegurar el «statu quo» europeu, en l'ordre territorial, semblant a l'acord del Pacífic, i que consagrarà en un tractat formal el principi

formulat per Briand, que totes les nacions han d'entrar en un compromís comú d'abstenir-se de tota agressió contra els seus veïns.

Aquest tractat, d'arribar a realitzar-se amb aquesta generalitat, seria signat per totes les potències europees, o almenys per la majoria d'aquestes.

Com que l'assumpte porta aparellada una qüestió de tan vital interès per a la pau d'Europa, és possible que després de l'actual reunió del Consell Suprem, es prolonguin les conferències.

Per de prompte, se sap que França i Anglaterra han de resoldre, abans d'arribar a la realització d'aquest projecte, diverses qüestions pendents, particularment la d'Angora, la qual serà tractada a París, després de la Conferència de Cannes. — Havas.

Berlin, 9. — La delegació alemanya que, presidida per Rathenau, ha de facilitar dades a la Conferència de Cannes, sobre diverses qüestions relacionades amb Alemanya, ha sortit avui d'aquesta ciutat, en direcció a París. — Havas.

París, 9. — Telegrafien de Washington al «New York Herald» que el departament d'Estat acaba de rebre el text de la resolució adoptada en la Conferència de Cannes i la invitació perquè els Estats Units concorrin a la propera Conferència de Gènova.

Als cercles ben informats, s'assegura que serà el ministre del Tresor, senyor Mellon, el que representarà els Estats Units en l'esmentada Conferència. — Havas.

Cannes, 9. — Aquest matí, l'automòbil on anaven l'ambaixador dels Estats Units, Mr. Hervey i un periodista, ha sofert un accident greu, a conseqüència del qual ha resultat l'ambaixador amb un fort cop, que l'ha privat de coneixement.

Reconegut pels metges, aquests han certificat que el diplomàtic nord-americà no té cap ferida i si, únicament, una lleugera commoció cerebral, pel qual motiu han ordenat una absoluta quietud i repòs del malalt.

Finlandesos i bolxevistes

Helsingfors, 9. — Els bolxevistes estan actualment evacuant la regió de Megrijaer davant la pressió de les tropes finlandeses.

Les tropes carelianes estan reforçant la regió d'Ikaraervi, on els bolxevistes avancen lleugerament. — Havas.

Lenín i la Conferència de Gènova

Roma, 9. — El Govern italià, per mediació de la delegació econòmica russa, ha invitat a Lenin per a pendre part a la Conferència que ha de celebrar-se a Gènova el vinent mes de març. — Havas.

El projectat acord franco-anglès

Londres, 9. — Als cercles polítics ha estat acollida molt favorablement la notícia que els senyors Briand i Lloyd George han entaulat negociacions sobre el projectat acord anglo-francès. — Havas.

Fortes nevades a Suïssa

Berna, 9. — A tot Suïssa cau la neu amb extraordinària violència, acompanyada de violentes tempestes.

Es tem que a conseqüència d'això es produeixin importants interrupcions en les comunicacions. — Havas.

Fracàs de les negociacions russo-sueques

Londres, 9. — Comunicuen d'Estocolm als diaris que han fracassat les negociacions russo-sueques per a arribar a un acord comercial entre tots dos països. — Havas.

Vaga de minaires al Sud d'Àfrica

Londres, 9. — Comunicuen de Johannesburg que és opinió general en aquesta ciutat que els resultats del referèndum, que no són encara coneguts, faran inevitable la vaga general de la indústria minera.

La Federació Industrial Sud-africana ha declarat la vaga, la qual haurà de començar avui, dia 9, a la tarda. — Havas.

El Japó i Sibèria

Tòquio, 9. — El ministeri de Negociacions estrangeres ha desmentit les al·legacions del representant de la República de Txita relatives i pretès acord franco-japonès sobre Sibèria. — Havas.

Més aldarulls a Belfast

Belfast, 9. — Ahir tingueren lloc nous aldarulls en aquesta ciutat, dels quals resultaren tres persones ferides per arma de foc. — Havas.

Els Estats Units i la Conferència econòmica

Londres, 9. — Segons el representant de l'Agència Reuter a Washington, ha arribat ja a les mans del Govern americà la invitació del Consell Suprem perquè els Estats Units participin a la Conferència internacional.

En els cercles oficials americans s'assegura que el Govern dels Estats Units es mostra inclinat a examinar favorablement la dita invitació. — Havas.

El príncep Tokugama al Japó

Washington, 9. — El príncep Tokugama, president de la delegació japonesa a la conferència del desarmament, ha marxat amb direcció al Japó. — Havas.

Hongria i Iugoeslavia

Budapest, 9. — La Comissió per a la rectificació de fronteres entre Hongria i Iugoeslavia, ha reanunciat, assenyalant el riu Lédra com a límit. — Havas.

La reconstrucció econòmica de Rússia

París, 9. — Comunicuen de Berlín al «Echo de Paris», que el canceller Wirth i el ministre de la Reconstrucció, senyor Rathenau, han elaborat un projecte per a la reconstrucció econòmica de Rússia amb l'ajuda d'Alemanya. Les remeses que s'electoraran quedarien inscrites en el començament d'any.

CRÒNICA D'ALEMANYA

NADAL

«Nit tranquil·la, nit divina!» Així comença la cançó més bella de totes les cançons de Nadal. Bé voldríem que aquest article en prenguéssim la seva essència, com en una pintura totes les coses s'amaren de la llum del moment que l'artista ha copsat, puix que així donaríem al lector una idea exacta del Nadal alemany.

En un país com aquest, en el qual les festes no són tan abundents com entre nosaltres, les que se celebren tenen una llei de manera d'ésser que dona la impressió de quelcom més extraordinari, majorment quan són de la importància de la de Nadal. Adhuc revestint la festa el mateix comu matís que el cristianisme li ha donat arreu, accentua, no obstant, la manifestació d'alguna de les pròpies característiques, que fa que es pugui parlar d'un Nadal alemany enfront d'un Nadal català.

Com a casa nostra, és una festa que se sent venir a l'avançada. Quinze o vint dies abans, molts carrers s'omplen de cimeres de pins, en alguns tan bellament ordenats, que donen la impressió de boscos en miniatura. Es això que entre nosaltres, en diem una fira d'arbres de Nadal. Els aparadors de les botigues s'adornen amb l'exposició del millor i més bell, especialment dels objectes que la tradició ha decretat consumibles durant aquests dies. Als teatres es representen funcions alegòriques de la festa. Els grans magatzems obren exposicions de Nadal, algunes d'elles ben interessants. Els locals públics aixequen en el lloc més visible el seu arbre de Nadal, tant més bell i gros com major sigui la seva importància. Les orquestres de Dienes i cafès, entre «fox-trots» i «one-tes», intercalen cançons de Nadal que el públic coreja. En les cartes dels restaurants abunda els plats propis de la festa. La gent omple els carrers i les botigues, animant-ho tot, prenent així la ciutat un matís únic, una manera prò-

pia que cada any torna com les pròpies estacions i que s'anomeni Nadal. Weihnachts, Noël o Christmas és arreu d'on el cristianisme ha dut els seus valors de civilització. Però la festa no pren fins aquí l'essència que la bella cançó sintetitza en les seves estrofes. Fins aquí és un mercader, fins aquí la festa és una «geschäftsjunktur», un bon negoci que prou acredita les noves etiquetes de preus plantades al peu de cada mercaderia. Cal esperar a que la solitud i la fosca s'emparin dels carrers. Llavors tot és cios, i solament de les finestres, amples i abundants a les cases d'aquests països nòrdics, la llum es besa a dojo sobre ella. Nadal ha entrat a la llar de cada família i allí és on s'enjoia de tots els valors de tradició i de religió que el fan més bell i típic.

Una amabilíssima invitació, ensems que ens ha llurats d'una nit avorridíssima fatalment, en una ciutat estrangera en la qual tot està tancat, ens ha dut la immensa joia de presenciar la festa de Nadal en la intimitat de la família. La família en qüestió, respira un ambient de tradicionalisme, dona una impressió de tancar en el cor un culte sagrat als antics ideals que des del primer moment el nostre esperit s'alegra amb l'esperança de veure una nit de Nadal tal com desitgem. No altrament s'esdevé. Mitjançant el treball de tots s'adorna l'arbre de Nadal, el pi verd fosc que amunteix les seves fulles després d'haver animat la nit més bella de l'any. No s'adorna solament de fulles de guinealla, dolços i llaminadures, no; aquí i allà pugen objectes sobre els quals el temps hi ha posat son sagell immorable. Tots són records de família. Vet aquí una petita joguina que avui fa 110 anys que rebia com a present de Nadal l'avi, llavors encara infant, dels que ara són pares d'una nombrosa família. Vet aquí més enllà una insignia d'un membre que en vida ho-

morà la família. Vet aquí... i així l'arbre va prenent un caràcter tan íntim i sagrat que als que hi som convidats ens fa sentir doblement la nostra condició de forasters. Però l'hora més interessant de la festa és la d'encendre les nombroses candel·les de l'arbre. Col·locat al bell mig de la sala tota la família l'envolta, s'apaga l'electricitat i l'habitació queda il·luminada solament per la llum esmorteïda i tremoladissa de les candel·les. Unes mans femenines i juvenils s'emparen del piano i comencen les belles cançons de Nadal a vibrar en l'aire. Al volt de l'arbre, vells, joves i nens canten, però, amb quin atenció i solemnitat! No són pas unes hores de frívol esbargiment, les de la nit del Nadal alemany! I ara i adés torna el primer vers de la bella cançó. Nit tranquil·la i nit divina! Ara és l'hora que la cèlebre cançó de Mohr sembla traduir en música i en poesia l'ambient real d'on eixí la família, la religió. La família que evoca els morts amb llur record, que és una garantia de llur supervivència en els cors dels que viuen. Per un moment evaquem també nosaltres les divines fantasies de Dickens, i imaginant veure congregades, sota l'ombra de l'arbre de Nadal, com en un altar, les ànimes dels morts reben el culte dels parents volguts que no les oblidem.

Bella nit, aquesta! El cor en queda curull de sentiments i l'ànima de vibracions infinites. Bella nit, la del Nadal alemany! Quan el món s'agita, traspalsat per inquietuds i problemes insolubles, veu aquí com la família troba en el seu si la pau que necessiten els pobles i tot contingut en dues senzilles paraules: amor i religió.

VIUS.

Hamburg, 29-12-1921.

glaterra, i aquesta potència tindria dret al control comercial d'Alemanya. De conformitat al dit projecte, l'acord de Wiesbaden entraria immediatament en vigor.

En el mateix projecte es donen garanties a França, i Alemanya es mostra disposada a reconèixer una aliança franco-anglesa. — Havas.

Morts i ferits en un ball d'etiqueta

Sofia, 9. — Amb motiu de les festes organitzades durant la Pasqua ortodoxa, se celebrava un ball d'etiquetas, que estava sumament animat. Un oficial armeni que havia realitzat continuades llibacions, a causa de les quals estava fortament excitat, discutí acaloradament amb alguns individus de la comissió organitzadora i per a reforçar la magnitud dels seus arguments es tregué el revòlver i disparà alguns trets.

La confusió que es produí en el ball fou enorme i els concurrents s'atropellaren per a sortir del local, havent-hi molts ferits i contusos.

Després, resultaren morts el prefecte búlgar Slavoff i dues personalitats més.

L'oficial agressor, aprofitant la confusió que es produí davant la seva intemperança, sortí ràpidament del local i fugí, però la policia li seguí la pista d'aprop, confiant-se que aviat serà detingut. — Havas.

Vaga d'obers fabrilis

París, 9. — «Le Temps» publica un telegrama de Lieja, dient que la vaga d'obers fabrilis s'ha estès. — Havas.

Eleccions poloneses

Varsòvia, 9. — Comuniquen de Vilna que les eleccions han transcorregut en tan completa calma que no ha passat ni el més petit incident. — Havas.

Nova York, 9. — Telegrafien de Tokio a l'Associated Press que el príncep Okuma no ha mort, com s'havia dit, sinó que ha sofert un colapso del qual s'ha retornat. — Havas.

Consagració del cardenal Cremonesi

Roma, 9. — A la Capella Sixtina s'ha celebrat amb tota solennitat la consagració del cardenal Cremonesi, bisbe titular de Nicomèdia.

Hi han assistit molts cardenals, els dignataris i multitud de distingidíssimes personalitats.

Miting de minaires

Joanesburg, 9. — Al miting miner hi han concorregut més de 14.000 obrers, resultant de la votació efectuada una proporció de vots de 13 a 1 a favor de la vaga.

En vista d'això es creu que aquesta nit serà proclamada la vaga general a tot el Transvaal. — Havas.

Delegació d'estudiants argentins

París, 9. — La delegació d'estudiants argentins que ha vingut a Europa per encàrrec de la Federació internacional d'estudiants establerta al Mèxic, ha sortit cap a Roma, des d'on marxarà a Milà i d'allí a Espanya. — Havas.

Grans pluges a Suïssa

Zuric, 9. — A migdia estava plovent per tota la Suïssa septentrional fins a l'altitud de més de mil metres.

El vent bufava en direcció SE. NE. La temperatura era de set graus sobre zero.

Es tem un desbordament del Rin, puix el nivell de les aigües que havia baixat ha tornat a pujar, rebassant en un metre l'alçada normal. — Havas.

Missió turca a Angora

Constantinoble, 9. — Una missió especial persa, presidida pel senyor Montasul Deyich, ha sortit de Txeran cap a Angora, per a entaular negociacions amb el Govern kemalista. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 9. — Demà, a les onze del matí se celebrarà una reunió del Consell de la Societat de Nacions. — Havas.

El conflicte de Carèlia

París, 9. — Telegrafien de Varsòvia que el Govern polonès ha ofert la seva mediació als Govers de Finlàndia i Moscou per a intervenir com a mitjancer en el conflicte de Carèlia. — Havas.

Desmentint l'acord franco-japonès

Nova York, 9. — El ministre de Negocis estrangers del Japó, segons telegrafien de Toquio, ha fet pública la seva més rotunda negativa a les afir-

macions realitzades pel representant de la República de Tchita, sobre un suposat acord concertat entre França i el Japó. — Havas.

Els Estats Units a la Conferència de Gènova

Londres, 9. — Telegrafien de Washington que el Govern americà accepta la invitació que ha rebut i que pendrà part a la Conferència de Gènova, però demanarà informes detallats dels treballs que s'han acometut a la dita Conferència. — Havas.

Les negociacions sueco-sovietistes

Londres, 9. — Comuniquen d'Estocolm que les negociacions sueco-sovietistes, entaulades amb el fi d'arribar a un acord comercial entre Rússia i Suècia, no han tingut l'èxit que se'n esperava, fracassant per complet. — Havas.

Més de la Conferència de Cannes

Cannes, 9. — Es confirma oficialment, que Lenin s'acabarà de pendre part a la conferència econòmica de Gènova, sense cap condició. — Havas.

Cannes, 9. — El Consell Suprem ha invitat la Delegació alemanya que ha sortit avui de Berlín amb direcció cap a París, a sortir demà de la capital francesa, de manera que pugui trobar-se a Cannes demà passat. — Havas.

Berlín, 9. — Abans de sortir cap a París la delegació alemanya que ha d'anar a Cannes, se celebra Consell de ministres, al qual assistí el senyor Rathenau.

Aquest senyor havia donat abans compte al president de l'Imperi del resultat del seu darrer viatge a París.

Berlín, 9. — L'estat e nquè es troben les negociacions a Cannes ha originat una baixa molt notable de les divises estrangeres.

El dòlar, que el dissabte es cotitzava a 181, es cotitzava aquest matí, a les onze, a 166. — Havas.

Cannes, 9. — L'ambaixador dels Estats Units a París, senyor Herrich, el qual es troba passant una temporada al poble de Peaulieu, ha assistit aquesta tarda a la sessió celebrada pel Consell Suprem en substitució del coronel Harvey. — Havas.

Cannes, 9. — El President de la República, senyor Millerand, tan aviat com es acabà de l'acció ocorregut al coronel Harvey, representant dels Estats Units al Consell Suprem, encarregà al prefecte del Departament que el visités, interessant-se pel seu estat.

Els senyors Briand i Loucheur havien visitat l'esmentat coronel pocs moments després d'ocórrer l'accident. — Havas.

Cannes, 9. — Els senyors Briand, Bonomi i marqués de la Torretta, han esmorzat amb els senyors Lloyd George i Curzon.

Als cirkels diplomàtics s'opina que aquest encontre no és fortuït, sinó que ha estat concertat entre els senyors Briand i Lloyd George.

Per altra part, als cirkels italians de la Conferència es creu en l'assentiment d'Itàlia al pacte franco-angles. — Havas.

Sobre l'acord franco-angles

París, 9. — Els diaris concedeixen extraordinària importància a les reunions que aquests dies han celebrat els primers ministres de França i d'Anglaterra, encaminats a preparar la qüestió relativa a l'acord franco-britànic.

Segons «Le Petit Parisien», sembla cert que la Gran Bretanya es mostra resolta a donar a França les més satisfactòries garanties, arribant en això, si és precís, molt més enllà de ço que es preveu en el pacte de Versalles.

Frància, per la seva part, afegeix el citat diari — és la primera de destituir la conclusió d'un acord europeu, mitjançant el qual les nacions restin a cobert del perill d'un atac recíproc. Per tant, és inútil assenyalar que entre les concessions franceses i les concessions britàniques pot perfectament posar-se un pont.

Afegeix l'esmentat diari que independentment d'un acord entre França i la Gran Bretanya, per a la defensa mútua en el cas d'una agressió per part d'Alemanya, es preveu la terminació d'un conveni de col·laboració general, entre l'Europa occidental i l'Oriental. — Havas.

París, 9. — «Le Temps», s'alegra per la conclusió eventual del pacte franco-angles, el qual, segons el diari, haurà de constituir abans que tot una garantia recíproca per als interessos immediats, comuns i vitals de França i An-

glaterra, i hauria d'ésser al mateix temps terrestre i marítim.

En terra la firma del Pacte faria respectar les disposicions dels articles 42 i 43 del Tractat de Versalles que impedeixen a Alemanya tenir fortificacions, forces armades i mitjans materials per a mobilitzar entre la vora esquerra del Rin i una faixa de cinquanta quilòmetres d'amplada a la vora dreta.

L'esmentat Pacte, afegeix el diari, posaria en pràctica l'article 44, pel qual Alemanya seria considerada autora d'actes hostils contra les potències signatàries, si violés les disposicions desmilitaritzadores abans esmentades.

Des del punt de mira marítim, França i Anglaterra hauran de pendre totes les precaucions necessàries per al cas que un dels dos països fos amenaçat en algunes del Nord, Pas de Calais, Mànega i Ocea.

Frància i Anglaterra, tenen sobre aquestes mares interessos tan vitals com sobre la vall de Rin, i en tots dos casos aquests interessos estan lligats amb Bèlgica, però sobretot l'avantatge d'aquest Pacte és que facilitaria l'afirmació de la tirantor de relacions amb Alemanya, així com aquelles estipulacions que mantenen la seguretat marítima de França i Anglaterra.

Els Govers francès i angles estarien millor col·locats per a afavorir a Alemanya a consolidació del règim democràtic.

Igualment, termina dient, es podria pensar en una unió de França, Anglaterra, Itàlia i Espanya i més tard en una Entente oriental en la qual Turquia i Rússia tindrien plaça. — Havas.

Dimissió del Govern irlandès

Londres, 9. — Aquest matí, davant el Daily Eireann, el senyor Valera ha presentat irrevocablement la seva dimissió i la de tot el Gabinet irlandès. — Havas.

Missió comercial alemanya a Rússia

Berlín, 9. — Informacions que semblen oficials diuen que aviat serà instal·lada a Petrograd una sucursal de la Missió comercial alemanya que existeix actualment a Moscou. — Havas.

El control fiscal alemany

Berlín, 9. — El canceller de l'Imperi ha conferenciat aquest matí amb els ministres interessats en la qüestió del control fiscal.

La Comissió fiscal del Reichstag es reunirà demà. — Havas.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	147'35
4 » 100 Exterior »	525'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	501'00
» Andalusos	000'00
Renda Russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 » 100	000'00
Brasil 4 per 100	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	431'00
Renda Francesa 3 per 100	55'87
Accions Riofinto	15'35
Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.	

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLEN I TO
BRA GERMANZ, Rambla de la Reina
Als, 13, i Bonsucessos, 1.

PREUS DE COMPRA

Billets:	Francesos, 54'50
» Anglesos, 28'00	
» Italians, 28'75	
» Belgues, 52'50	
» Suïssos, 129'00	
» Portuguesos, 0'45	
» Alemanys, 3'75	
» Austriacs, 0'15	
» Holandesos, 2'25	
» Russos, 0'00	
» Grecs, 00'00	
» Suecs, 1'50	
» Noruecs, 0'80	
» Dinamarques, 1'10	
» Romanes, 3'00	
» Turquia, 00'00	
» Estats Units, 6'60	
» Canadà, 5'50	
» Argentina, 2'17	
» Uruguais, 4'80	
» Xilens, 0'80	
» Brasilers, 0'85	
» Bolivians, 1'35	
» Peruanos, 20'00	
» Paraguais, 0'10	
» Venezuelans, 00'00	
» Japonesos, 3'25	
» Algerins, 53'00	
» Egipte, 27'75	
» Filipines, 2'75	

Alts Estudis Comercials

INAUGURACIO DE CURSETS

Ahí, a les deu de la nit, va tenir lloc a l'Escola de Funcionaris d'Administració local, l'acte d'obertura dels cursos organitzats per la mateixa, sobre «Matemàtiques aplicades a les Assegurances», «Impost d'Utilitats sobre la Indústria i el Comerç», i «Societat Mercantil espanyola».

Davant de selecta concurrència va pendre seient el president de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch, acompanyat dels senyors Valls i Teberner, diputat de la mateixa; Coll i Rodés, regidor; Vidal i Guardiola, director de l'Escola, i els professors Ernest Bazin, Joaquim Ducet i Ramon Güell.

Obert l'acte, el senyor Vidal i Guardiola raonà la manera d'ésser de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, fent remanar la seva transcendència, donat que ella va a formar especialistes en la importantíssima branca del Comerç, ve a preparar els homes que demà han d'ésser els arbitres de la vida moderna.

Diu que és un gran servei el de la propagació de les especialitats, per tal com en un país on hi hagi un bon nivell mig d'aquests coneixements, un hom pot recórrer als professionals amb més garanties de profit, podent exigir d'ells més congruència i més claredat en els assumptes que se sotmeten a la llur consulta i deliberació.

Afegeix que l'Escola ha tingut molt en compte, en l'organització d'aquests cursos especials, triar aquells professors que per llurs coneixements i llur pràctica, constitueixin una garantia perquè sigui còpset el màxim profit de llurs ensenyaments, i acaba regreçant al president de la Mancomunitat i demés representants llur presència a l'acte.

Tot seguit, el professor Ernest Bazin, parlant en francès, es congratula d'aquesta iniciativa de l'Escola d'Alts Estudis que sosté la Mancomunitat, pel sentit de capacitat que per a ella representa i perquè amb aquest curs de «Matemàtiques aplicades a les Assegurances», institueix a Catalunya aquells ensenyaments amb què s'honoran, en els nuclis selectes dels seus estudis, nacions com Anglaterra, França i Alemanya. Promet, per la seva part, posar el més gran afecte en la professió del seu curs.

Parla a continuació En Joaquim Ducet, fent remarcar la importància que tenen els coneixements sobre l'impost d'utilitats, ja que ell afecta, en més gran o en més petita escala, a tothom; i més en un estat de transició de la vida econòmica i financiera com la que avui ens trobem, després de sortir del trontoll de la guerra mundial.

També fa ús de la paraula el professor En Ramon Güell, posant de relleu com del segle XVIII ençà, el món dels negocis i de la producció s'ha desenvolupat a base de societats mercantils, cada vegada més fortes i més complicades, i com que interressa conèixer bé els fonaments i les possibilitats d'aquestes associacions, per assegurar-ne millor llur eficiència i llur rendiment i per a evitar i tot llustimosos casos de fallides — com, desgraciadament, en la nostra mateixa terra havem anat veient.

Fetes aquestes breus explicacions per cada un dels professors, el senyor Vidal i Guardiola, com a director de l'Escola d'Alts Estudis, va donar per inaugurada la sèrie d'aquests ensenyaments i l'acte per acabat.

Avui, dimarts, dia 10, el professor senyor Bazin; dijous, dia 12, el professor senyor Ducet; el dissabte, dia 14, el professor senyor Güell, donaran a l'Escola de Funcionaris, a les deu de la nit, sengles conferències explicatives del contingut dels respectius cursos, quedant oberta la matrícula fins al dia de la primera lliçó, que serà: dijous, dia 16, el senyor Güell; dimarts, dia 17, el senyor Bazin; el dimecres, dia 18, el senyor Ducet.

Totes les classes seran donades, per raó de llur nocturnitat, i per a facilitar l'assistència del major nombre d'alumnes, en una aula de l'Escola de Funcionaris.

Per assistir als Cursos Especials, cal fer la inscripció prèvia. Les inscripcions seran gratuïtes per als alumnes i ex-alumnes de l'Escola d'Alts Estudis Comercials. Per als demés inscrits, l'import de la matrícula serà de cinc pessetes. Amb aques-

ta inscripció l'alumne té dret a assistir a tots tres Cursos Especials, havent, però, de fer constar, a l'acte de la inscripció, a quin d'ells desitja assistir.

Les inscripcions es faran fins al primer dia de classe, és a dir, fins els dies 16, 17 i 18 de gener, a les oficines següents:

Matins: Escola de Funcionaris (carrer del Bisbe), de deu a dotze.

Vespres: Escola d'Alts Estudis Comercials (Urgell, 187, telef. 87 H.), de sis a vuit.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata, Plaça del Rel.

D'Història Natural, al Parc, «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fauna, flora i gea catalanes, oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurant de l'Exposició; «Vivarium», a l'antic invernacle; cada dia, menys els dilluns, de deu a quatre; a la Cascada. — Oberta a una i de tres a cinc de la tarda.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura, — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona.

— Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc. Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 267, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca pública per a cecs. Passeig de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 267, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els diumenges.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Arts. — Oberta de les nou del matí a la una de la tarda, de les vuit a les deu del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Entre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca es circula.

Episcopal: Palau Episcopal.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De la Cambra de Comerç. — Especialitzada en les matèries relacionades amb els fins de la Corporació. Per als seus electors i associats, i també per a altres persones recomanades per aquests o per altres associacions econòmiques. Oberta de dos quarts de deu a una i de dos quarts de quatre a vuit els dies feiners, i de deu a una.

PREMI DE L'OR (Preus de compra)

Alfons	132'00 percent
Isabel	132'00 » »
Unces i mitges unces	131'00 » »
Quart d'unca	130'50 » »
1/16 d'unca	131'00 » »
Francs	131'75 » »
Dòlars	8'75 » »
Lliures	33'25 » »

Generalitat

Després de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 4 i 5 de gener de 1932.

Carreteres, camins i ponts

Continuació de les obres que es fan, per administració, al camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat, a la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, i al pont de Suert.

Autorització a la Secció tècnica per a realitzar les següents obres:

Inversió i consolidació de grava per a l'arranjament de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, kms 1 a 7 del km. 8.

Inversió i consolidació de grava destinada al camí de Pont de Molins a Les Escaltes, kms. 7 a 10 del km. 2 i km. 3.

Inversió i consolidació de grava destinada a l'arranjament del camí de Figueres de Sant Climent, kms. 5 a 10 del km. 3.

Inversió i consolidació de grava destinada al camí de Figueres a Espolla, kms. 1 a 6 del km. 1.

Adquisició, trossejament i transport del camí de Navarres a la carretera de Basella a Manresa, tres segons; camí de Sant Mateu de Bages a Callders; carretera del Bruch a Manresa; i camí de Navarres a Talamana.

Adquisició, matracament i transport de grava destinada a l'arranjament de la carretera de Gràcia a Manresa.

Obres de conservació i millora dels kms. 1 a 10 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

Adquisició de grava destinada al camí de Blanes a l'estació del ferrocarril.

Aprovació del projecte d'un nou mur de defensa contra les cresques del riu Moder al km. 8, hm. 5, del camí veïnal de Vich a la carretera de Moya a Calaf.

Designació dels diputats de la Mancomunitat que hauran d'assistir a les subhastes de grava destinada als camins de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, kms. 1 a 3, de Sant Feliu de Codines a Centelles, kms. 16 a 0; 21 carretera de Callders de Montbui a Sant Celoni, kms. 7 a 13, que es celebraran el proper dia 14, a les onze del matí.

Telèfons

Continuació dels treballs a les línies Girona-Figueres, Borrassà-Basella, Valls-Villarrodona i Ollana-Oranys.

Inauguració del servei interurbà a Castellfollit de la Roca, central principal del grup telefònic d'Olot, que deixa enllaçades a la xarxa de la Mancomunitat les poblacions de Castellfollit, Olot, Sant Joan de les Fonts, Sant Esteve de Bas, Les Preses, Santa Pau, Palau de Montagut, Argelaguer, Torriella, Sant Feliu de Palerols, Sant Privat de Oix, Capsec i Baget.

Agricultura

Celebració d'un curs de vuit lliçons, sobre temes d'Agricultura, a pe-

tió de la Cooperativa «Unió Agrícola Martorellense».

Nomenament de don Josep Camps i Carnicer per al càrrec d'Ajuda del Servei de Terra Campa al Departament d'Agricultura.

Instrucció pública

Aprovació d'un pressupost d'obres complementaries a l'edifici de la Biblioteca Popular de Figueres.

Designació del senyor diputat que haurà d'assistir a la recepció provisional de l'edifici de la Biblioteca Popular de Pineda.

Nomenament de professors auxiliars de l'Escola de Funcionaris d'Administració.

Beneficència

Comunicació de l'Ajuntament de Talamana, testimoniant el seu agraïment per la gestió del Servei Sanitari de la Mancomunitat en la campanya contra el tifus.

SESSIO DE LA DIPUTACIO

El divendres d'aquesta setmana tindrà reunió pública la Diputació de Barcelona.

VISITA

Ha complimentat al senyor Vallès i Pujals l'ex-senador don Emili Junoy.

XIFRES

Estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1920-21 i 1921-22:

	ANYS	De més en	
	1920-21	1921-22	
Abril	30.547'50	34.645'—	4.097'50
Maig	27.945'70	28.486'60	20.540'90
Juny	40.930'90	77.426'90	36.467'—
Juliol	85.949'45	232.050'45	146.101'—
Agost	58.094'00	88.144'06	30.349'45
Set.	23.195'85	4.961'30	25.765'45
Octbre.	19.827'80	14.707'67	24.542'80
Novbre.	21.227'45	19'25	17.091'90
Dbre.	6.697'05	4.174'5	16.247'40

OBRES DE METEOROLOGIA

El director de l'Observatori Astronòmic de Madrid ha enviat, destinat a la Biblioteca del Servei Meteorològic de la Mancomunitat de Catalunya, on ja han ingressat, les publicacions d'aquell Institut referent a Meteorologia, comprenent 15 volums del seu Anuari, 23 d'observacions de Madrid, 21 d'observacions de la Península, Balears i Canàries i 4 de resums climatològics, o siguin en total 63 volums.

EL CAS DE LA DIPUTACIO D'ALAVA

A propòsit del procediment d'apremi de què és objecte la Diputació provincial d'Alava i del qual s'ha ocupat en ses informacions recentment la premsa de Madrid, s'han creuat entre el president de la dita Diputació i el de la d'aquesta «provincia», senyor Vallès i Pujals, els següents telegrams:

«Presidente Diputación Alava a Presidente Diputación Barcelona: Delegación Hacienda Alava ha solicitado Juez licencia para entrar Diputación embargandola por 53.143'63 pesetas liquidación 1918 Instituto Nor-

males según ley autorizaciones. Ministro contesta no suspende apremio. Como su conducta contradice discurso ofrecimientos en Asamblea Diputación y la estimamos injusta, ruega, por solidaridad, recabe telegráficamente Gobierno y representantes Cortes no se cometa arbitrariedad y resuelva urgentemente petición Diputación que atenciones impuestas y regidas por el Estado se levanten por éste».

«Presidente Diputación Barcelona a Presidente Diputación de Alava: Lamento trance en que se halla esa Diputación, pero considero difícil Ministro Hacienda pueda intervenir en sentido interes. En discurso Asamblea Diputación ofreció dictar disposiciones para que en adelante atenciones impuestas y regidas por Estado se levanten por éste y en tal sentido tengo noticia está trabajando activamente. Pero no podía alcanzar la disposición ministerial a condonar débitos atrasados, que es función exclusiva del Parlamento, ni a suspender procedimientos de apremio que se sigan por dichos débitos, para lo cual carece evidentemente de facultad el Ministro. Le saluda afectuosamente».

Tribunals

CAUSA PER ATEMPTAT

A la Secció III s'ha vist la causa per atemptat contra l'inspector de policia don Lluís León Borrás, la qual havia estat suspesa dues vegades.

Segons l'acusació, que estava a càrrec del fiscal de S. M. senyor Medina, el dia 23 d'abril de 1920, a les sis de la tarda, Progrés Rodenas i Samuel Pérez atemptaren a trets contra el senyor León a la Ronda de Sant Pau, prop de la presó de dones. El senyor León es defensà, creuant-se molts trets, un dels quals ferí una dona, no de gravetat, i un altre a Progrés Rodenas, de pronòstic reservat.

A conseqüència d'aquesta agressió, es féu un registre a casa del Rodenas, trobant-se hi objectes per a fabricar bombes, per la qual troballa s'instruí procés i es condemnà al Progrés Rodenas i a son germà Volney.

Per aquest atemptat demana contra els processats sis anys de presó, 250 pessetes de multa i les costes.

Els processats declaren que venien d'un cinema del carrer de Sant Pau i es veleren agredits per la banda del baró de Koenig, amb la qual anava el senyor León, i que fugiren perseguits pels trets d'aquest i dels seus acompanyants. Per un cantó semblava que neguessin que duïen armes i per altre que confessessin que en portaven, però sense disparar-les.

Han desfilat alguns testimonis, entre ells el delegat de policia senyor Alberici i el mestre armer que examinà la pistola que s'agafà al Rodenas.

El fiscal senyor Medina ha sostingut les seves acusacions i els defensors han defensat eloqüentment la

innocència de llurs patrocinats demanant l'absolució.

El judici ha quedat clos per a sentència.

A la Secció I hi ha comparegut Gregori Navarro, acusat d'haver furat el moll de Barcelona un graduador de metalls valent en 2.000 pessetes. El fiscal li ha demanat un any, vuit mesos i 21 dies de presó.

A la mateixa Secció han comparegut Ferran Badet, acusat d'haver ferit en baralla a Agustí Valls a la Ronda de Sant Pau el 4 d'abril de l'any passat. Tenint en compte que està desfermat, se li ha demanat dos anys, quatre mesos i un dia de la mateixa pena i 500 pessetes de multa.

A la Secció IV hi ha comparegut Joan Balaguer, acusat d'haver ferit en baralla a Salvador Pérez, i per ineluctància, a Antoni Murea. El fiscal li ha demanat deu mesos i un dia de presó.

JUTJAT DE GUARDIA

Ahí va sortir el de la Concepció, secretaria León, havent fet 14 diligències i tres detencions.

L'ha substituït el de l'Hospital, secretaria Pastor.

DENUNCIA

Ha estat denunciada el setmanari «La Campaña de Gràcia».

ASSENVALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Llotja. — Major quantia. «Torres Casado» contra «Astillers i Barcos».

Sala II. — Llotja. — Major quantia. Emili Bruguera contra «Surediano Celorio».

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Oest. — Lesions. Processats, J. S. i R. P.

Secció III. — Hospital. — Bigamia. Processat, J. G.

Secció IV. — Lesions. Processat, N. L.

Secció IV. — Barceloneta. — Robatori. Processat, S. E. L.

Al Casal de Sant Josep Oriol

Molt escalfat resultà la festa celebrada a la parroquia de Sant Josep Oriol, diumenge a la tarda, per a repartir als nens i nenes de les Escoles Dominicals les joguines de Reis. A les quatre feren llur solemni entrada al saló d'actes del Casal de Sant Josep Oriol els tres Reis d'Orient, Melchor, Gaspar i Baltasar, qui, amb mots molt oportuns i amorosos donaren profitosos consells a la maldada i procediren al repartiment de joguines.

El rector Rnd. Joan Icart, donà les gràcies als senyors i senyores de les Conferències de la parroquia per l'entusiasme i la generositat amb que organitzaren tan cristiana festa.

Municipi

EL CURS DE SEROLOGIA

El pròxim diàluns, dia 16, començarà el curs de Serologia general a càrrec del doctor P. Domingo, al Laboratori municipal, que tindrà una duració aproximada de dos mesos. Els treballs pràctics tindran lloc a l'expressat Laboratori totes les tardes, de 5 a 8.

Es desenvoluparà integrant el programa de Zinner, Hopkins i Ottenberg, amb el mateix ordre que en el departament de bacteriologia del Col·legi de Metges i Cirurgians de la Universitat de Columbia a Nova York.

El curs tindrà el caràcter eminentment pràctic, fent individualment tots els experiments de la lliça.

Existiran les següents quatre categories de matrícula: a) ordinària, fent l'estudiant totes les pràctiques al laboratori on es proporcionarà gratuïtament tot el material, havent l'alumne d'abonar el que resulti avariari en el transcurs de la lliça. Seran admesos a aquesta matrícula fins a deu alumnes. El preu d'inscripció serà de 50 pessetes.

b) Gratuïta, amb els mateixos drets que l'estudiant de matrícula ordinària. Les condicions d'aquesta matrícula hauran de sol·licitar-se al Laboratori municipal, Sicília, 44. S'admetran dues inscripcions.

c) Especial a lliçons determinades del programa, al preu de 10 pessetes cada una. Els programes poden consultar-se al Laboratori municipal, totes les tardes, de sis a vuit.

d) D'assistència a les lliçons teòriques i demostracions pràctiques, però sense realitzar personalment els treballs pràctics. S'admetran a aquesta matrícula fins a 20 alumnes. El preu d'inscripció és de 25 pessetes.

Les inscripcions poden fer-se fins dos dies abans de començar el curs, a les oficines de la Comissió municipal de Cultura, de deu a una.

S'admetran preferentment els alumnes del passat curs de bacteriologia general i els llicenciats en medicina i farmàcia. En segon lloc els que actualment cursen estudis en ambdues Facultats.

ELS TRES TOMBS. — VISITES

Ha visitat a l'alcalde una Comissió del Montpè de cotxers de Sant Antoni Abat per a manifestar-li que el dia 17 de l'actual, festivitat de Sant Antoni, sortirà la bandera del Montpè, acompanyada de molts genets, per assistir a l'ofici de la Casa de Caritat i a la visita a les autoritats.

També el visità, acompanyat de l'exdiputat a Cortes don Carles de Fortuny, una comissió de propietaris de la barriada de Sant Andreu per a interessar el prompte arranjament del torrent d'Estedella, que les últimes pluges deixaren en molt mal estat.

El complimentà també l'alcalde de Palma de Mallorca don Bartomeu Fonts.

ELS DARRERS DIES DELS ROMANOV

per

Robert Wilton

ka» (nom pitjoratiu de l'Emperador, popular durant la Revolució), qui està detingut, té tantes queviures que els seus cuiners els llienen als corals de porcs. Aleshores la vida a Tobolsk no era molt cara. Però Kerensky no havia complert la seva paraula, i baldament nosaltres rebéssim les racions d'Omsk i no les del districte de Petrograd, les quantitats eren suficients per a obtenir molt bons aliments per als soldats. Amb l'objecte d'evitar nous conflictes amb els sorges, calgué parlar amb el Comissari del Districte, Pignatti, de la qüestió dels cabals i fou convingut augmentar les racions en mil rubles, substituint el ranxo anterior, bo i senzill, amb coses innecessàries i de luxe.

Com hem dit abans, Kerensky havia promès als soldats una gratificació a més a més de llurs racions

diàries de consuenda. Arribà el mes de novembre, però no rebérem cap quantitat extraordinària. Els soldats començaren de rondinar: «Ho prometen tot i no ens donen res». Nosaltres mateixos ens augmentarem les nostres racions diàries. Enderrocarem les botigues i obtindrem d'aquesta manera el nostre jornal. Vaig tornar a fer una visita a Pignatti i hi aconseguí un manlleu de quinze mil rubles. Així vaig donar als sorges una paga diària a raó de cinquanta «kopeks», i d'aquesta manera vaig cloure llurs llavis durant algun temps. Però els sorges decidiren trametre delegats a Moscou i Petrograd per arranjat l'afar de la paga diària, i elegiren com a representants llurs Matvéiev i Lupin. Després d'algun temps, aquests delegats se'n retornaren (Matvéiev fou fet oficial), i digueren als sorges que els diners vindrien de Moscou. Una volta més vaig haver d'anar a Pignatti i pregar-li que em deixés altres quinze mil rubles, car els soldats no creien en aquelles promesses, i si no romanien sota el meu control, ens podien causar una pila de conflictes.

Quan alguns dels soldats saberen pels diaris que la quinta de 1906-1907 havia estat desmobilitzada, demanaren també llur desmobilització. Però vaig tenir al meu costat la majoria dels sorges que no havien d'ésser desmobilitzats, i fou cosa fàcil persuadir-los que romanguessin quiets.

Vingué després la Revolució bolxevista, aquell moviment esbojarrat que es va estendre per tota la Rússia i que ens ha causat tants patiments!

El següent episodi desagradós esdevingué, si fa no fa, aleshores. El Pare Vasiliev, el capellà qui tenia al seu càrrec les funcions religioses, no era pas un home discret. Encara que sentia un gran afecte envers la família imperial, la seva conducta subsegüent no fou gaire útil als ex-Emperadors. El 24 d'octubre — 6 de novembre — (abans de la revolució bolxevista), aniversari de la proclamació del Tsar, la família imperial congregà, i el dia anterior, després de la funció del vespre, els ex-Emperadors i llurs fills es confessaren. Ningú no s'havia fixat de manera especial en la funció religiosa d'aquell dia, però el Pare Vasiliev, amb màxima imprudència, ordenà que les campanes del temple repiquessin sense parar des del moment que la família imperial sortí de l'església fins que entrà a la casa del Governador!

La Diada de Nadal la família imperial anà a l'església durant la funció de primera hora del matí, i després de la funció fou llegida l'acostumada acció de gràcies. A causa de la intensitat del fred jo solia rellevar les sentinelles abans que acabés la funció, i deixava solament alguns soldats de guàrdia per l'església. Algunes vegades, altres soldats entraven a l'església, els més vells anaven a pregar, però la majoria hi venien per a escalfar-se. El nombre total de sorges que hi havia a l'església, en un moment determinat, era generalment molt petit. Però aquell

dia vaig notar que hi havia més soldats que de costum, i ho atribuï al fet que la Diada de Nadal era considerada com a festa. Quan anava a acabar l'acció de gràcies, vaig sortir de l'església i vaig ordenar a un soldat que cridés la guàrdia. No vaig tornar a entrar a l'església i no oi l'acabament de la funció religiosa. Però després que la família imperial havia sortit del temple, Pankratov em digué: «No sabeu el que ha fet el capellà? Ha llegit la pregària per la conservació de la vida de l'Emperador, l'Emperadriu i tota la família, mencionant llurs noms en la pregària, i tan aviat com els soldats ho han sentit han començat a rondinar». L'exorrea lleialtat del Pare Vasiliev donà lloc a un gran al·ludell, car els sorges s'avalotaren i vollen matar, o almenys arrestar, el clergue celebrant. Resulta molt difícil dissuadir-los de pendre actituds agressives i esperar la resolució d'un comitè informador. El bisbe Hermogen traslladà immediatament el Pare Vasiliev al Monestir d'Abalaksky, car la situació esdevingué tan difícil, i vaig anar a veure personalment el bisbe i demanar-li que nomenés un altre capellà. Després d'això, el Pare Hlynov celebrà a les funcions religioses de la família imperial.

El resultat d'aquest nou conflicte fou que els soldats perderen la fe en les meves paraules i insistiren a dir: «Quan les funcions religioses són celebrades dins la casa és el més probable que es digui la pregària per la conservació de la vida de la

família imperial». Així, doncs, els soldats decidiren que no fos permès a la família imperial anar a l'església, i no permetre celebrar funcions religioses sinó a presència d'un sorge. L'única concessió que vaig poder aconseguir fou el permís per a la família imperial d'anar a l'església les «Dvounadsetye Draznitsy» (festes importants de l'església ortodoxa). Em vaig haver de sotmetre a la decisió dels sorges que un soldat calia que presencés les funcions religioses a la casa del Governador. D'aquesta fàlsia i indecisa conducta del Pare Vasiliev donà com a resultat que els sorges poguessin entrar a la casa del Governador, la qual cosa fins aleshores havien tingut prohibida. Un xic després esdevingué un altre conflicte. Un sorge cognomenat Rybakov, qui presenció les funcions religioses, oi que el clergue mencionava el nom de Tsaritsa Alexandra (una Santa); immediatament sorgí una nova queixa i vaig haver de cridar Rybakov, agafar un calendari i explicar-li que Tsaritsa Alexandra no volia dir l'«Emperadriu» Alexandra, sinó que era solament el nom d'una Santa, coneguda per Tsaritsa Alexandra.

Quan esdevingué la desmobilització de l'exèrcit, els meus tiradors començaren de pendre llurs llicències absolutes. Per a substituir els soldats antics que marxaven, ens trametaren qualques soldats nous de les reserves de Tsarsko-Selo. I aquests soldats, havent viscut al vòrtex de les lluites polítiques, eren aleshores homes violents i corruptes.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dimarts, 10 de gener de 1922

El prestigi del Poder

LA nota oficial del Consell de Ministres demostra que el Govern, amb la plenitud de la seva autoritat i la consciència del seu deure, està resolt, per damunt de tot, a mantenir la disciplina. El país, qui ara té la sensació que hi ha un Govern que governa, li oferirà segurament tota l'assistència que calgui per a defensar els atributs de la sobirania civil i els prestigis del Poder públic.

Aquesta és la nota del dia, nota que nosaltres no voldríem comentar, car sempre és desagradable haver de parlar de matèries sobre les quals el comentari no pot ésser tan lliure com caldria, ja per deficiències d'informació, ja per altres circumstàncies notòries.

Sense escatir ara si en cada cas concret la raó assisteix a una banda o a l'altra de les que aquests dies vénen cridant l'atenció pública, és evident que no pot ésser admes que un Govern actui sota la pressió de poders ocults i irresponsables, sota l'amenaça d'actituds equivocades, al marge de la Constitució. Com ha dit varies vegades En Maura, amb molta oportunitat, si aquesta situació hagués de perllongar-se, caldria que governessin els que no deixen governar. És a dir, caldria que assumissin la responsabilitat del Poder els que constitueixen un obstacle per a la normal governació del país.

Si el problema evidentment plantejat aquests dies tingués com a resultat la dissolució dels organismes que, amb noms d'un eufemisme més o menys justificat, són, segons sembla, la causa veritable dels conflictes actuals, el país ho celebraria amb convicció ciutadana. Per al bé de tots cal que aquest problema es resolgui definitivament i que situacions com la d'aquests dies no puguin ésser reproduïdes mai més.

Sempre haurien esdevingut d'efecte deplorable aquestes actituds que, sense l'embranchada tal volta alliberadora d'un esclat revolucionari, mantenen un estat eixor de perturbació i d'amenaça. Però ara, en mig d'una guerra, quan tot el país, per convicció o per resignació, assisteix l'exèrcit en campanya, aquestes actituds de certs sectors dels elements armats són absolutament intolerables i no poden produir sinó un efecte anarquitant i dissolvent.

Fa uns dies demanàvem a tots disciplina i seny. Si la nota oficial del Consell de Ministres vol dir, com creu tothom, que el Govern està decidit a imposar arreu aquesta disciplina i aquest seny, amb energia i serenitat, el país seguirà tenint la impressió que és governat. I amb això n'hi ha prou. Com digué En Cambó en ocasió memorable, quan un Govern governa no calen Juntes de Defensa de cap mena, car el Govern és la suprema junta de defensa de tots els ciutadans.

Polítiques

EL DR. BEIG A VALENCIA

L'entitat valencianista Nostra Parla, que atén curiosament al cultiu de la llengua valenciana i a la seva major difusió, expressa al senyor arquebisbe llur satisfacció per les recomanacions que espontàniament feia en les seves Visites Pastorals, perquè en les pràctiques i ensenyaments religiosos s'usés la llengua del nostre poble.

A la comunicació que fou tramesa a la primera autoritat eclesiàstica, de València, Nostra Parla ha rebut la següent resposta:

«He rebut el missatge d'adhesió i simpatia que l'assemblea de «Nostra Parla» m'ha adreçat amb motiu de les anees prèdiques i ensenyaments religiosos s'usés la llengua del nostre poble.

Molt agraït, aprofite la ocasió per expressar a eixa patriòtica entitat les meves felicitacions per la tasca meritòria que s'ha imposat i per el cel amb que procura realitzar-la.

Desitjant que Déu vos guardi molts anys, especialment en el 1922, vos beneix cordalment.

Clutat, 30 de desembre de 1921. — Enric, Arquebisbe de València.

Senyor president de «Nostra Parla».

CATALUNYA GRAFICA

Demà, dimarts, sortirà el primer número d'aquesta important revista. L'edició, dedicada a ressenyar gràficament els més importants fets i documents de la vida catalana, de-

dicant-hi trenta dues pàgines, ultra les destinades a text vari.

En el seu primer número invoca el record i l'exemple del gran patriota N'Enric Prat de la Riba, com a guia i mestre de catalanisme integral.

DEFUNCIO

Ha estat enterrat aquest matí al Cementiri Vell l'industrial En Ramon Torres i Estadella.

Sols una vegada sortí el seu nom de la vida de treball que portava, per a ésser llançat a una lluita electoral xardorosa; figurà en la candidatura antisolidaria de març de 1907 en les eleccions provincials.

D. E. P.

SORTINTS

Ahí sortiren cap a Madrid el diputat a Corts senyor Baró de Güell i els senyors Corominas (Pere) i Gari i Gimeno.

En Joan Romeu

Ahí a la matinada va morir a Barcelona el conegut baríton d'òpera don Joan Romeu. Era de Barcelona i comptava actualment 53 anys d'edat.

Des de la seva joventut havia pertanyut a diferents companyies, actuant amb molt bon èxit en la majoria dels teatres barcelonins i fent tornées esplèndides per Espanya.

Era molt estimat de tota la gent de teatre, així com de totes les persones que havien tingut ocasió de tractar-lo.

La seva mort ha estat molt sentida. El seu enterrament tindrà lloc avui, dimarts, a les deu del matí.

D. E. P. el distingit artista.

Les Idees i les Imatges

IMMORALITAT EXEMPLAR?

Reprenem el fil de les nostres dues reflexions avantpassades.

Fitem a M. Henri Bataille, amb la duresa que creiem de justícia, retret de la inestètica morbosa exhibició i escandolosa inhumanitat del cas de nobia excepcional que ha portat, darrerament, a l'escena.

L'autor, com arriba sovint en casos parells, pretén, sens dubte, redossar la seva mala obra darrera uns problemàtics interessos superiors de la psicologia experimental i unes desviades prerrogatives de la teoria de l'art per l'art; admet, potser, gosar emparar-se en certes preocupacions finals d'ordre moralitzant.

Però tot això són disgresses transparents i subterfugis palpables.

M. Bataille i similars no es preocupen, en el fons, d'altra cosa que de satisfer llurs equívocs prúges d'estetes anarquitants i de pèlzer, pel compte que els té, la corrompuda ignorància i lleugeresa catastròfica d'una bona part dels públics contemporanis.

Co que M. Bataille i similars cerquen, per desobrir de tot, és de llevar, mitjançant tota classe de vies corrosives i d'insidies, els obstacles benfactors que el seny humà i la religió de Crist han vingut posant, de tot temps, en front de les folles del cos i de l'ànima.

Pascal deia que l'espectacle del mal podia ésser-nos, de vegades, profitable, en el sentit que podia, per l'efecte de reacció i de contrast, aqarregar-nos vers el bé.

Demà examinarem de ple: quan, com i de quina manera la immoralitat pot esdevenir exemplar.

Josep M. JUNOY

Necrològica

Confortat amb els auxilis espirituals, ha passat a millor vida el respectable senyor En Vicens Valls i Cortès, laborós comerciant que s'havia fet estimar dels que tingueren ocasió de tractar-lo.

A la seva família, i especialment al seu cunyat, el tinent d'alcalde En Josep Carabén, els adreçem el nostre més sentit condol.

El ministre de Finances a Madrid

Després d'haver passat aquestes tres dies a Barcelona, atenent els seus afers particulars i assistint a qualque lloc públic, el senyor Cambó, diumenge a la nit, tornà a Madrid.

Anaren a donar-li comiat, al Baixador, algunes distingides personalitats.

El President de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, acompanyat del seu secretari, senyor Cunill, baixà al moll del carrer d'Aragó per acomiadar personalment el ministre. Hi havia també el conseller de Finances de la Mancomunitat, senyor Valls i Puig; tinent d'alcalde senyor Maynés, senadors senyors Duran i Matheu, diputat a Corts senyor Ràhola, delegat d'Hisenda senyor Eulate; cap dels Mossos de l'Esquadra, senyor Ollé; cap superior de policia senyor Arlegui, secretari del Govern civil senyor Luengo, ex-alcalde de Sarrià senyor Xiró i senyors Rubió (Marian), Pàzoz, Agulló (Ferran), Agell i Agell, Mateu (Bernat), Pla (Enric), Ribalta (Enric), Casabó, Cuadras i Comas, Llusà, Casals, Cervia, Junyent (Oleguer), etc.

Com en les anades anteriors, el polític nacionalista fou saludat afectuosament en arribar al tren.

Amò el mateix tren sortiren els senyors Trias de Bes (Josep Maria), Girona (Manuel) i Ferrer-Vidal (Joan J.).

A l'Ateneu Obrer

Repartiment de premis

Diumenge a la tarda hi hagué a l'Ateneu Obrer de Barcelona la festa del repartiment de premis del curs passat, omplint-se amb tal motiu de gom a gom l'ampla sala d'actes d'un públic entusiasta per l'obra cultural que realitza aquesta antiga i meritisima entitat.

Va presidir la festa el president de l'Ateneu don Santiago de Riba, i va començar llegint una faula francesa l'alumne Manuel Fernández i una poesia francesa l'alumna Angelina Siesa. Demés, llegiren treballs els alumnes de dibuix geomètric i de perllongues industrials Pere Benito i Francesc Forés, mereixent tots plegats molts aplaudiments.

A continuació el secretari senyor Narcís Malagelada va llegir la memòria del curs passat, començant per dedicar un record a l'antic president senyor Peris i donant compte de les conferències que donaren els senyors Josep A. Izabal, Manuel Massó i Llorens, Bernardí Martorell, Josep Agell i Agell, Josep Serrat i Jaume Pons, totes elles sobre temes relacionats amb els ensenyaments de l'Ateneu. Remarcà també la concurrència del mateix a l'Exposició General Escolar a la Universitat Industrial i la creació de la nova classe de nocions d'arquitectura decorativa per a aprenents guixaires.

Llegí l'estadística dels alumnes que es matricularen en el curs 1920 que foren 1456, i dels del curs 1921 que foren més de 1206, remarcant que passaren de dos cents els aspirants que no pogueren ésser admesos per manca de lloc a les classes. Feu esment de les reformes que es faran en el curs present, perquè tothom que vulgui pugui assistir als ensenyaments de l'Ateneu. Referí l'estat econòmic florissant de l'entitat, donant les gràcies a l'Estat i a les corporacions catalanes per llur ajut. Acabà donant compte de la creació d'uns premis especials en metall-lic pels alumnes més distingits. Fou molt aplaudit.

Es precedí aleshores al repartiment de premis, presentant-se a recollir el diploma casi tots els premiats, que són els següents:

Classe diurna: Josep Salas, Lluís Massip, Ricard Cot, Manuel Pujolas, Aureli Massip, Rodolf Peris, Josep Lascortz i Francesc Llena.

Taquigrafia i mecanografia: Concepció Sánchez, Camila Bernades i Josefa Dalmau.

Solfège i piano: Joan Vallverdú, Josep Sisó, Domènec Feliu Badaló, Francesc Mir, Francesc Torres, Amadeu Tintorer i Julia Sisó.

Elemental nocturna: Joan Garcia, Josep Salma, Ferran Estela, Josep Solanes, Manuel Mora, Vicens Tortosa i Josep Cortadellas.

Art decoratiu: Josep Valdes, Joan Sandalinas, Antoni Costa, Francesc Guardiola i Carles Garrut.

Artístic: Frederic Ventura, Antoni Aguilas, Pere Carretero, Pere Suñer i Antoni Salom.

Anglès: Julià Ruiz.

Teneduria: Josep Tugues, Joan Tamarit, Josep Cortès, Daniel de la Torre i Josep Ferrer.

Aritmètica: Antoni Martí, Carles Pellicer i Josep Matabas.

Gramàtica: Jaume Matabas i Alexandre Portell.

Caligrafia: Alexandre Aguilera, Josep Samper i Josep Maria Pl.

Línia i Geometria: Joan Carazo, Tomàs Cardoni, Josep Torres, Francesc Mendus, Alonso Alcaraz, Domènec Ro-

quet, Tomàs de Antonio, Jaume Grau, Antoni Serravalle, Emili Jassans, Salvador Suan, Joan Carretero, Joan Juste, Vicens Múria, Antoni Casajua, Josep Martí Grau, Joaquim Bau, Julià Torregano, Tomàs Flores i Salvador Carazo.

Acabat el repartiment, parlà el doctor Viada, rector de Santa Maria, valedor a l'Ateneu i elogiant els alumnes premiats.

El regidor senyor de Rull, representant l'alcalde, es referí a les institucions de cultura sostingudes per l'Ajuntament, afegint que considerava l'Ateneu com una perllongació de les mateixes. Parlà també dels propòsits que animen a la Comissió de Cultura en benefici de les classes humils.

El diputat senyor Massó i Llorens, representant la Mancomunitat i la Diputació, expressà els seus sentiments d'amor a l'Ateneu, dient que assistia gustós a l'acte en representació pròpia i de les esmentades corporacions. Feu un resum de la tasca cultural de la Diputació de Barcelona, continuada avui per la Mancomunitat i declarant que aquesta es proposa proporcionar als obrers els avantatges de poder estudiar totes les carreres amb poques despeses. Manifestà que l'Ateneu és mereixedor de tots els elogis per ésser una de les entitats que fa més anys i amb més delit es dedica a l'ensenyament professional per a obrers.

El canonge doctor Faura, representant al senyor bisbe, va glossar alguns conceptes religiosos aplicats a la meritòria actuació de l'Ateneu.

El catedràtic senyor Pargal, representant el rector de la Universitat, explicà que aquesta concedirà diverses beques per a estimular l'estudi dels humils i que ara amb el règim autonòmic accentuarà el sistema.

El secretari del Govern Civil senyor Luengo, representant el governador, va tributar grans elogis a l'Ateneu.

El president, don Santiago de Riba, pronuncià un curt parlament de gràcies a les autoritats i al públic per l'assistència, dirigint paraules d'estímul als professors i alumnes i agraïnt la cooperació dels protectors. Feu un elogi de l'antic president senyor Peris, anima que fou de l'Ateneu durant molts anys i anuncià el propòsit ferm de la junta d'anar a la realització de reformes en el local que permetin més cabuda d'alumnes i puguin entrar-hi tots aquells que ho desitgin.

Tots els oradors foren molt aplaudits, acabant l'acte amb entusiasme i felicitacions per a la Junta i especialment per l'actiu president senyor de Riba.

Fou servit als invitats un exquisit lunch.

A la nit se celebrà una vetllada musical que resultà un nou èxit, començant per la lectura d'una poesia per En Francesc Muntaner, venint després un recital de violí i piano a càrrec d'Amadeu Tintorer, Emili Figueras i Concepció Ullastres; un recital de cant per la senyoreta Francisca Ribas i acompanyament de piano per Enriqueta Surroca; concert de violí i piano per Angel Anton i senyoreta Surroca; un recital per la soprana Angela Esquerdo amb acompanyament de piano per Emili Iglesias; concert de piano per la senyoreta Rosa Barberà i finalment un concert per l'Orfeó de Llevant, dirigit pel mestre Josep Marimon, amb intervenció dels solistes senyoreta Martínez i Emili Viusa.

Cultura

Queda oberta la inscripció als cursos d'Humanitats i de Divulgació Cultural organitzats per l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30). Aquests cursos començaran a mitjan mes que som i comprendran les següents matèries:

Geografia Humana, Evolució de les Greenes, Principis de Filosofia, Principis de Psicologia, Principis de Biologia, L'Edat Mitjana, Evolució de les idees socials, El concepte de l'Economia Política, De cultura hel·lènica, Literatura Grega, L'Art antic, Educació musical, Les escoles modernes de pintura, Evolució del concepte de ciència, Evolució del concepte d'educació.

El dia 15 del corrent començarà als Laboratoris de l'Hospital de la Santa Creu un curs elemental i pràctic so-

bre «Treballs de Laboratori», a càrrec dels doctors Colomer, Conca, Corominas, Domingo, Fernández Pellicer, Guiera i Rodríguez Arias.

El programa és de manifest a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya (Portaferriera, 6, principal), on des d'ara poden fer-se les inscripcions.

La campanya del Marroc

LA FULLA DEL DILLUNS

La fulla oficial corresponent a avui dia:

«Segons comunica l'Alt Comissari no hi ha novetats als territoris de Tetuan, Ceuta, Melilla i Larraix.

Les notícies rebudes de províncies comunicades, pels respectius governadors, no acusen novetats.

La Diada de la Llengua Catalana

GLOSSA

Altres cop la Catalunya Gran ha celebrat, amb l'escolat adient, la festa anyal d'homenatge a la llengua pròpia. Els llargs que artificialismes oficials i fronteres estatals, administratius i polítics semblaven esquinçar, s'afemenen de bell nou amb la fortalesa que els dona l'esponantitat i guisa volenterosa amb què s'estableixen.

Al matí orfeons i cobles, presidits per senyeres d'or i sang — com l'entusiasme i el seny de la multitud acollida als jardins del Parc — feien sentir llurs dolces veus i les joies musicals de la nostra dansa nacional.

La dansa més bella de totes les danses que es fan i es deuen, com deia el Poeta. El sol embriagava de llum l'aple, i llum i color i entusiasme muntaven per les grades de la cascada ben amunt, com el desig patriòtic de llibertat del poble català.

A la tarda, les veus harmonioses de les diferents contrades de la llengua catalana, sonaven com l'aigua cristal·lina de fontanyol xalest, i es deixaven oir amb la rica varietat del maragdi balear que parla Ramon Lull, del fort català de la Catalunya païral, del dolc valencià, de l'encisador rossellonès. Altre cop restava confirmada la unitat nacional, superadora de les variants i matisos regionals que l'enriqueixen i embelleixen. El ball de Barcelona ho remarcava d'una manera cabal, per damunt de la realitat, de la força artificial material, hom sentia en la festa d'ahir una força d'idealitat que aplegava tots els catalans de les Balears, de la Catalunya païral, del Rosselló i de València en una unitat espiritual ferma i sagrada.

I a la nit, les joventuts catalanes, apilades en estol patriòtic, escolaven amb el cor ple de foc sagrat els mots calids i vibrants dels oradors nacionalistes, que, com tota la festa de la Diada, es resumien a la fi en un sol crit, crit sant, crit sublim, que fa bategar rabent el cor i dona a l'ànima una joia i un gaudi indefinibles: el crit de «Visca Catalunya».

R. NEGRE I BALET.

ARRIBADA DEL REPRESENTANT DE VALENCIA I DEL DEL ROSSELLO

Dissabte al vespre, amb l'express de València i amb el de França, arribaren el poeta valencià Puig-Espert i el regidor de l'Ajuntament de Perpinyà N'Horaç Chauvet, respectivament, els quals venien per parlar a l'acte de la tarda de la Diada.

Els esperaven els senyors Givera, Negre i Balet, Cardona, Esteve Casaponce i Palleroia, de «Nostra Parla».

LA JORNADA

Dimenge s'aplegaren a Barcelona, cap i casal de Catalunya, distingides representacions de totes les terres que un temps formaren la Catalunya gran, per a fer una manifestació de filial amor al verb consubstancial de la personalitat dels pobles de raça catalana, aqueix llac misteriós que, per damunt de les mars i de les muntanyes i de les «marques» dels Estats, uneix germanivament tots els fills de la mare Catalunya.

Dimenge fou un dia de gran joia per a tots els catalans, de tots els indrets de les terres vingueren els fills a amanyagar la gloriosa i vernàcula llengua.

FESTA POPULAR

Se celebrà a la gran plaça de la Cascada del Parc de la Ciutadella. Dimenge, al matí, amb un cel serè i un sol esplèndid i radiant, hi havia una grandiosa garronada, formada principalment per entusiastes joventells i belles i gentils damiselles, que avaloraven més i més llur bellesa portant damunt l'escolat bust els gais colors de la bandera de la pàtria.

Els joventells hi arribaven enlirant les banderes de les associacions patriòtiques i les sumptuoses senyeres dels orfeons, que eren dipositades a les baranes de les escales de la cascada, ornamentant-la apoteòsica.

La cascada rajava abundantment i els brolladors s'enliraven i les escales estaven abarrotades de concurrència, que contemplava tan pintoresc com animat espectacle.

Una cobla («La Principal», de l'Escaló), tota la mitgialada hi va tocar sardanes, que foren dansades gentilmente per aquella voltor de damiselles i que els joves puntejaven ardidament. Fou una nota molt interessant que una de les dites sardanes la balla una grandiosa anella de sardanistes formada per 50 o 60 soldats.

Damunt d'un cadafal un esbart dansaire donà una sessió de ballets populars, i l'Orfeó «Renaixement», de Sans, dirigit pel mestre Carbonell, situat al quiosc de la música, hi cantà un bell enfilall de xamoses cançons, que acabaren amb «Els Segadors», essent entusiàsticament aplaudits.

Després de l'última sardana, la cobla entonà «Els Segadors», que foren chorejats per tot el públic, que aplaudia i aclamava Catalunya.

DINAR INTIM

Al Restaurant «Martín» tingué lloc un dinar intim ofert per la secció catalana de «Nostra Parla» a En Puig-Espert, de València, i a N'Horaç Chauvet, del Rosselló.

Hi assistiren, ultra els il·lustres hostes i la senyora Chauvet, el president de «N. P.», conseller de la Mancomunitat, En Jaume Bojll i Matas, els vice-presidents Givera i Sormani i Blanquer, el secretari Negre i Balet, el vice-secretari Cardona, Josep Maria Girona, Pascual, Casaponce, del Consell Directiu, i l'oficial de secretaria Domènec Palleroia.

L'apat transcorregué amb una amical conversa i a la fi, el poeta valencià Puig-Espert llegí un Sonet dedicat a la llengua catalana. El senyor Chauvet, palesa la unitat espiritual del Rosselló amb Catalunya. El senyor Givera llegí uns mots de mossèn Llorenç Ribet, que no pogué assistir a l'acte, i, finalment, l'il·lustre president de «Nostra Parla», En Jaume Bojll i Matas, aixecà la copa per la germanor de les terres de llengua catalana, que quan els catalans de la Catalunya païral la sentim de llavis balears, rossellonesos o valencians, ens dona el gaudi que produeix a un infant el trobar-se amb una joia antiga que se li havia fet fondre.

Dedicà també unes gentils paraules a la senyora Chauvet.

Després els reunits feren una excursió al Tibidabo, i a les sis es trobaven a la Sala de Cent per començar l'acte de la tarda.

A la Sala del Consell dels Cent Jurats

A les sis de la tarda, aquella històrica Sala ja estava plena de gom a gom i entre aquella concurrència s'hi albiraven nombroses i gentils damiselles i distingides personalitats.

Un gran ovació anuncià l'entrada de l'alcalde i altres personalitats invitades especialment a la festa. Puig-Espert a l'estrada presidencial. El senyor Martínez Domingo, tenia a sos costats els oradors, el senador nacionalista En Lluís Duran i Ventosa, En F. Puig Espert, de València; En Guillem Forteza, de Mallorca; i N'Horaç Chauvet, del Rosselló; el president de la societat «Nostra Parla», En J. Givera i Sormani; el regidor nacionalista En Josep Puig i Esteve; N'Albert Bastardas, de la Protectora; En Francesc Puig i Alfonso, i l'alcalde de Badalona.

En la part esquerra de l'alcalde hi havia el diputat de la Mancomunitat don M. Massó i Llorens.

Ocupaven lloc preferent En Miquel Colom, de Mallorca; En Francesc Maspons, de Menorca; i En Rafael Verdura, d'Eivissa; mossèn Esteve Casaponce, del Rosselló; i els delegats de la secció valenciana de «Nostra Parla», del «Rat Penat», Unió Valencianista, Acadèmia Valencianista, Unió Valencianista del districte del Teatre, del diari «Correspondencia de València», «Nostra Parla» del districte de la Vega, Joventuts nacionalistes obrera i republicana, Grup Valencianista de València, Grup Valencianista de Vechi, i Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana.

De Catalunya païral hi havia representacions de: Associació Catalana d'Estudiants, Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Associació Autonomista del districte V, Agrupació d'Antics Alumnes de l'Escola Catalana, Lliga Regionalista, Unió Catalanista, Lliga del Bon Mot, les Joventuts Nacionalistes: Patria Nova, La Falg de Lleyda, Pau Claris, Esquerra Catalana, Casal Martinenc,

Nets dels Almogàvers, Centre Autonomista de Dependents del C. i de la T., Centre Regionalista de Sarrià, Orfeó Català, Orfeó Gracienc, Orfeó Renaixement, Escola Orfeonica, Ateneu Empordanès, Germanor Catalana, Esbart Verdaguier, Grup Excursionista Barceloneta, Grup Feminal i Els Montserratins.

De Vilafranca del Penedès: Delegació de la Protectora d'Igualada, Joventuts Nacionalistes de Mollerusa; Acadèmia Monserratina, delegacions de «Nostra Parla» de Reus, Rubí, Molins de Rei, Vilafranca, Mollerusa i Berga.

Períodics: LA VEU DE CATALUNYA i «Catalunya Social», de Barcelona; «Avant», de Vilafranca; «Catalunya», de Lleyda; «Pàtria i Treball», de Sant Feliu del Llobregat.

PARLA EN LLUÍS DURAN I VENTOSA

senador nacionalista i en representació de la Catalunya estricta.

Diu que en la Diada d'enguany tenim la satisfacció d'escoltar lloances a la formosa llengua catalana, en totes les seves modalitats. Després de la representació de la Catalunya estricta, sentirem les de Mallorca, València i Rosselló. A totes, en nom de la Catalunya, els endrego la més afectuosa salutació.

L'acte que estem celebrant té una significació que tots vosaltres ja penseu. L'haver-me assenyalat a mi per a parlar-hi jo, que no soc poeta, ni literat, sinó que tinc una coneguda significació política, vol dir que es dona una significació essencialment política a aquest homenatge a la nostra parla, el signe vital de la nostra nacionalitat. El llenguatge dels pobles, vehicle de l'expressió del pensament de l'individu i de la col·lectivitat, és l'exteriorització de l'ànima d'aquest poble, és la demostració de la seva existència nacional. És per això que, en venir a fer homenatge a la nostra llengua, fem una afirmació de l'existència de la nacionalitat catalana.

Temps enrera es discutia si el signe demostratiu de la personalitat d'un poble era o no el llenguatge propi. Els uns ho donaven com un fet catòric i altres ho impugnaven perquè hi ha pobles d'una mateixa llengua que no constitueixen una sola personalitat.

I esmentaven Anglaterra i Estats Units, Castella i les repúbliques sud-americanes, Portugal i Brasil; així com que hi ha nacionalitats formades per pobles que parlen diferents idiomes, com Bèlgica i Suïssa.

Però és un fet evident — deia — que allí on hi ha una manera de parlar hi ha un poble amb personalitat i un esperit per afirmar aqueixa personalitat.

Si els catalans defensem la nostra llengua és perquè així afirmem la nostra personalitat, i en defensar-la, defensem la nostra pàtria amb tot el nostre cor, amb tota la nostra ànima.

Però — deia el senyor Duran — perquè la vida dels llenguatges sigui poderosa, no han d'estar sempre en estat de defensa, sinó que han d'assolir el superior estat de la seva expansió.

Estat de defensa, estat d'expansió.

Hi ha pobles que s'han trobat coaccionats moltes vegades en el llure ús de llur propi idioma, i encara que sembla impossible, ha succeït, en ple segle XIX, aquest segle dit de la llibertat, que hi ha hagut governs que han privat l'ús d'una llengua popular no sols en la vida pública, sinó fins a l'interior de les llars. Aquests pobles han hagut de començar reivindicant primer l'ús de la seva parla en la seva vida privada i després en la seva vida pública.

Els catalans ens trobem en el període de defensa en el qual l'individu reclama l'ús del seu idioma en totes les manifestacions públiques i privades del nostre pensament.

El període d'expansió és aquell en el qual la llengua d'un país serveix, no sols per als seus nacionals, sinó per altres pobles que se n'aprofiten i l'usen. Així succeeix amb el francès. La llengua francesa es troba en el període d'expansió.

Tots els catalans hem d'aspirar a arribar a aquest període per a la nostra llengua. Així com en termes militars, és diu que el millor sistema de defensa és l'atacar, així ja millor manera d'afirmar la preponderància d'una llengua, no és el moment de la seva defensa, sinó el de la seva expansió.

Aquest ha d'ésser el nostre ideal,

però per arribar a assolir-lo, no n'hi ha prou amb enaltir, amb honorar la llengua catalana; per a dignificar-la degudament cal que li donem un contingut, que serveixi per a expressar conceptes que veritablement valguin la pena. Jo entenc que és més essencial el contingut que la forma. De què serviria una major difusió de la llengua catalana, si no més servís per a transmetre pensaments d'altre?

Jo preferiria que la llengua del meu poble fos parlada per pocs milions d'habitants i que els productes de la intel·ligència catalana fossin traduïts al llenguatge d'altres pobles, per sa força expansiva, a que la llengua nostra la parlessin molts milions d'habitants i no servís sinó per a traduir els pensaments d'altres pobles superiors en cultura al nostre.

Èsen, Bjerson i altres escriptors nòruecs escrivien llurs obres en la seva llengua, que parlen pocs milions d'habitants i llurs obres passaren d'aquell llenguatge popular al literari. Nòruega, avui, és coneguda més per les obres dels seus grans dramaturgs i escriptors.

Què val més, tenir una llengua per a expressar els productes de la pròpia intel·ligència, o perquè serveixi sols per a les necessitats del comerç?

Penseu que si cal glorificar la llengua catalana, cal més intensificar la nostra cultura, donant una força viva, definitiva, al pensament català. El pensament català no s'ha d'expressar sinó en la nostra formosa llengua catalana.

(El senyor Duran, que havia arrencat rumors d'aprovació en diversos moments del seu discurs, en acabar-lo fou unànimement aplaudit.)

PARLA EN J. GIVERA I SORMANI

Comença dient que aquestes festes se celebren per a dignificar la nostra parla, humiliada i banida pels governs. La festa d'enguany té més alta significació que les distingides representacions que hi han enviat les altres terres de llengua catalana, que les uneix totes. L'Estat es mostra madrastra. El nostre poble sofreix una dominació que fora excusable exercida per una civilització superior. Catalunya no vol sofrir-la, perquè, com deia En Prat de la Riba, no és província, té una perfecta personalitat de poble. El gran bisbe català, doctor Torres i Bages deia que les veritables unitats socials les fan els idiomes.

Blasma als que parlen una llengua que no és la pròpia, la qual cosa no és cap elegància, sinó una frivolitat, i recomana l'ús del català, que es caracteritza per la bellesa d'expressió i la intensitat de pensament. Hi hagué qui, en el segle XIII, preconitzava la desaparició del català, i poc temps després vingué l'època del seu més gran esplendor, superior a la de tots els pobles veïns de Catalunya.

Recomana a la joventut catalana que no es deixi asfixiar per l'ambient de materialisme que enterboleix la terra; que sigui sempre més espiritual i forta; cada dia més romàntica, generosa, idealista, heroica i entusiasta. Si ara, que estem plens de joventut, no ho fòssim, quan ho seríem? Està bé que siguem assenyats, però cal ésser herois. Seguiu l'exemple dels irlandesos, que, essent herois i màrtirs per l'ideal, han conquerit la seva llibertat. (Grans aplaudiments.)

PARLA EN J. PUIG I ESPERT

representant del «Rat Penat», Joventut Valencianista i altres associacions patriòtiques de València.

Comença dient: «Germans de raça i de llengua: únicament per l'imperatiu de la disciplina he vingut a aquesta assemblea i us porto d'aquelles terres valencianes una abraçada, de tots aquells patriotes que s'uneixen a vosaltres per l'amor a la nostra senyora, la llengua catalana (aplaudiments); venim a aquesta assemblea, amb tota l'ànima, amb tot l'esperit.

La nostra presència aquí és una estrofa més en lloanca a la llengua catalana. València ve a Catalunya per a fer-li saber el que ha fet i pensa fer per l'expansió de la nostra llengua.

Des dels inicis de la nostra campanya, en 1917, el jovent valencianista ha calgut que bregués molt i constantment. La nostra llengua era foragitada de totes les corporacions, de les escoles i arrebocada a les classes socials més humils. Una colla de

jovent valencianista sortí de la nostra casa païral, «Lo Rat Penat» a escampar la bona nova portant per senyora la llengua catalana. Sols en les barragues de l'hort i en els poblets les mares bressolaven llurs infants adormint-los al so d'antiga cançó valenciana i pe's camps, sota la pallida i blavenca llum de la lluna, s'oïa una estrofa poètica cantada en valencià pels «llauradors» (Aplaudiments.) Però més sovint, aqueixos mateixos goles s'embruïen cantant el cuplet de moda insultant la tradició.

Sortirem a carrer i arreu se'ns feia el buit. En les associacions culturals, en pronunciar les primeres paraules en valencià, se'ns xiulava. Però no ens descoratjàrem, seguïrem en la propaganda fins arribar a la Diputació i l'Ajuntament, on, si primer ens rebieren amb protestes, després ens han aplaudit. A la Universitat hi hem obtingut un èxit sorollós. En ella s'hi ha creat un Institut d'idiomes (subvencionat per l'Ajuntament per la Diputació i l'arquebisbe), al qual concorren més de 500 alumnes. Allí, ultra el grec, el llatí, l'angles, el francès i l'alemany, s'hi donen lliçons de llengua valenciana, i a les classes ja no hi caben els alumnes. La Universitat de València és el fogar de la llengua catalana. A la Facultat de Filosofia i Lletres es disposa a professar la gran obra del filòsof valencià Lluís Vives i dels grans escriptors valencians antics, l'art i el folk-lore de la nostra pàtria. (Grans aplaudiments.)

L'orador va fer referència a la protecció, a la cooperació que en aquest moviment de renaixença dona l'arquebisbe doctor Enric Reig, l'ex-bisbe de Barcelona. Llegeix la carta amb la qual ha contestat a la felicitació de «Nostra Parla», per les prediques en valencià que realitza, agraint-la i feliçtant la tasca patriòtica de «Nostra Parla» i el zel amb què procura complir-la i els envia la benedicció. (Aplaudiments.) Calia fer a Barcelona aquesta manifestació. Quí ha fet aquest miracle? El trobar-se en terra nadiua, l'aire, el cel, l'ànima del poble... tot allò, Celebrem la redempció patriòtica del que fou el vostre Bisbe. Avui, mercès a la seva influència, es predica en valencià a molts pobles valencians i fins en algunes esglésies de la ciutat de València. (Aplaudiments.)

El distingit valencianista va parlar després dels concursos de llengua valenciana entre els nens valencians, als quals concorren amb ver entusiasme, portats per llurs pares i fins per llurs mestres, no valencians, que aprenen bé la llengua nostra per a preparar llurs deixebles. A aquesta tasca les autoritats ens protegeixen. L'Ajuntament la subvenciona, i també la Diputació. Es reparteixen prop de mil pessetes de premis: uns en metàl·lic i altres en llibres. En el tercer concurs que hem celebrat s'hi han inscrit més de 500 «xiquets».

Hem constituït l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i Valenciana i treballa de ferm: edita llibres de lectura, d'història i de geografia valencians; de geometria i d'aritmètica en valencià; llibres patriòtics, que es reparteixen als nens. El nostre gran filòleg, el P. Lluís Fullana, edita un vocabulari de la nostra llengua, molt ben fet i presentat amb tota cura, i la seva edició és gairebé esgotada.

Aquesta campanya de València troba un fort ressò a les terres germanes de Castella, on el bon patriota Salvador Guinot hi edita un butlletí, part d'ell escrit en català, en el qual hi ressuscitaven els nostres clàssics, que, sense aquesta obra patriòtica d'En Guinot, s'haurien perdut. Dissortadament no podem marcar cap fet valencianista a les terres alacantines. Alacant no pensa, amb nosaltres. Sols a la ciutat d'Alcoy, per contraposició a la ciutat d'Alacant, s'hi sent un ambient favorable a la nostra propaganda patriòtica.

Com veieu, en tota la nostra obra hi ha encara un esperit difús, i cal donar-li expressió de vida ciutadana. Vosaltres, els catalans, teniu un himne que recorda la Catalunya, comiat gran, i nosaltres tenim un himne a l'Exposició, que és un cant de glòria a Espanya, on es parla de la bandera i la guitarra. Ens cal entonar un himne valencianista, que he podria ésser aquella poesia d'En Cebrían que comença amb aquelles paraules: «Vent de penen que marceix la collita».

Jo us jur, sota les voltes d'aques-

la històrica Sala de Cent, posant per penya tota la fortalesa dels nostres sentiments, de tota la nostra història valencianista; jo us jur, catalans, que València tindrà un himne, encara que primer haguem de caminar entre espines, però que després es transformaran en roses, com les que ornamenten els camins de les nostres hortes. Grandiosa ovació.

Acaba remarcant a «Nostra Parla» la invitació que va fer a València per a concórrer a aquesta solennitat, i recitant la lletra de la cançó popular «Plany»: «Catalunya en altre temps tota sola es governava, i es feien les seves lleis en sa llengua; i no en cap altra... etc.», el qual provoca una ovació esplèndida d'aplaudiments i de visques a València, que va tributar-li tota la concurrència a peu dret.

PARLA EN GUILLEM PORTEZA

regidor nacionalista de la ciutat de Mallorca.

Comença a parlar amb les paraules: «Germans de la Catalunya Gran», i es dol que el seu compatriota mossèn Llorenç Ribet no hagi pogut representar, molt més dignament que ell, llur illa estimada en aquest solennitat acte de germanor catalana. En mi, Mallorca hi té un representant modest, però entusiasta.

Fa observar com en les corporacions mallorquines no s'hi parlava ni un mot en llengua mallorquina; ho tenien com un deshonor, l'usar la llengua que els nostres avis parlaven. Però s'esdevingué el ressò del gran entusiasme i l'esperit patriòtic de Catalunya i l'emoció de la conjunta història patrià, brollà tot seguit la necessitat d'entendre l'esperit patriòtic de Catalunya amb el de Mallorca.

I els joves mallorquins, que sentim intensament l'amor a la pàtria, plens d'ardiment intentàrem portar el nostre entusiasme a les corporacions públiques i anàrem a l'Ajuntament, on hem hagut d'aguantar lluites desafortunades contra el caciquisme, sense altre ajut que la simpatia que ens donava el portar per bandera la nostra llengua.

Jo no tinc altres mèrits que el que vos acabo d'exposar; he atès la invitació de «Nostra Parla», que jo vaig tenir l'honor de presidir quan residí entre vosaltres, i he vingut a donar-vos la nostra adhesió al moviment reivindicador de la nostra llengua, com fan tots els pobles que tenen consciència de llur personalitat. Com deia el vostre alcalde en una festa dissabte celebrada, els pobles grans no s'han de deixar arrossegar sols pels interessos materials, abandonant els morals, que són els que més donen força i vigor al país.

A Mallorca, no hem pogut encara realitzar una tasca tan admirable com la que València ha dut a terme, però es van sembrant petites llavors que amb el temps fruitaran. Darrerament, amb motiu de la visita a l'Ajuntament pel governador civil, que és fill de Catalunya, es desentengué de prejudicis i dirigí als regidors la paraula en català. Això, per a nosaltres, els regidors nacionalistes, fou com una besada al front. I hagué de fer constar el desastros contrast que oferí el nostre batlle que, essent mallorquí, tingué la descortesia de contestar-li no usant el verb de Catalunya, València, Mallorca i Roselló.

Avui, que estem aplegats en aquest lloc sagrat, seu d'aquell savi Consell creàt pel nostre gran rei Jaume I, els representants de totes les terres que constituïen la Catalunya gran, he de fer-vos avinent que d'aquí a alguns anys, en 1929, el dia 31 de desembre complirà la setena centúria de la conquesta de Mallorca i de la seva unió a Catalunya per aquell pare gloriós de la nacionalitat catalana. Jo desitjo que «Nostra Parla» tingués cura de fer venir a Mallorca tota la vibració de l'ànima de la Catalunya estricta, els orfeons i un representant de tots els municipis de Catalunya, València i Roselló, per a festejar aquella gloriosa data que marca un dels fets més cabdals de l'expansió catalana, la que de Mallorca n'han sortit eminents filòsofs i poetes que fan una esplèndida sardana amb els de Catalunya i València.

Cap altra figura representativa de la nostra pàtria, com l'epopeia del gran rei En Jaume I, que, en indicar a l'arquitecte, amb un ample moviment de braç, la grandària que havia de donar a la nostra esplèndida Catedral de Santa Maria, semblava pressentir que un dia s'hi poguessin aplegar tots els representants de la Catalunya gran. (Aplaudiments.)

Jo saludo el vostre digníssim alcalde, que considero digne successor d'aquells prudents barons que constituïen el savi Consell de Cent, que enfortia la ciutat amb sos consells i sa poderosa política patriòtica. Cal que la joventut en prengui exemple; cal que treballi arduament per asso-

lir la més fonamental de les nostres aspiracions, la glòria de la nostra llengua que és la glòria de les nostres terres.

Acaba llegint una lletra de mossèn Ribet, escrita amb aquella galana, justa i sentida prosa que tant honora, parlant de la Diada de la Llengua Catalana, donant la beninguda, recordant la gloriosa expansió de Catalunya en terres de Mallorca, per Jaume I, a les de Sardenya per Pere IV i a Grècia i Constantinoble pel cabdill dels almogavers. En Roger de Flor. Ret un homenatge d'admiraçió a la llengua catalana, amb un ram de mots frescos, triats, bellíssims, alaband Déu que ens dona als catalans una llengua tan formosa.

La lletra és coronada amb una entusiàstica ovació.

PARLA N'HORACI CHAUVET

del Roselló, regidor, secretari de la redacció de «L'Independent» i director de «La Veu del Canigó», de Perpinyà.

«Distingits senyors: La llengua catalana és exclosa dels actes públics del Roselló, des del segle XVII, i el poder central de França no ha deixat de combatre-la dins les escoles públiques.

Doncs bé, malgrat aquesta hostilitat perseverant, la llengua catalana és parlada més que mai en les nostres terres.

Oh! Ja sé el que diran alguns lletraferits de crítica austera: El dialecte popular que es parla a Perpinyà no és pas precisament ben pur; s'hi barregen vocables francesos i expressions borbones i vulgars. Però la llengua és viva i tothom la porta en ell mateix.

Si veniu a la nostra capital del Roselló i passeu pel mercat i per la plaça de la Llotja, veureu que, de deu, nou parlen en català.

I el que hi ha de més particular és que la major part dels rossellonesos comencen una conversa en francès i l'acaben en català, o bé passa al revés, i encara molts dels altres coloren el llenguatge amb acudits catalans.

Veieu bé, doncs, que la llengua catalana té arrels ben fondes dins el poble i fins dins l'aristocràcia. Aquestes arrels ho són tant, que no es poden pas arrancar del sòl rossellonès. Ja se sap que en tot blat hi ha porqueres; aquí són castellanismes i són gallicismes a casa nostra. El dialecte que parla el poble és com una herba dolenta que creix dins l'esplendor herbar de la llengua catalana; de valent l'esporguem de dia en dia. I com que hi anem sembrant, al mateix temps, granes llestades i sinceres, estem segurs de fer-hi florir clavells i roses, la faïra dels quals ofegarà les males herbes fins arrencar-les de soca a rel.

Per aquest treball, ens cal bons obrers, i els tenim. Existeixen a casa nostra una trentena de literats, prosistes o poetes, i tots tenen desig de fer revivre més bonica que mai la llengua catalana; la voluntat d'alguns és tan afamurada i la volada dels altres és tan prometedora que sembla que ho aconseguirem de debò.

Es la manifestació de llur entusiasme, amb llur salut de germanor, que jo us porto en aquests moments.

Nosaltres publiquem les nostres obres discretament. No tenim diaris; i tot just alguna revista ens permet de donar-vos les gràcies i d'afirmar el nostre amor a la llengua catalana. Podem dir com Carmen: «Jo canto per mi.» Això no priva que, amb tota aquesta pobresa de mitjans, quan cantem, la gent ens escolta, s'interessa per nosaltres i inconscientment els hem encomanat que com de català, que els dona aquesta benaurança d'ésser catalans, molts d'ells sense adonar-se'n.

Senyors: en nom dels vostres germans del Roselló, que segueixen i admiren els vostres esforços literaris, tan dignes i mereixedors, jo crido amb ells: «Visca Catalunya!»

Tota la concurrència, unànime, aplaudeix i victoreja el Roselló i Catalunya. Els aplaudiments es refermen quan

EL SENYOR ALCALDE

s'alça, disposant-se a cloure la festa. Apaivagats els aplaudiments, va dir:

En aquesta festa solennal enalltint la nostra llengua, l'alcalde que la presideix no podia limitar-se a dir les paraules de consuetud: comença l'acte i acaba l'acte. Ha de dir quelcom més que respongui a l'estat de la seva ànima i al seu intens amor a Catalunya. No parlaré extensament, perquè els grans sentiments no s'expressen amb paraules.

Tots els catalans estimem Catalunya, mare nostra, que, per damunt de les fronteres oficials dels Estats, abraça els seus fills, tots els que parlen la seva llengua, aqueixa par-

la d'un poble que va fer estremir el món amb les seves gestes. I en estimar-la, fins al Cel, estimarem Catalunya, mare espiritual de tots els que la parlen, els que tenen el record d'una mateixa història gloriosa; que una mateixa sang catalana circula per les nostres venes i a tots ens aïena l'esperit de la mateixa raça. (Ovació.)

Els catalans estimem Catalunya, amb tota la nostra ànima, amb passió, amb deliri i en aquest amor als catalans volem posar el nostre poble al lloc que en el concert mundial li correspon per la seva història i per la seva personalitat sobirana, perquè entre els pobles es caracteritza de tal faïso que no s'assembla a cap altre. (Ovació.)

I ara, catalans de l'un i de l'altre vessant dels Pireneus i de les nostres illes, Catalans de Catalunya, de València, del Roselló i de Mallorca, unim-nos tots en el mateix sentiment d'amor a la nostra llengua, i responem a quelcom que, per naturalesa, batega en els nostres cors, aclamem tots la Catalunya gran i la gloriosa llengua catalana.

Tothom, dret, esclatà en visques entusiàstiques i unànimes aplaudiments, que acompanyaren l'alcalde i els delegats mentre sortien de la històrica sala.

COMIAT

A la sala de l'Alcaldia s'aplegaren totes les personalitats que havien assistit a l'acte, felicitant-se mútuament de la seva grandiositat. A tots, el senyor alcalde els amava donant afectuosos comiat, donant-los paraules de simpatia per als companys de llurs terres que no havien pogut concórrer a l'acte. — P.

FINAL DE FESTA
AL CENTRE DE DEPENDENTS

Com a final de la Diada, tingué lloc al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria l'acte d'honor a la llengua i d'afirmació nacionalista, parlant-hi els següents oradors: Riera Punell, Martí Esteve, Pujol, Bertran i Pijoan, Carrover i Carrasco, que féu el resum. Tots foren objecte de grans aplaudiments. També fou obligat de parlar el valencianista senyor Puig Espert, rebent una especialment afectuosa ovació. En mig de gran entusiasme, el vice-president de «Nostra Parla», senyor Civera, donà l'acte per acabat, entonant-se «Els Segadors».

TELEGRAMA

D'UN AMIC DE CATALUNYA

«Santander. — Celebrais la Diada de vuestro idioma y a ella me adheriré en absoluto. Siento en el alma no poseer vuestra lengua, que es la expresión del alma, pero está con vosotros. Está punto todo por Cataluña, a la que amo y admiro más cada día. — Rufino Pelayo, concejal regionalista.»

Concerts

TEATRE EL DORADO

Orquestra Simfònica de Barcelona

A la primera part del concert de diumenge s'hi executaren l'obertura «Der Freyschutz» de Weber, i la «Segona simfonia» de Beethoven, obres aquestes ben conegudes, l'interès de les quals radica principalment en la interpretació més o menys perfecta que assoleixen. El Mre Lamote les ha dirigides sovint en aquests concerts matinals i no ens havia de causar cap sorpresa. Ben ajustada cada una al sentit de llur expressió particular, foren de dolre només algunes «distaccions» de l'orquestra, que cal dispensar, considerant la penosa tasca dels professors mentre funciona el Liceu.

Les pàgines que excel·liren més de totes foren l'obertura de Weber i el «Scherzo» de la simfonia, que el públic aplaudí amb justificat entusiasme.

A la segona part causà molt bon efecte el poema de Vicens Arregui «Història d'una mare», basat en el conte d'igual títol d'Andersen, que es donà en primera audició. De sentiment distingit, clara d'idees, ben trassada en les proporcions que l'argument del poema imposava i orquestrada amb força talent, la nova producció s'escoltà amb plaer, sense que decaigué mai l'interès. El públic d'Eldorado li dispensà un acolliment dels més entusiastes.

No menys fervorós fou l'aplaudiment que merequé la «Dansa de gnoms», del Mre. Morera, el qual, allí present, es veié ovacionat pel

nostre públic, que tant l'estima i admira.

Posà fi al concert el magnífic fragment simfònic de «Redempció», l'òratori de César Franck. L'Orquestra Simfònica pogué fer ostentació aquí de les seves qualitats, prestant al dit fragment una riquesa de coloracions mereixedora de tota alabança. — S.

Un incident

A quaris de tres de la matinalada del diumenge es van sentir uns quants trets al carrer d'Aribau, xamfrà al del Consell de Cent.

Van acudir-hi serenos i vigilants, els quals van trobar un individu que va manifestar que havia estat agredit per uns desconeguts, resultant il·lès, però que era inútil que li preguntessin perquè no diria res.

Va ser conduït a la delegació creient que es tractava d'un atemptat, però després es va posar en clar que el referit individu era un mossò d'una vagueria del carrer de Montaner, el qual, havent sortit tard del teatre, determinà no anar a casa fins l'hora de començar la feina.

A fi de passar el temps, va anar per entrar a un «bar» del carrer d'Aribau, però veient diverses persones dins, va retrocedir.

Els de dins, que eren del Sometent, vint la maniobra del referit mossò, van sospitar, van sortir i li van donar l'alto, a qual intimació el mossò va fugir, i aleshores els del Sometent dispararen en l'aire aconsiguint que s'aturés.

El mossò, que es diu Josep Gassó i que havia estat del Sindicat Unió, però sense distingir-se en res, va donar la versió que havia entrat al «Bar Boston», sortint-ne de seguida, i quan se n'anava a casa seva li va sortir al pas un subjecte que li va encargar una pistola i li va cridar «mans en l'aire».

Aleshores ell, per instint de conservació va fugir, sentint que sonaven uns trets, i va córrer en direcció a la Rambla de Catalunya, fins que van deturar-lo dos guàrdies de seguretat.

Les indagacions fetes per la policia donen com a més probable la primera versió que no pas la del Gassó.

Passejada fatal

Al matí del diumenge, dos germans fusters, domiciliats a Sant Andreu, Alfons i Demetri Sánchez Hernández, de 30 i 24 anys, van sortir a passejar en una side-car, propietat del primer, i van convidar a Joan Vilari, de 45 anys, també fuster.

Quan passaven per la carretera nova que porta al Manicomí, i en el punt conegut per Pont de Borràs, la moto va bolcar i els ocupants van resultar ferits.

Audiren alguns passants i van transportar els ferits al dispensari de Sant Andreu.

El de més gravetat ara el Vilari, el qual tenia fracturada la base del crani i commoció cerebral.

Alfons Sánchez va rebre contusions diverses, i Demetri es va fracturar alguns ossos del peu dret, un i altre de pronòstic reservat. Van ésser traslladats a llurs domiciliis.

El Vilari quedà al dispensari, on va morir al cap de dues hores.

De Societat

Per a l'advocat i company en periodisme En Pau Vila San-Juan ha estat demanada la mà de la senyoreta Maria del Pilar Oliva i de Suelvas, neboda dels marquesos de Tamarit.

Ha estat també demanada la mà de la senyoreta Maria del Carme Sala i Camarasa per al jove N'Alberí Recasens.

La senyoreta Antonieta Viladomiu ha vestit per primera vegada el vestit de llarg.

Surt cap a Egipte En Josep Maria Boada.

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Elisa Bertran i Musitu, germana del nostre amic el sots-secretari de Finances, per a l'aristòcrata madrileny comte de Pries.

Avui, dimarts, festivitat de Sant Gonçal d'Amarant, celebren llurs dies, entre altres, els senyors d'Arnús, Ser-

raclara, Benavent, Masó Gollerichs, Mallo, Comells, Jaumar de la Carrera, etc.

A tots moltes felicitats.

El diumenge passat, els senyors Tarrés Camaló reuniren a casa seva llurs amitats, amb ocasió de vestir de llarg la seva germana Montserrat, a la qual felicitem i desitgem forçes èxits en la seva vida de societat que inicia.

Ha estat concedida la banda de Maria Lluisa a donya Júlia Montaner de Campmany, comtessa de la vall de Canet.

FIVE

Teatre Català

El número de «La Escena Catalana», corresponent a la present setmana, publica l'obra en dos actes, de Joaquim Montero, que porta per títol «Marxa nupcial», i diversos retrats de la eminent actriu del teatre català, Mercè Abella.

Aquesta nit, tindrà lloc al Romea l'estrena de la comèdia en tres actes, d'Americo Guarti, «Tres actes». En la seva interpretació hi pendran part els més importants elements que componen la companyia que amb tant d'èxit ve actuant en aquell teatre.

La funció començarà amb el pas de comèdia dels senyors Almerich i Pons Vinet, «El vi trist».

L'actualitat social

D'UN ATEMPTAT

Ahir, al Jutjat del Nord, va prestar declaració Francisco Fumador Roca, vidua de Marian Sans, que va morir el dissabte, a conseqüència de les ferides rebudes en l'atemptat de què fou objecte el dimecres anterior als voltants de la Sagrada Família.

Sembla que la declaració no ha aportat gran llum al succeït, ja que la Francisca va manifestar que el seu marit, de caràcter amb ella, molt retret, no li havia parlat mai d'asumptes personals en què a successos i coses d'indole sociària es referia, ignorant, per tant, si actualment pertanyia a algun sindicat, i si havia estat confidat de la policia.

Ha donat detalls, però, d'escas interès, sobre les agressions anteriors de què el Marian havia estat objecte, així com també de la seva detenció i condemna com a autor de les lesions a Vicens Sabatés.

El Patronat de Sant Miquel del Port

UNES NOVES ESCOLES

Ahir s'inauguraren oficialment, les escoles del Patronat Obrer de Sant Miquel del Port, al Passeig del Marqués de la Quadra, núm. 1, principal.

Per a solennitzar l'esdeveniment, se celebraren diversos actes.

A les vuit, a la parroquial església de Sant Miquel del Port, se celebrà una solemne missa amb Comunió general.

El reverend doctor Casaramona va pronunciar una sentida plàtica, i l'escòlania parroquial cantà escolits motets, assistint-hi els nens de l'escola.

A la tarda, el rector, reverend doctor Nicolau Casaramona, beneficentment l'escola, i després de llegida la memòria pel secretari, es van pronunciar discursos al·lusius a l'acte, pel secretari del Govern civil, senyor Luengo, que representava el governador civil, i pel regidor senyor Trius, que ostentava la representació de l'alcalde.

A la nit, se celebrà una gran vetllada literario-musical, de la qual sortiren molt satisfets tots els que tingueren la sort d'assistir-hi, puix el programa, si bé extens, fou del grat dels assistents, els quals aplaudiren de tot cor tots els artistes.

També executà meravellosament algunes simfonies el quintet «Catalunya», i el mestre don Carles Carreiras que acompanyà molt bé els cantants.

Els locals de l'escola estant ben situats.

AUTORITZEU LES NOTES IM LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO. AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Accident del treball

Ahí, a les onze de la nit, Bernardí Luaza Villa, de 25 anys, casat, habitant al barri de Casetes de Can Tunis, fou curat al dispensari del Poble Nou, de cremades de segon grau als peus, cames i cuixes, causades per haver caigut en una caldera d'hiposulfat a la fàbrica de productes químics, S. A. anomenada Llamano Rasa.

El pronòstic qualifica les ferides de greus. El ferit, després de curat, fou traslladat al Clínic.

Ganivetades

A les deu d'ahir nit, al carrer de Barbadà, davant del dispensari, un subjecte que diu Joaquim Ivern Martínez (a) «Dèbil», de 30 anys, habitant Sant Ramon, 15, segon, va ser agredit a cops de ganivet per un individu que li va inferir dues ferides greus a l'esquena.

L'agressor va fugir. El ferit va ser curat al dispensari i conduït després a l'Hospital de la Santa Creu. El «Dèbil» és de mals antecedents, ha sofert algunes quinzenes i havia estat pres per suposar-se'l complicat en una estafa de 5.000 pessetes pel procediment de la guitarra.

Es deia que la baralla era motivada per qüestió de falldilles.

PENINSULA

«LA CORRESPONDENCIA MILITAR»

Madrid, 10, 1230 matinalada «La Correspondencia Militar» en el fons d'aquesta nit diu:

«Concedidors de tota la importància, de tota la transcendència, del moment present, que molt possiblement pot ésser precursor d'altres més difícils i greus, no és propi de nosaltres, no encarna en les nostres tradicions, ni faria certament honor a aquells amb els quals ens venim més identificats que mai, que actuéssim en aquestes hores d'atjadors d'entre barres als circols taurins.

«Els que pensen i senten com «La Correspondencia Militar» ha reflectit i continuarà reflectint, no són gent a sou que s'hagi d'embarassar amb l'ardor de la violència i el desbordament taurinari de totes les passions. Són homes educats en el culte a l'ideal, esclaus de l'honor, que saben donar sempre la cara en el perill i que no es deixen portar per l'astúcia d'una o diverses provocacions, potser més intencionades que inconscients.

Al pas d'aquests homes, quan decidits se'ls veu avançar pel camí del deure, els altres homes que ho són callen i s'inclinen. I així fem nosaltres avui.

«Les negres a l'horitzó s'aceliraran cada vegada més i hi ha l'aventatge, amb respecte a evocacions del passat, que res o ben poc quedarà entre ombres.

«Se'ns figura a nosaltres que l'opinió podrà jutjar-nos a tots amb suficients elements de judici, perquè, si bé encara es tracta de tapar entre ombres nobles anhels i de separar la consciència nacional del camí de la raó tot serà inútil i la veritat s'obrirà pas costat el que costi i passi el que passi.

«Fins la vista en els alts i patriòtics desiguis nacionals que guien la nostra ploma, ens ratifiquem serenament, decidida i enèrgica, en la campanya que venim sostenint i que continuarem.

Tots els ve combreguem en els ideals que ens han imposat fer i dir que hem fet i dit, volem fer constar que el nostre més ferm interès és conquerir l'opinió pública, que l'element civil sà i imparcial, que és el seu nucli més gran, estigui amb nosaltres.

ELECCIONS PORTUGUESES

Lisboa. — Han començat els mitjans de propaganda electoral pels candidats que prenen part a les eleccions legislatives del 29 de l'actual. — Havas.

Lisboa. — El ministre de la Guerra ha enviat una circular a tots els Alts comandaments militars donant-los instruccions perquè facin constar per tots els seus subordinats les disposicions i reglaments vigents en el que es refereix a manifestacions i reunions.

També prohibeix als militars publicar judicis sobre política en llibres, diaris o revistes. — Havas.

«LA EPOCA»

«La Epoca» diu: «Una Junta informativa militar, la de l'Arma d'Infanteria, ha exposat quèlques o greuges contra el ministre de la Guerra, i el ministre, és de suposar que en les reunions hagudes amb els dits elements i llurs similars de representació en altres col·lectivitats militars, s'haurà defensat dels suposats greuges.

Els militars han de pensar en la guerra que hi ha empenyada en el territori africà, en què seria d'Espanya si fos donat un exemple d'indisciplina pels qui fan un culte de la disciplina.

El senyor Cierva ha de pensar en l'alta missió que realitza, i aqueixa missió no pot estar a mercè de cap punt d'amor propi.

L'actual ministre ha realitzat una excel·lent obra de reorganització de l'exèrcit d'Àfrica; l'ha dotat d'elements quantiosos i segueix tramitant-hi tot el que necessita; el seu esforç i la seva capacitat són tan innegables, que ni els seus adversaris més decidits ho desconeixen. Doncs, si és així, perquè no es cerca el mitjà que els equivoqui, les ombres, les errors que hi hagin, (que tot l'humà pot tenir-los), es corregxin i es desfacin?

Res d'avalots, res de tormentes: pensin tots en la gravetat del moment: campanya d'Àfrica, desorganització de transports, crisi d'indústries, negociacions internacionals, qüestions socials, deficit presupostari. Es llicít que per motius secundaris s'entali ara na batalla entre el Poder públic i el seu més ferm apoï?

L'exèrcit ha de reflexionar així, i ha d'obrar escoltant els dictats del patriotisme i ofegant els de la passió.

Quant al ministre, nosaltres odellem que té una enlairada concepció del que és, el que representa i el que veu, perquè no es deixi seduir per alguns diaris que prediquen la divisió militar i la excitin.

Posin tots els ulls fets en les altures, i estalvin al país una dissort més.

Conseguin-se les energies al servei públic i no obrim els camins de la indisciplina, al final de la qual no més s'albira el model de Rússia.

LA JUNTA DEL BANC

Conforme era anunciat, aquesta tarda, a les tres, s'ha reunit al Banc d'Espanya la Junta general extraordinària, cridada a inaugurar el nou règim legal de l'establiment.

Ha presidit el governador, senyor Sedó, amb tots els consellers i hi han assistit uns 125 accionistes.

S'ha donat lectura a la següent proposició del Consell.

«El Consell de Govern té la honra de proposar a la Junta general de senyors accionistes que se serveixi declarar que queda assabentada, amb el degut acatament, de la llei de 29 de desembre darrer, i acorda la revisió i modificació dels actuals Estatuts de l'establiment, designant a l'efecte 30 senyors accionistes que, en unió del Consell de Govern formen una comissió delegada amb amples poders per a redactar un projecte de nous Estatuts, els quals, després d'aprovats per la comissió, per majoria de vots dels individus que concorin a les sessions, es tindrà com acordat per la mateixa Junta general, i se sotmetrà a la sanció del Govern de S. M., conforme a què disposa l'article 25 dels Estatuts vigents.

Han fet ús de la paraula alguns accionistes, demostrant-se en ells i en tota la Junta un esperit de total confiança en el Consell d'Administració, cristallitzant tal manera de pensar en un vot de gràcies i en l'acord de atorgar als sots-governadors senyors García Escudero i Belda, una recompensa que determinara, en nom de la Junta, i amb amples poders, el governador del Banc.

A continuació s'ha aprovat el projecte i pel Consell i s'han designat als 30 accionistes que junt amb el Consell han de redactar els nous Estatuts.

L'EX-EMPERADRIU D'ÀUSTRIA

Malgrat haver-se anunciat que la ex-emperadriu Zita d'Àustria-Hongria s'aturaria a Madrid, al seu pas per Espanya cap a Suïssa, on va a visitar el seu fill malalt, és el cert que

ha passat pel nostre país sense aturar-se i a aquestes hores viatja per territori francès.

L'ex-emperadriu sortí de la illa de Madera, on es troba exiliada amb el seu marit, desembarcant a Lisboa, en qual capital s'estajia a casa d'una aristocràtica dama.

En el ràpid d'ahir sortí de Lisboa, arribant a Medina del Campo, on fou rebuda en nom del Rei d'Espanya, per l'ajudant de Don Alfons, tinent coronel senyor Obregon, qui la va acompanyar fins a la frontera francesa.

L'ex-emperadriu Zita viatja amb el nom de comtessa de Luzase.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa fermesa general, guanyant l'interior en algunes sèries de 20 a 55 cèntims, l'Exterior, de 15 a 40 i els Amortitzables, 5 per cent, de 5 a 75.

Dels valors de crèdit i industrials, es destaquen les accions del Banc d'Espanya, que pugen deu enters i queden a 520, com a reflectiment del balanç del dia 7, en el qual apareix augmentat el capital del Banc des de 150 a 177 milions de pessetes, havent-se fixat, demés, un fons de previsió de 18 milions.

Ambdues partides s'han nodrid amb els bons als 6 per cent, que desapareixen del Balanç.

Els francs pugen de 64 a 55'25 i els marcs, de 3'30 a 4 per cent.

Les lliures baixen de 28'35 a 28'20 i els dolars, de 6'73 a 6'6.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid, el veterà periodista don Ramon Maestre Martínez, redactor de «La Correspondencia de España», tan conegut arreu, com a organitzador dels famosos trens «botijos».

PRESSUPOST MUNICIPAL

A la sessió de l'Ajuntament d'avui, s'ha pres en consideració el projecte de l'alcalde d'un pressupost extraordinari per a poder terminar les obres de la necropolis, escorxador, revisió de preus de la Granvia, organització i ampliació del servei de neteja i terminació de la xarxa de clavegueres.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

El president del Congrés ha concorregut aquesta tarda al seu despatx de la Cambra, i ha rebut la visita d'alguns ex-ministres conservadors, entre elles la del marqués de Lema, amb el qual ha conferenciat extensament.

PRESIDENCIA

El duc de l'Infantado, marqués de Santillana, ha estat elegit president del Consell d'Administració de la Companyia dels ferrocarrils andalusos, en la vacant produïda per la mort del marqués de Guadalupe.

FUNERALS

La Reina ha estat aquest matí a l'església de les Calatraves, acompanyada de la duquessa de San Carlos.

Ha oït una missa de requiem que s'ha dit en sufragi de les senyores de la Creu Roja mortes durant l'any passat.

DESGRACIA

Poc després del migdia s'ha produït un greu accident a la fàbrica d'articles d'electricitat instal·lada al Passeig Imperial, núm. 20.

A conseqüència d'un excés de pressió ha esclatat un tub de vapor que ha produït cremades a la cara i coll a l'obrer Josep Simon, de 48 anys, conxusió a la regió frontal a Joan Fernández, de 50 anys, natural de Valladolid, i altres lesions de més petita importància, a Pere Oliva Martínez, de 17 anys, habitant a Vicálvaro.

Els tres ferits han estat conduïts a la casa de socorsos, on després de curats han estat qualificades les ferides dels dos primers de pronòstic reservat, i de lleus les de l'altre.

DE TETUAN. — FELICITACIONS

Tetuán. — Ha terminat l'evacuació de ferits que foren allotjats al magnífic hospital instal·lat a la posició de Man-Taar i Xauen.

Durant l'operació del divendres, el general Berenguer, des de Mazorela va dirigir el següent despatx a S. M. el Rei:

«En aquest moment, que les forces de la zona occidental lluiten amb gran entusiasme per a aconseguir els objectius assignats, sempre destitjats de merèixer el regi l'efecte, i la confiança de V. M., elevo al tron, en nom d'elles i de totes les restants de l'exèrcit d'operacions, amb motiu de la fes-

tivitat del dia, la meua més respectuosa salutació, fent vots per la prosperitat de la nostra volguda Espanya i la real família.»

L'Alt Comissari va dirigir un altre telegrama de felicitació al senyor Cierva.

El Rei va contestar al general Berenguer amb el següent telegrama:

«La seva felicitació en ple combat m'omple d'entusiasme i només puc contestar reiterant al meu exèrcit d'Àfrica la meua ferma decisió de treballar encara més per la pàtria, el nom de la qual tan gloriósament està defensat. Els meus vots i el meu agraïment es reuneixen en el nostre crit de Visca Espanya. I tu, mon general, rep una afectuosa abraçada del teu Rei.»

DE MELILLA

Melilla. — Vista l'escassetat d'obres, les autoritats han permès el desembarcament d'aquests sense que se'ls exigís el dipòsit que abans havien de fer efecte.

Durant el matí i la tarda del diumenge, esquadres d'aeroplans volaren damunt Dar Drius i comprovaren que l'enemic ha abandonat aquells voltants emportant-se'n les seves tendes de campanya que hi tenien emplaçades.

Els aparells descobriren un nucli que transportava carros i canons, damunt del qual tiraren bombes.

Els aparells van tornar per Beni Said, des d'on foren canonejats per l'enemic, sense que els seus projectils causessin baixes.

Ha estat confirmada la mort de l'ill de Burri Aha, a conseqüència de l'explosió d'una bomba al voltant de Dar Drius.

DE LARRAIX

Larraix. — Es coneixen nous detalls d'elles operacions realitzades el divendres amb felicitat, per la columna de Larraix que v asortir del campament de Uires, i per la de Xauen que lluitaren combinadament.

A les nou del matí, amb espessa boira, va sortir del campament general de Uires la columna de Larraix, amb direcció a Sebel-Ala, on, fent retrocedir l'enemic, en avançar, ocupà tres posicions molt importants, que li miten el domini de Jan i la vall de Monseros, quedant a l'abast d'aquests forts alguns durs enemics.

Comanava l'avantguarda de la columna, el tinent coronel senyor Carrasco.

La formaven forces de regulars i ametralladores, el batalló de Ciudad Rodrigo, el de Chiciana, ametralladores i infanteria de marina, parc de medicina i serveis auxiliars.

El gros de la columna era comandada pel coronel Saz i el constituïen els batallons de Las Navas, Catalunya, Cuenca i Bailén, companyia de sapadors de Larraix, dues companyies del batalló de la Constitució, infanteria de Marina i algunes seccions d'ametralladores.

El flanc esquerre el componien formigues.

El general Barrera i l'estat major vorejaren el riu del Deyun deixant passar la columna i el quarter general.

El general i el seu estat major es van dirigir al turó de la muntanya, però van haver de deturar-se a la mitat del vessant per ésser la marxa molt penosa.

No obstant, el general acompanyat d'uns quants, va aconseguir coronar l'altura, des d'on es descobreix un paisatge meravellós per la part de Xauen.

Els policies i els regulars avançaren cap a la confluència dels rius Vukruk i Monseros, mentre els canons de les bateries iniciaven el bombardeig i els aeroplans es velen avançar des de Xauen.

Hi havia pocs enemics, puix la major part s'hien dirigit cap a Ceuta.

Per la bona preparació de l'avancament, no obstant les dificultats del terreny, les nostres tropes van aconseguir a les deu del matí, tots els objectius, ocupant simultàniament les tres posicions esmentades que s'anomenen Eclar, Had i Humeur, que són de gran valor estratègic.

Les nostres baixes són sis indigènes ferits.

LES OPERACIONS A MELILLA

Melilla. — Aquest matí, amb escassa resistència per part de l'enemic, la columna comandada pel comandant general de la plaça ha ocupat les posicions d'Abal, Auja, Dar-Daxuda i Dar-Azuguay.

Comandaven les forces, respectivament el coronel Sanjurjo i els generals Berenguer i Cabanellas.

DE GOVERNACIO

Madrid, 10, 2 matinalada.

Aquesta matinalada ha dit el ministre de la Governació que havien estat detinguts els dos presos que s'escaparen d'una parella de la guàrdia civil de la comandància d'Avila en arribar a Madrid.

Un dels detinguts no ha estat a Madrid i l'altre a Valladolid.

Aquest últim és germà del pres que també intentà escapar-se al Café Barbieri i que fou mort per la pròpia parella.

Preguntat el comte de Coello de Portugal quina impressió tenia sobre el plet militar, ha contestat que les seves notícies eren optimistes.

— Hi haurà vencedors i vençuts?

— En aquests casos és difícil — ha dit — que no hi hagi vençuts.

LES OPERACIONS A LA ZONA

OCCIDENTAL

Tetuán. — Pot donar-se per terminada l'evacuació dels ferits de l'última operació, que han quedat hospitalitzats entre l'hospital central i el nou de Tetuán, on se'ls practica una nova cura.

Els ferits contenen molts detalls del combat.

Diuen que resultà sumament penós per les dificultats del terreny, que impedia a les nostres tropes desenrotllar tota llur capacitat en la manobra.

El cos d'intendència sofria moltíssim per a portar els combois, treballant els enginyers amb valentia en la preparació del camí al pas dels aprovisionaments.

Artilleria de muntanya acampava a les columnes.

Eren tals les dificultats del terreny que foren aprofitades per l'enemic, el qual retrassà la consecució dels objectius, els quals s'aconseguien, fent-se la retirada ja entrada de nit.

Els harquenyers, dividits en petits grups, marxaven cap als barrancs, amagant-se entre l'espessor de la muntanya i hostilitzant la retirada, que es feu ordenadament per escalons, entaulant-se nombrosos petits combats, lluitant-se moltes vegades cos a cos.

Per a donar idea de l'acarnissament amb què resistia l'enemic n'hi ha prou amb dir que foren recollits més de 40 cadàvers, havent-se observat durant la nit molts llums que indiquen que entre el boscatge cerquen llurs mors els morsos.

La harca rebé forta pèrdua, puix l'artilleria, ajudada per les bombes i senyals que donava l'aviació, omplí el terreny de projectils, sembrant la mort entre les compactes files d'enemics fanatitzats.

A més a més la harca no s'ha atrevit a hostilitzar les nostres noves posicions, mantenint-se a la defensiva dins de les seves línies.

La columna de Castro al dia següent amplià la posició de Tenzazar, essent hostilitzada, puix l'enemic cregué que s'intentava reprendre l'avancament.

Aquesta posició, revestitx un gran valor estratègic, sobretot per a l'avancament d'avui, puix domina totes les fonts del riu Lucus per la vall on s'ha d'efectuar la conjunció de les forces de Ceuta i Larraix.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraim totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &

FUTBOL

Unió Ziskov, de Praga-Barcelona (8-1-1922)

(Camp de l'Estadi Català)

U. ZISKOV, G. BARCELONA, 1

El darrer partit de la sèrie organitzada pel benemèrit F. C. Barcelona al camp de l'Estadi Català hi portà una multitud imponent, que no baixaria de vint mil persones. L'afició barcelonina, augmentada aquests darrers dies en proporcions insospitades, tenia anhels irresistibles de presenciar una lluita en la qual els colors blau-grana flamegessin victoriosos i el prestigi mundial del Club campió de Catalunya es rehabilités de les jornades incolorables dels últims dies. En aquest moment de l'entusiasme i d'èmfasi i sense demostrar el més petit cansament per tants partits com s'han jugat en pocs dies i fent cas omís de les privacions que el traslladar-se a l'Estadi representa, s'abocà com una allau al còs esportiu de la ciutat en espera de fruit del goig preesentat. Sortiren, els espectadors, satisfets de l'encontre, i trobaren, en aquest, motiu de manifestar l'entusiasme que els hi portà. Sincerament, havem de confessar que no. Moments tingué la lluita d'interès suprem; oasions es donaren en què l'ardor dels contendents feia presagiar una tarda solemne; però... no sabem quin estranya cosa plana damunt dels jugadors blau-grana, d'un quant temps ençà, que, només, saben iniciar l'entusiasme; porten a l'espectador el començament d'una sensació de grandesa i meravella i quan sembla que el moment culminant d'una actuació perfecta ha de fer vibrar l'espai amb explosions d'admiració, es produeix en les seves files un encogiment i apatia, un desconcert i desgavell tan inversament, que allò que portava traces de triomf en franc triomf, es converteix en una decepció sobtada que deixa glaçat el més fervorós. No hi ha continuació, ni norma, ni tàctica, en l'actuació dels blau-grana. Del sublim passen al ridícul amb una rapidesa que ja voldríem en les seves jugades i això és un defecte capitalíssim impropri d'un equip de la categoria a què ha arribat el Barcelona. Es corregeix? En aquest partit la tònica del treball dels blau-grana, fou irregularitat. Començà amb coratge i decisió, portant a les files adversàries un moment d'esverament i confusió que obligà als txecs a replegar-se a la seva porta, treument compromesa, durant els primers quinze minuts de joc. Producte de l'escomesa dels locals fou el gol entrat per en Píera coronant una magnífica combinació de tota la línia davantera i centrada precisa d'en Martínez-Sagi. Continua el Barcelona atacant furiosament; però, aviat, els txecs es refan i comencen a desenrotllar un joc estupid de passades curtes i rases, arribant als dominis d'en Zamora i obligant a aquest a allunyar pilotes perilloses. En un atac impetuós dels forasters, la pilota fa una sèrie d'equilibris acrobàtics al marc barcelonista; els txecs juren i perjuren que aquella ha penetrat a la xarxa; el jutge de gol afirma enèrgicament el

contrari i l'àrbitre li dona la raó, amb la consegüent protesta dels visitants. Continua el joc vivíssim i qui sap-lo dur; l'actuació dels txecs és molt superior a la dels blau-grana, enganyant qualques xuts que en Zamora rebutja colossament. La línia d'atac blau-grana no arriba a entendre's, desvirtuant l'acció esplèndida dels mitjos i defenses, que tant en l'atac com en els moments de perill, porten tot el pes del partit. Una escapada brillantíssima del centre davanter txec obliga a en Zamora a desviar la pilota a «gorn», salvant un gol segur. En el segon temps, s'accentua la mala estrella dels locals; solament en Zamora, Sancho, Samitier, Planas i Torralba actuen admirablement, contenint l'empenta de l'adversari, que es creix d'una manera prodigiosa, fent veritables filigranes de tàctica i combinació, fins al punt que en molts moments són amos absoluts del terreny. En Zamora, salva el seu bàndol d'una derrota segura, repellant pilotes que només l'art inimitable que el més formidable dels porters actuals posseeix, pot evitar que traspassin la xarxa. Acaba el partit amb complet domini dels forasters, els quals, per la quantitat i qualitat de joc que desenvoluparen, mereixien el triomf. És la Unió Ziskov de Praga un equip notabilíssim, que posseeix tots els secrets de l'art futbolístic. Són els seus components veritables mestres en marcar el contrari, i, per damunt de les nostres, fan gala d'una rapidesa i cohesió extraordinàries. Solament el treball immens d'en Zamora impedi que triomfessin dels nostres. Cap d'ells sobresortí remarcablement; però el conjunt que constitueixen és envejable.

La constitució dels equips fou així:

U. Ziskov: Kaliba, Mila, Fraña, Krotchvil, Hromainik, Krasa, Kili-zek, Bohata, Dvoracek i Topol.

Barcelona: Zamora, Planas, Surroca, Torralba, Sancho, Samitier, Cella, Píera, Gràcia, Sagi-Barba i Martínez Sagi.

Àrbitre, senyor Llobera, no agrada a ningú; ni a vencedors, ni a vençuts, ni al públic.

ALTRES PARTITS

El Sans triomfà de l'Espanyol per quatre gols a un. El partit se celebrà al camp del primer.

Al camp de l'Europa, els nois d'en Matas aporrrinaren al Terrassa, venent-lo per sis a quatre; el Martinec sortí vencedor de l'Avenc per tres a un, i el Sabadell guanyà per dos a zero al Júpiter, al camp d'aquest.

CAMPIONAT DE CATALUNYA

El pròxim diumenge es reprendran els partits de campionat, jugant-se els següents: Barcelona-Internacional, Espanyol-Europa, Avenc-Sabadell, del grup A, i Badalona-Júpiter, Sans-Martinec i Espanya-Terrassa, del grup B.

CORREQUITA

Individual senyoretas (campionat): Senyoreta Fabra.

Parelles homes (handicap A): Noblom-Tarruella.

Parelles homes (handicap B): Peramon-Grau.

Parelles senyoretas: Fabra-Tarruella.

Individual senyoretas (handicap): Guasch.

Individual homes (handicap A): Sindren.

Individual homes (handicap B): Bernadó.

Individual homes (handicap C): Ysamat.

Totes les proves queden finides, menys el campionat de parelles homes, en el qual Noblom-Tarruella i Laprisa-Juanico queden empatats a un set.

Acabats els partits, s'ha procedit a la sala d'actes del Club al repartiment de premis, el qual ha efectuat el propi Comitè executiu, en mig

de llargs aplaudiments i extraordinària animació, ballant després la gent jove fins a hora bastant avançada.

Ens plau també fer ressaltar el brillantíssim paper fet per la senyoreta Carola Fabra, en la qual hi veiem el geni d'una futura campiona.

Les senyoretas Bufalà, Marés, Tarruella i Guasch han fet gala també d'unes facultats molt notables i creiem que amb constància i sobretot amb entrenament, podran figurar aviat dins les primeres figures del món del tennis.

Un elogi també per En Juanico i Laprisa, com també per Ysamat, Bernadó, Escayola i Escardó, dins les categories B i C.

EL CONCURS SOCIAL DEL L. C. SANT GERVASI

Definitivament, han tingut lloc a les coquetones pistes del Sant Gervasi, les proves finals d'aquest concurs inter-societats.

En honor de la veritat hem de dir que, si bé en el transcurs dels primers partits, quasi en llur totalitat, la característica ha estat d'un marcadíssim interès, les finals de la majoria de les proves han estat grises i mancades de tota emoció.

No vol dir això que s'hagi de desmuntar Pit i fora. Aquest Club compta amb elements valuosíssims, que poden donar i han de donar un gran fruit.

El conjunt d'aquest concurs poden mirar-se'l com un preat i indiscutible èxit, el qual, però, han de saber aprofitar.

L'activitat començada han de continuar-la i multiplicar-la per arribar al cim que indiscutiblement han d'assolir.

Sintetitzant els partits finals, direm que hem pogut apreciar a En Suqué, el jugador dur i constant, que sent veritable vocació pel joc.

En Canals, també l'home constant i regular, que pot donar i donarà, sens dubte, molt més de si.

En Miquel Casas promet molt, però és bastant insegur. Aquest darrer qualificació podem aplicar a En Sala, el qual, a dir veritat, no estigué molt fel·le en les dites finals.

Hem pogut apreciar també molt bones disposicions a en P. Casas, Lucas i Lligany.

Quant a les senyoretas, compta el Club amb dos valuosíssims elements. Les senyoretas Valentí i Mirabet, a les quals dediquem un meregut elogi.

Els partits finals foren aquests:

Individual homes (campionat): Suqué guanya a Sala, per 6-0, 6-1.

Parelles homes (campionat): Suqué-Sala guanyen a Lucas-Casas, (D.), per 6-2, 6-3.

Individual homes (avantages): Suqué guanya a Sala, per 6-3, 6-4.

Individual senyoretas: Senyoreta Valentí guanya a Riudor, per 6-1, 6-4.

Campionat noúils:

Carci (J.) guanya a Faura, per 7-0.

Parelles mixtes: Valentí-Comas guanyen a Riudor-Casas (D.), per 7-0.

Acte seguit d'acabats els partits, es va procedir al repartiment de premis, entre els quals hi havia una magnífica copa, donació del tinent d'alcalde senyor Puig i Esteve, i altres valuosos objectes, donació de les cases E. Schilling, E. Witly, Garraix Bonanova i dels senyors V. Lucas i Domènec Casas.

La festa va finir en mig de la més gran animació.

El primer del corrent mes va tenir lloc al Lawn-Tennis Club Sant Gervasi la junta general ordinària que, d'acord amb els estatuts de la dita entitat, se celebra anyalment. Llegida l'acta anterior i la memòria de l'any pel secretari, En Domènec Casas, va quedar aprovada aquella. Així mateix va quedar aprovat l'estat de comptes.

Posada a votació la part de la Directiva que cessava, va quedar reelegida per absoluta majoria de veus.

En conseqüència, l'actual Junta directiva del L. C. Sant Gervasi queda constituïda així:

President, Martí Comas; vice-president, Pere Casas; secretari, Domènec Casas; vice-secretari, Joaquim Moragas; tresorer, Pere Ferrer; comptador, Angel Naló; i vocals, Enric Carci, Francesc Lligany i Josep Riudor.

SILVIUS SOMNIUS

Atlètiques

II CAMPIONAT DE BARCELONA DE CROSS COUNTRY

Organitzat pel Comitè Provincial de Barcelona se celebrà el vinent dia 29 del corrent, a les onze del matí, l'esmentat cross, sobre una distància de deu quilòmetres.

Hi podran pendre part els atletes fills d'aquesta província; els altres atletes, amb residència de dues temporades en la mateixa, i els militars en actiu, sense limitació, pertanyents a la guarnició de Barcelona.

Les inscripcions, gratuïtes, les han de fer, per escrit, els Clubs federats, fins al dia 25 de gener, a l'estatge de la Federació, carrer del Pi, número 11, fent constar els noms, edat, domicili i nombre de llicència dels presents.

Els no pertanyents a Clubs federats, igualment que els independents, hauran d'observar les mateixes condicions de presentació.

Serà reservat a les categories de seniors i juniors, establint-se a l'ens una classificació social per equips de sis corredors.

El recorregut es farà públic el dia 27.

Es donaran sis premis per a cada categoria, i un especial a l'equip millor classificat.

La classificació d'aquesta cursa serà de base per a seleccionar l'equip que s'haurà de presentar al Campionat de Catalunya.

L'ordre de col·locació de sortida serà per rigorós torn d'inscripció.

CROSS-COUNTRY A BADALONA

El diumenge tingué lloc a la veïna població una formosa cursa, organitzada per la Lliga Esportiva Ateu, fent-se sobre un recorregut d'uns set quilòmetres.

La prova tingué un èxit força coratjós, arribant 22 corredors dels 24 que prengueren la sortida.

Resultat:

Primer, M. Lluís (R. C. D. Espanyol), en 24' 48".

Segon, J. Ganet (independent), en 25' 17".

Tercer, L. Planell (F. C. Europa), en 25' 23".

Quart, D. Dobesa (F. C. Espanya), en 25' 48".

Quint, J. Casadevall (R. C. D. Espanyol), en 25' 49".

Sisè, N. Mario (F. C. Espanya), en 25' 55".

Setè, E. Ribas (F. C. Europa), en 25' 59".

Vuitè, F. Camarona (R. C. D. Espanyol), en 26' 45".

Novè, G. Claramunt (independent), en 26' 9".

10. F. Luque (independent), en 26' 22".

BOXA

Entre els aficionats a l'esport de la boxa hi ha gran expectació pel combat, en deu assalts de tres minuts, que el vinent dijous tindrà efecte, entre el campió francès de Bouches du Rhône del pes mitjà-lleuger, En Paul Gabriel i En Pere Saez, per ésser el primer que En Saez fa en assalts de tres minuts, i per ésser el seu adversari un novell campió, ple d'energies i ganes de vencer, la que ara no es tracta, com quan el d'En Verne, d'un adversari de brillant història, més caducat i envellit en les lluites: ara es tracta del campió de Bouches du Rhône, d'un xicot que a Marsella, després de disputa des lluites, se n'ha endut el campionat de la seva classe.

Entre les seves recents victòries, les més notables són les que va obtenir sobre En Thomas, Grasel, Laspina-se i Geo. Mars, i sobre els anglesos abla, Mansfield i Williamson.

En la mateixa vetllada, En Ricard Alis serà opositat, per primera vegada, a un home del seu pes, en vuit assalts de dos minuts. El seu adversari serà el pes lleuger Warrior, l'ellegant i científic estil del qual han fet d'ell una primera figura en el nostre boxej.

Compleïen el programa dos combats més en sis assalts de dos minuts, entre En M. Montero i En Barbé i entre En Mestres i En Llort.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGU CONFERMA.

Marítims

NATACIÓ

Amb el ceremonial de costum han prete possessió dels seus càrrecs els individus que han de constituir la nova Junta del Club de Natació Barcelona durant el present any.

La tasca que han de realitzar és impropia i de gran transcendència per a l'entitat, però com que les persones designades gaudeixen de gran prestigi i són veritables entusiastes de l'esport, tenim la confiança que resoldran amb encert els difícils problemes que els han estat encomanats.

Heu aquí com ha quedat constituïda la Junta Directiva:

President, Bernat Picornell; vice-president, Santiago Mestres; secretari general, Emili Solé Brutau; vice-secretari, Joan Camps; tresorer, Martí Oliva; comptador, Jaume Puy; conservador, Lluís Esteve; bibliotecari, Francesc Gibert; vocals primer, Joaquim Rosich; vocal segon, Manuel Basté; vocal tercer, Lluís Gibert.

Comitè Tècnic de Natació. — President, Joaquim Rosich; secretari, Manuel Basté; comptador, Marian Amigó; cap de material, Enric Palau; comissari d'entrenament, Joan Trigo; comissari de propaganda, Lluís Gibert; arxiver, Nemesi Ponsati.

Comitè Tècnic d'Atletisme. — President, Lluís Gibert; secretari, Joan Trigo; comptador, Antoni Vilamala; cap de material, Josep Lasplenas.

CLUB DE MAR

Aquest Club va celebrar el diumenge una regata de classificació de boga-dors, amb el canot «Brunzent», a dos remers i timoner, sobre una distància de mil metres, una virada, obtenint-se el següent resultat:

Primer, Canadell-Calvet; timoner, Bover, 6' 7".

Segon, Brun-Ferrer; timoner, Anglada, 6' 11" 1/5.

Tercer, Carreras-Rigau; timoner, Anglada, en 6' 11" 1/5.

Quart, Planella-Gil; timoner, Anglada, en 6' 12" 3/5.

Quint, Riera-Moleras; timoner, Gil, en 6' 13".

Sisè, Ordí-Lafuente; timoner, Ordí, en 6' 13" 1/5.

Setè, Puigol-Garcia; timoner, Anglada, en 6' 18".

Vuitè, Ventura-Marin; timoner, Anglada, en 6' 21".

Novè, Lloret-Arús; timoner, Martí, en 6' 23" 1/5.

Desè, Torres-Miracle; timoner, Bover, en 6' 27" 1/5.

Sembla que per la vinent primavera tindrà lloc l'acte de posar la primera pedra al formós Casal de Mar que té projectat l'esmentat Club.

No cal dir amb quin satisfacció ens plau parlar-ne i el goig intens que ha de produir-nos veure realitzada aquesta bella obra dels bons amics; obra que representa una adreçació envejable dels elements que amb tanta voluntat han lluitat pel triomf del Club carissim.

CLUB MARITIM

En la Junta de Secció de vela, celebrada el diumenge a la tarda, va ésser elegida amb els següents senyors per a aconseguir el govern velístic: D. S. Amat (comodoro), P. Pl. F. Rovira, A. Mas Rové i J. Vila.

Per al Jurat van nomenar-se als senyors J. Roca, A. Vallé i J. Batista, que amb els que resten de l'any, finit, constitueixen l'actual Comitè.

Desitgem als nous elements una bona sort.

Motor

LA PERSECUCIÓ D'UN GLOBUS

Figurant en el programa esportiu del R. Moto Club de Catalunya per a l'any actual una excursió col·lectiva per al mes entrant, aquella entitat ha pres l'acord d'ensajar en la mateixa la prova de persecució del globus.

Aquesta prova estarà reservada exclusivament per als socis del R. Moto Club de Catalunya, i es portarà a la pràctica el vinent dia 22 de l'actual.

L'elevació del globus tindrà lloc a

Lawn-Tennis

EL CONCURS SOCIAL DEL POMPEIA

Ha anat brillantment aquest concurs social, celebrat amb marcat èxit, a les pistes de la Societat Esportiva Pompeia.

Serà llarg enumerar els partits interessants del mateix, la que podem dir que la majoria d'ells han sobresortit per les jugades magnífiques i moments emocionants de què han estat plens.

Basti dir que el nombre d'inscrits era de 71 i que la majoria dels partits han estat de tres sets.

Resumint els partits finals, donem a continuació els finalistes de les diferents proves:

Individual homes (campionat): Juanico.

Les Terres Catalanes

LLEIDA TARRAGONA GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

(Conferència de les 9'45 de la nit)

(Conferència de les 9 de la nit)

les deu del matí, a l'encarregament de les carreteres de Granollers a Caldes amb la de Sant Pere de Bigues a Parets.

En la prova es podran utilitzar tota classe de vehicles, sortint en la direcció que marqui el globus en enlairar-se fins on aterrisqui, essent vencedor el que presenti la senyal de que anirà proveït el globus, per a acreditar que és l'elevat.

El concursant que presenti l'esmentada senyal abans de les vuit de la nit del 22 es farà acreedor a una copa d'argent, que atorga el R. Moto Club de Catalunya al vencedor, i el que la presenti passada aquesta hora fins a les deu del matí del dia següent, obtindrà medalla d'argent.

La sortida dels concursants del R. Moto Club de Catalunya per al lloc on s'ha d'acabar el globus serà a dos quarts de nou del matí.

Han estat nomenats per a formar la comissió que ha de tenir cura de tots els detalls per a l'elevació del globus els senyors don Enric Marlet, don Josep Claveria i don Lluís Soler Casagueras.

Barreja

POLO

Un interessant partit fou jugat en els terrenys del Reial Polo Jockey Club, el qual va donar el resultat favorable a l'equip vermell, essent aquest constituït com segueix:

Vermell: Baró de Güell, marques de Montsó i Bosch-Labrus.

Blaus: Ferrer-Vidal Güell, marques de S. Roman i Majo.

PILOTA BASCA

Es va jugar al Frontó Comtal un partit d'entrenament entre els senyors Balet-Alamendi, blaus, contra Ferrer-Garcia, vermells, guanyant els primers, per 40 a 31.

També es va portar a terme un partit de campionat, jugant-lo els senyors Gamboa-Mas, blaus, contra Abell-Barguño, vermells, guanyant també els primers, per 40 a 31.

RALLY-PAPER

Aquesta prova hípica, que s'havia de celebrar el diumenge, a la propietat de don Eusebi Bertrand i Serra, La Ricarda, ha estat suspesa, no havent-se fixat encara la data de la nova organització.

LA FIRA DE MOSTRES I ELS ACTES ESPORTIUS.

El Reial Polo Club de Barcelona està organitzant selectes partits de «Polo» i de «Hockey» per als dies 18, 19 i 22 del vinent mes de març, amb ocasió de la Fira de Mostres, i en obsequi als estrangers que acudirán a la nostra ciutat en qualitat de venedors i compradors de la Fira.

L'Atracció de Forasters i la Federació de Societats Deportives s'ocupa activament de la organització de festes esportives perquè durant els dies de la celebració de la Fira, o sia del 15 al 25 de març, tinguin lloc a Barcelona actes d'importància que contribueixin a l'animació de la capital.

CORREDISSER

Musicals

La Secció de Música del Reial Círcol Artístic, organitza una sessió íntima per al divendres, dia 13 del corrent, a les deu de la nit. En aquesta vetllada l'exquisida violoncel·lista N'aurèlia Sanctoristó, acompanyada del notable pianista En Joan Molinari interpretarà un selectíssim programa dels millors autors clàssics i moderns.

LLIBRES NOUS

Las mejores poesías (líricas) de los mejores poetas. — XXXVI Paul Fort.

L'Editorial Cervantes, de Barcelona, incorpora amb aquest volum a la sèrie d'antologies dels millors lírics, una escrupolosa selecció de composicions de Paul Fort, el príncep dels poemes francesos.

La seva obra forta i multiforme, elaborada amb el més exquisit del folklore francès i els episodis de França, li asseguren per a la història el lloc de gran poeta contemporani.

Preu de cada volum: 1'50 pessetes.

La cursa d'ahir, de 15 quilòmetres a peu, donà el següent resultat: Enric Marlet, 23 minuts, 16 segons i 4 quintes; Ramon Rosinach, 24 minuts, 16 segons i 3 quintes; i Pere Panfello, 25 minuts, 6 segons i un quint, guanyant les medalles de vermeil, plata i bronze.

Ahir a la tarda, es feu al Camp d'Esports de J. R., el segon partit entre el Mollerusa i el Joventut Republicana, guanyant els lleidatans per 3 a 1, després d'un partit molt disputat.

Dissabte es va reunir a la Diputació la Comissió Provincial, prenent els següents acords: Aprovar l'expedient de perdo de contribucions sol·licitat pels pobles de Sèrch i Arfa; aprovar la distribució de cabals per al mes de gener; retornar degudament informat al Govern Civil referent a unes línies d'electricitat d'Aytona i Anglesola; aprovar els comptes municipals de Pons, de l'any passat, etc.

La Cambra Agrícola ha nomenat els següents vocals per a representar-la a la Junta de la carretera de Balaguer a la frontera, a don Francesc Madaia; a la Junta de Subsistències, a don Celestí i don Ramon Vidal; i a la d'Instrucció, a don Casimir Sanguin.

Les sucursals de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa de les comarques lleidatanes, ha fet durant la darrera setmana, les següents operacions: Imposicions, 538.922 pessetes; Reintegres, 370.506; Llibres noves, 68.

A Montlleu, els germans Pere i Josep Oriola van encendre foc a una muntanya incendiària sense voler. Han estat denunciats al jutjat per que van resultar cremades quatre hectàrees de bosc.

Han estat presentats al Govern Civil els reglaments de la Unió de Tècnics de la província de Lleida.

L'Exposició de caricatures Niko-Pardinas

Amb motiu de l'Exposició Niko-Pardinas, s'ha vist molt concorregut el saló del Casino Principal on està instal·lada.

Els amants d'aquest art fan menesuts elogis a la tasca acurada dels joves expositors.

En Niko és un caricaturista definitiu.

Lluny de subjectar-se a un motlle determinat, té una ampla visió de les coses i les reproduïx amb diversitat de maneres a voltes atrevides, però mai mancades del segell humorístic que amb tanta subtilitat imprimeix als seus treballs.

En Niko no és estilista per l'estructura, per l'acoblament de ratlles, en Niko és un psicòleg de la caricatura; quan reproduïx un tipus, fa una actitud.

La galeria de figures locals, que és el que més marcat interès ha despertat en l'apomada exposició, són les que veiem cada dia amb el seu gest característic.

Aquest és l'indiscutible mèrit de l'obra d'en Niko.

En Pardinas conrea un altre gènere.

Amb aquesta exhibició ploma pels primers passos.

Les impressions, els apunts i en gran mes accentuat els caps de dona que ens presenta, diuen bé l'elegància i aptitud que, ben encaminades, faran d'en Pardinas un excel·lent dibuixant.

Aquesta és la impressió que ha produït l'exposició Niko-Pardinas, de la qual, la major part de treballs han estat ja adquirits.

Vallès

SABADELL. — Ha sortit un número extraordinari de «Garba», amb motiu de la festa dels Sants Reis d'Orient. Bona part és dedicat a les diades: nadal·lenques i el restant, als Pomes de Joventut. Hi ha originals d'A. de P. Avellaneda, mossèn Josep Cardona, Josep Maria Folch i Torres, doctor Lluís Carreras, Miquel Carreras, Maria Antònia Salva, Josep Carmen, Angel Guimerà, Ignasi Iglesias, Lluís

La Junta de la Lliga Regionalista

Ahir celebrà Junta general ordinària, la Lliga Regionalista per a nomenar els nous consellers. Aquests foren els prestigiosos senyors següents: don Manuel Gales, don Eudald Melendres, don Josep Bofarull i don Agustí Coma. Aquest vespre s'ha celebrat Consell per a donar possessió als nous consellers i fer la designació de càrrecs. El Consell ha quedat constituït així:

President, don Angel Rabada; vice-president primer, don Manuel Gales; vice-president segon, don Josep Miralles; secretari, don Eudald Melendres; vice-secretari, don Joan Roset; tresorer, don Josep Bofarull; i vocals, don Jaume Balvié, don Salvador Ventosa i don Angel Bou.

«La Reconquesta», setmanari del partit tradicionalista, en la seva editorial del número del dissabte fa avinent amb lletres grosses als seus correligionaris, que no comprometin el vot per a les vinentes eleccions, puix pensen presentar candidats.

Millora el general governador, senyor Echevarria. Si no té cap complicació, demà ja estarà fora de perill.

La companyia que dona electricitat a La Pobla de Montornès, ha tallat el fil a sis veïns disconformes amb la puja de preu que la companyia vol imposar sense estar autoritzada per la Junta de Subsistències. Els sudits veïns han dipositat els diners, import de llur consum de fluid al Jutjat. Es tem que hi hagi avalots a l'esmentat poble, puix l'agitació és molta.

Està vacant la plaça de farmacèutic titular d'Horta de Sant Joan, dotada amb 500 pessetes per residència i 520 que en paga l'Ajuntament perquè es donin medicaments a 50 famílies pobres. Les sol·licituds han d'ésser presentades abans del dia 30.

G. Pla, prevete, i molts d'altres. Hi ha també un número extraordinari de dibuixos i fotografies.

Ha estat definitivament clausurat l'artístic pessebre muntat a la sala d'actes del Col·legi de PP. Escolapis, i que ha estat per espai d'una vuitena de dies un dels més bells espectacles que ens han ofert enguany les festes nadal·lenques.

Pot ben dir-se que tot Sabadell ha desfilat pel popular col·legi calasancí per a admirar l'obra exquisida del P. Ramon Hostench.

A l'Acadèmia Catòlica s'hi van donar el darrer diumenge les darreres representacions de «Els pastorets».

Totes elles s'han vist concorregudíssimes, i no serà pas estrany que a pocs de moltes famílies s'haguessin de rependre encara. Val a dir que els joves que componen la secció dramàtica de la veterana entitat catòlica, fan un treball acurat i que els seus espectacles constitueixen un encís per a la mainada i unes quantes hores d'expansió ben agraïda als grans.

Segueixen rebent-se al Centre Catòlic de Bones Lectures, nombroses notes d'inscripció a les obres catalanes completes (del doctor Sarda i Salvany, que constituïràn un veritable monument a la memòria d'aquell insigne sabadellenc.

A mesura que vvan destruint-se els originals que l'esmentada col·lecció ha d'aplegar, es ven la importància que assolirà aquesta publicació esperada amb veritable anheli, per tots els devots del gran apòlogista catòlic.

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

Durant la primavera vinent, hi haurà a Olot parada de sementals per a la Remunta, la qual, d'alguns anys encà estava suspesa per malaltia del bestiar.

L'Ajuntament assabenta que està fent la llista de les famílies necessitades del servei gratuït de metge i apotecari, perquè els que ho necessitin demanin llur inclusió. El termini acaba el dia 20.

A Figueres han estat denunciats per moure escàndol a altes hores de la nit, en un cafè, els joves Josep Carrera i Josep Jorba.

El dia 31 l'Ajuntament celebrarà una subhasta per a adquirir dos transformadors elèctrics sota el tipus de 3.200 pessetes.

Durant el passat mes de desembre, la recaptació municipal a l'Escoixador fou de 29.741 pessetes, la qual, comparada amb la de l'any passat, assenyalava un augment de 7.797 pessetes.

Han mort el metge don Joaquim Jubert i el professor de música als establiments de Beneficència de la Mancomunitat, don Miquel Oliva.

La casa de banca de Sant Feliu de Guíxols «Antoni Romaguera», ha fet suspensió de pagaments.

El partit de futbol d'ahir, entre el U. D. G. i l'Atlètic de Figueres, donà el resultat de 4 per un a favor del primer.

Priorat

FALSET. — La secció artística de la Unió Social ha obtingut en les darreres pasades un èxit en la representació de «Els pastorets de Betlem», que foren presenciats per una gentada que omplia la sala-teatre, havent-se acabat totes les entrades.

Cal celebrar el bon gust i encert del director, M. Just Peleja, qui es desviu perquè la concurrència surti agraïdament impressionada.

Després d'una llarga sèrie d'anys que els Reis d'Orient sols visitaven ja vella quan tot hom dormia i la nit s'enfonçava en les tenebres, enguany, mercès al zel d'una activa comissió, la qual esmerçà les seves forces i treballs, s'ha vist passejar, triomfals, muntats en superbs cavalls, SS. MM. els Sants Reis, repartint joguines a tots els infants, que per llur comportament ho han merescut.

Tota alabança és poca per a ponderar la cura exquisida que, partint de la iniciativa dels senyors de la comissió, han posat les moltes cases de Comerç i altres veïns de la vila, per a rebre i obsequiar els Sants Reis, en llur permanència a la nostra població.

Dels afores

Horta, Sant Andreu i Santa Eulàlia

NOVES

Dintre pocs dies reapareixerà el quinzenal «L'Eco», amb reformes de text i millores d'original.

A Sant Andreu s'està constituint una entitat mutual, solament per a tots els artistes del novè districte.

No tindrà cap color polític i hi haurà inscrits actors, aficionats, poetes, dibuixants, músics, sportsmen i tot el que representa vida artística.

Al Teatre Odeon, la companyia del Goya representà «La prisca», amb cura i encert. També En Jaume Borràs donà la segona representació de «La Ventadoca», amb un ple.

L'Elenc d'En Rojós posà en escena «Los dos pilletes» i «Magda», amb una execució i presentació escènica força envejable.

Aviat s'hi representaran «Nostra Parla», en honor de l'andreuenc i l'iminent Iglesias, i «Per Catalunya», d'En Montero.

Dintre pocs dies s'estrenarà a l'Odeon el cuplet «Les notes de casa l'Alcina», dedicat a les obreres de la fàbrica Fabra i Coats, amb música del mestre Oller i lletra d'En Graells Castells.

—A «La Central» hi actuen atraccions excel·lents, valent-se el formós local animalíssim.

—Al Recreu, cada festa queden moltes famílies sense poder adquirir localitats, degut als plans que hi ha.

—Als Lluïsos s'hi ha representat «Els dos pillets» (sense dames i trauïda al català), «Els Pastorets», d'En Pitarrà, feu les delícies de l'auditori, especialment dels infants.

—Al Casal Catòlic tingué lloc la formosa cavalcada que, malgrat el temps, aconseguí un triomf magnífic. També «L'estel de Nazaret» i «Els pastorets» han dut una gernació immensa a l'elegant teatre el Progrés.

—S'ha publicat «Autonomia», portant-ven del Centre Popular Català, que està curull de treballs exquisits i de firmes notables dintre el conreu de la nostra literatura catalana.

—Aviat tindrà lloc la inauguració oficial del Casal Catòlic, amb festes religioses, benedicció de la senyera i presentació pública de l'Oned Andreuenc.

—Estan avançats els treballs per l'aparició de la revista «Arts», que estarà sadollat d'originals pramiats en diferents Jocs Florals de Catalunya.

—La crema de gairebé totes les pinedes del nostre entorn, causen profund sentiment i dolor.

—S'ha vist visitadíssim el pessebre que cada any exposa el Manicomí de l'Hospital de la Santa Creu.

Els elogis han estat sincers pel gust i refinament que hi ha imperat.

—Tot el fang extret de la Riera d'Horta serveix per arrancar un camí, la qual cosa és un perill per la salut i un destorb.

—El carrer d'Amfícar està intranquilitat des del Passell d'En Maragall fins al carrer de l'Arc de Sant Martí, degut a les darreres pluges.

—La cavalcada celebrada a Horta per totes les entitats, corporacions i amb ajut de distingides personalitats, revestí un gran esdeveniment, malgrat la vetlla crua que feu.

Es repartiren joguines a molts infants.

El clam del bon Surinach Senties, ha tingut enguany adeptes qui eternament el beneiran els qui sofreixen i ploren.

Poble Nou

UNA MILLORA

S'està acabant l'enderroc de les dues cases del carrer de Pere IV que obstruïen el complet obriment del Passell Nacional, amb la qual important reforma guanya molt la perspectiva d'aquesta important via de la barriada.

UNA DEFICIENCIA

El carrer d'En Pujades, troc comprès entre els de la Llacuna i Passell del Triomf, ultra estar completament per urbanitzar, no hi ha cap llum, malgrat ésser important el trànsit per l'esmentat carrer.

Així com s'està adobant el carrer d'En Llull, en els mateixos trocs comprèsos més amunt, caldria posar cura a les deficiències del carrer d'En Pujades.

UNA ALTRA ENTITAT QUE FA SARDANES

Diumenge a la nit hi hagué per primera vegada una audició de sardanes a l'entitat cultural-recreativa Ateneu Colom.

El programa l'interpretà la cobla «Barcelon».

Cal felicitar a la Junta directiva i als iniciadors d'aquesta audició, confiant que des d'ara serà cosa corrent fer sardanes en aquesta important entitat, corresponent així als desigs de moltsíssims socis.

Les sardanes donaran una forta alenada de catalanitat en aquella entitat simpàtica.

TEATRALS

Al Centre Federal del carrer Maríen, Aguiló s'hi prepara per a avui una funció castellana.

A l'Ateneu Democràtic Regionalista s'hi han representat formoses obres catalanes amb èxit esclatant.

Al Centre Moral s'hi representa aquests dies «L'estel de Nazaret», distingint-s'hi tot l'Elenc, especialment la senyoreta Castelló, i el senyor Torrents en el seu paper de «Satanàs».

EL COL·LEGI ISABEL LA CATOLICA

Aquest important centre d'ensenyament, el preferit entre la bona societat poblenovina, ha instal·lat el seu estatge a l'esplendís principal de la casa 221 de carrer d'En Llull, per tal de donar més amplitud a llurs ensenyaments.

El col·legi es dirà des d'ara «Col·legi-Acadèmia Isabel la Catòlica».

—A. C.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LES COMUNICACIONS AMB LES BALEARS

Hom diu que d'aquí a alguns dies el ministre de Foment autoritzarà el trasllat de serveis de comunicacions marítimes de les Balears a la Companyia Islenya Marítima.

Actualment, l'esmentat servei el presta la Transmediterrània, la qual té en poder seu la majoria de les accions de la Islenya, però, mercès a gestions que s'han vingut realitzant, tornarà a tenir personalitat la Islenya Marítima, desglossant-se de la Transmediterrània. Degut a això, és perquè els serveis de comunicacions amb les Balears tornaran a ésser prestats per vaixells de la Islenya Marítima.

Moviment del Port el dia 9

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor anglès «Haworth», de Glasgow, amb càrrega general.

Vapor noruec «Santa Cruz», de Santa Cruz de Tenerife, amb fruita.

Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.

Vapor brasiler «Bage», de Gènova, de trànsit, amb 14 passatgers.

Vapor espanyol «Maria», de la mar, amb peix.

Vapor espanyol «La Sabina», de Palermó, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cabo San Martín», de Marsella, amb càrrega general i 4 passatgers.

Pallebot espanyol «Sobrina», de Sant Feliu, en llast.

Vapor alemany «Marianne», d'Hamburg, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Antonia», de Sevilla, amb càrrega general i 24 passatgers.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 24 passatgers.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 171 passatgers.

Vapor italià «Nicolaos», de Nova Orleans, amb càrrega general i de trànsit.

Vapor anglès «Colon», de Glasgow, amb carbó.

Vapor americà «East-Cape», de Nova York, amb blat i càrrega general.

Vapor espanyol «Enrique Ballesteros», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Mont-Rose», de Vigo, amb fusta.

Vapor espanyol «Peris Valeros», de València, amb càrrega general.

Vapor alemany «Brun von Warendorp», d'Hamburg, de trànsit.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Nicolaos», de trànsit, cap a Marsella i Gènova.

Vapor brasiler «Bage», de trànsit, cap a Rio Janeiro i escales.

Vapor anglès «Haworth», de trànsit, cap a Gènova.

Vapor alemany «Málaga», de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Antonia», amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor noruec «Karem», de trànsit, cap a València.

Vapor noruec «Active», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «Buenos Aires», amb càrrega general, cap a Colón i escales.

Vapor alemany «Brun von Warendorp», de trànsit, cap a Gènova.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol «Cádiz», amb càrrega general, cap a l'Havana i escales.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

BORSA DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA

Cotització de terrenys, segons dades autèntiques particulars i oficials.

Preu demanat per metre quadrat: Rambla de Santa Eulàlia, S. A., a 52'92 pessetes.

Carrer de Vilafranca, S. M., a 19'84 pessetes.

Carrer d'Anibal, S. A., a 15'87 pessetes.

Carrer de la Selva, S. M., a 21'16 pessetes.

Operacions realitzades

Preu pagat per metre quadrat: Terreny, carrer del Besos, S. M. Escripura del 28 de novembre de 1921, a 9'26 pessetes.

Solar, carrer de Meridiana, S. M.

BORSA DE BARCELONA

9 gener de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'00 a 58'50 i a 59'15, i tanquen a 59'10; d'Alacants de 56'50 a 56'40, i de Docs de 19'50 a 19'75.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 59'00 a 59'30 i a 59'15; d'Alacants de 56'40 a 56'50 i a 56'45; Andalusos de 46'70 a 46'80; Cáceres variable de 33'10 a 33'20; Andalusos variable a 29'75, i Docs a 19'95 i a 19'80.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrita encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 6% a 98'50.
 Barcelona Traction and Light Power 7% a 102'50.
 Barcelonesa de Navegació 6% a 75'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6% a 92'00.
 Elèctrica del Cinca 6% a 75'00.
 Asfalt i Portland «Asland» 7% a 101'50.
 Grans Molins Bascos 6% a 90'00.
 Ferrocarrils Catalans 6% a 89'00.
 Acers Sant Martí 7% a 97'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvia estranger	Ajuntaments i Diputacions	Aliments	Bonos	Accions
París, xec, publicat 55'70	Municipi 1908 75'50	Aliments 59'75	Bonos E. 6% 91'00	París, xec, publicat 55'70
Londres, xec publicat 28'50	1909 75'50	Prod. Forces M. 75'00	Prod. Forces M. 75'00	Londres, xec publicat 28'50
Vienna, xec 4'00	1910 A. 77'00	Rep. Lievant 6% 87'25	Rep. Lievant 6% 87'25	Vienna, xec 4'00
Roma, xec 3'25	1910 B. 76'85	Hisp. Amer. d'E. 6% 89'00	Hisp. Amer. d'E. 6% 89'00	Roma, xec 3'25
Gènova, xec 3'00	1910 C. 76'25	Bonos 68'75	Bonos 68'75	Gènova, xec 3'00
Zurich, xec 129'40	1910 D. 75'50			Zurich, xec 129'40
Nova York, xec 6'715	1910 E. 74'25			Nova York, xec 6'715
Corones sueques, París 303'50	1910 F. 74'50			Corones sueques, París 303'50
Corones sueques, Londr. 168'15	1910 G. 74'50			Corones sueques, Londr. 168'15
	1910 H. 74'50			
	1910 I. 74'50			
	1910 J. 74'50			
	1910 K. 74'50			
	1910 L. 74'50			
	1910 M. 74'50			
	1910 N. 74'50			
	1910 O. 74'50			
	1910 P. 74'50			
	1910 Q. 74'50			
	1910 R. 74'50			
	1910 S. 74'50			
	1910 T. 74'50			
	1910 U. 74'50			
	1910 V. 74'50			
	1910 W. 74'50			
	1910 X. 74'50			
	1910 Y. 74'50			
	1910 Z. 74'50			

El valor assenyalat amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guisa del llegidor.

Cotització: Francs, 55'10; suïssos, 129'40; belgues, 53'00; líures, 28'20; dolars, 6'68; marcs, 4'00 i perones, 0'30.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'10 a 59'15 i a 59; d'Alacants a 56'35 i a 56'30; Andalusos de 46'30 a 46'50; Cáceres variable de 33'20 a 33'40.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca del dissabte a les quatre de la tarda a la d'aquest matí, es puja a 0'75 de Nords, 0'50 d'Alacants i 0'45 de Docs.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords i Alacants.

REBLEI

Erps: del país, de 45 a 46 pessetes els 100 quilos.

Liavor de cànem: de l'estranger, de 75 a 80 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 90 pessetes els 100 quilos; idem idem pelons, de 45 a 90; idem idem alfarats, de 70 a 110; idem idem moruns número 29, de 60 a 62; idem idem número 28, de 48 a 50; idem idem número 27, de 40 a 42.

Mongetes: de València Pinet, de 73 a 74 pessetes els 100 quilos; amonquillina, de 75 a 78; Castella, de 107 a 110; comarca, de 70 a 75; corrosses de Castella, de 83 a 85; coco blanc, de 63 a 66; Mallorca, de 88 a 90; Japó, de 35 a 40; Danubi, de 45 a 47.

Fesolets: estrangers, de 50 a 55 pessetes els 100 quilos; de Castella, de 80 a 90.

Llenties, de 95 a 100 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 42 a 44 pessetes els 100 quilos.

COLONIALS

Dia 7 de gener de 1921.

Sucres. — Quelcom encalimat el mercat, després de les festes passades, es fa alguna concessió en els preus, a fi de facilitar operacions, podent-se esmentar la següent cotització:

Mel, de 126 a 128 pessetes els 100 quilos.

Terciari, de 142 a 144 pessetes.

Centrífuga de remolatxa, de 17 a 139 pessetes.

Turbina de Cuba, de 138 a 140.

Centrífuga de Cuba, de 138 a 140.

Blanc de Java, de 137 a 139.

Blanquets, de 147 a 149.

Blancs de primera refinats, de 153 a 155.

Blancs de terròs P. G. d'Aragó, de 156 a 158.

Blancs de Terròs P. G. andalus, de 168 a 170.

Piló en pans, de 178 a 180.

Tallat, de 195 a 198.

Cafès. — El mercat d'aquest grà es ta a l'espectació del que pugui ocórrer amb el nou aranzel.

Les arribades segueixen normalment, cotitzant-se els preus per al consum com segueix:

Moka legítim, de 600 a 670 pessetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar i africans, d'590 a 600.

Puerto Rico Caracolillo, de 585 a 595.

Puerto Rico Yauco especial, de 575 a 585.

Puerto Rico Yauco superior, de 585 a 595.

Puerto Rico Hacienda, de 510 a 520.

Caracas, Costa Rica i altres, de 520 a 530.

San Salvador, Colòmbia i altres, de 485 a 475.

Méxic i Puerto Cabello, de 425 a 435.

Santos, de 410 a 420.

Cacaos. — Esperant-se les noves arribades de cacau de Fernando Póo, segueix el mercat encalimat, cobrint-se solament les imprescindibles necessitats del consum.

Es cotitzen els següents preus:

Guayaquil Arriba, de 395 a 405 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 380 a 390 pessetes.

Sant Tomé de primera, de 330 a 340.

Sant Tomé de segona, de 370 a 380.

Fernado Póo de primera, de 315 a 325.

Fernado Póo de segona, de 290 a 300.

Fernado Póo de tercera, de 270 a 280.

Caracas de primera, de 485 a 495.

Caracas de segona, de 410 a 425.

Canells. — Cellan extra, a 775 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 6'50.

Idem número 2, a 6'30.

Idem número 3, a 6'10.

Idem número 4, a 5'90.

Xina, a 4'80.

Rasures de Cellan, a 3'20.

Pebrers. — Singapore blanc, a 0'50 pessetes el quilo.

Idem negre, a 4'65.

Penang i Tellicherry, a 4'55.

Tabac o Jamaica, a 4'50.

Clavells d'espècies. — Classe superior a 8'75 el quilo.

Destil·lat, a 3'90.

FARRATGES

Dia 7 de gener de 1921.

Alfals d'Urgell de primera, a 25'50 pessetes els 100 quilos sobre vago estació Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 20'25 pessetes.

Palla d'Urgell de segona, a 14'50 pessetes.

Palla curta d'Anagó, a 12'25 pessetes.

Palla per a embalatges, a 10'75 pessetes.

Palla per a omplir marfegues, a 10'25 pessetes.

CACAUS

Dia 7 de gener de 1921.

No havent-hi partides disponibles a plaça, només s'opera al detall, amb molta fermesa, als mateixos preus ultimament cotitzats, els quals són els següents:

Fernando Póo extra, a 3'30 pessetes el quilo.

Fernando Póo superior, a 3'15 pessetes el quilo.

Fernando Póo corrent bo, a 3' pessetes el quilo.

Fernando Póo corrent baix, a 2'85 pessetes el quilo.

Sant Thomé II, a 3'30 pessetes el quilo.

Sant Thomé patol, a 3'15 pessetes el quilo.

Guayaquil Arriba Nadal, a 3'80 pessetes el quilo.

Caracas superior extra, a 4'50 pessetes el quilo.

Caracas corrent bo, a 3'90 pessetes el quilo.

S'esperen amb gran dalé les arribades de Fernando Póo, per al mes entrant.

Les notícies de l'estranger són que la baixa està continguda, esperant-se un proper referment de negocis.

S'ha de tenir present que els grans estocs mundials no arriben ni a la meitat dels que hi havia un any abans i que les collites vistes s'han insuficients per a un consum regular.

POTASES D'ALSACIA

Dia 7 de gener de 1921.

Alvinita ordinària d'Alsàcia, 14'16

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 9

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	11.04	00.00	11.15			00.00
Futurs:						
Gener	10.99	11.14	11.12			11.02
Març	10.84	11.04	11.03			10.95
Maig	10.72	10.98	10.92			10.84
Juliol	10.52	10.74	10.72			10.64
Octubre	9.97	10.20	10.15			00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Gener	19.55	00.00	00.00
			Març	19.90	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	18.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	18.42	18.54	18.50	00.00
Març	18.28	18.31	18.32	00.00
Maig	17.93	17.88	17.91	00.00
Juliol	17.25	17.32	17.38	00.00
Octubre	16.47	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	17.25			00.00
Futurs:				
Gener	17.32			00.00
Març	17.32			00.00
Maig	17.19			00.00
Juliol	16.79			00.00
Octubre	15.94			00.00

Barcelona, 10 de gener de 1922

per 100 potassa anhidra, a 15 pessetes els 100 quilos.

Silvinita rica d'Alsàcia 20/22 per 100 potassa anhidra, a 21'50 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa d'Alsàcia 50/60 potassa anhidra, a 55'50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa, 48 i mig i 50 i mig per 100 de potassa anhidra, a 25'50 pessetes els 100 quilos.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS

Dia 7 de gener de 1921.
(Informació de la casa Miquel Valls i Salvador)

Alls cap-pares, a 30 pessetes la dotzena de forces; alls de primera, a 18 pessetes.

Ametlles: amb closca mollta, a 160 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 60 pessetes; idem Esperança de primera, a 400; idem Mallorca escollida, a 390; idem propietari de primera sense trossos, a 370 pessetes.

Escalola de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos.

Mongetes blanques: Amonquilles, a 80 pessetes els 100 quilos; Brails, a 50; coco del país, a 115; Prat noves, a 80; Moldàvia, a 48; Perles del Japó, a 45; de Mallorca, a 95; Pinet, a 82 pessetes.

Mongetes de color de Castella, a 90 pessetes els 100 quilos.

Matafaluga en gra de Castella, a 170 pessetes els 100 quilos; idem de la Manxa, a 175.

Veces de Sevilla, a 56 pessetes els 100 quilos.

Arròs: Bomba floret, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; amonquill número 10, 68; amonquill número 5, a 65; amonquill número 2, a 65; selecte, a 72; farina d'arròs, a 52; glacé, a 74.

Avellanès negreta escollida, a 74 pessetes els 58 quilos; idem garbellades, a 72; idem en gra de primera, a 245 pessetes.

Cacanets: de l'estranger, a 100 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera, a 120; dos grans roigs de primera, a 100.

Comí, a 150 pessetes els 100 quilos; Llavor de canem, a 90 pessetes els 100 quilos.

Xufes garbellades, a 130 pessetes els 100 quilos; idem colliter, a 100 pessetes.

Cigrons de Xerac, a 112 pessetes els 100 quilos; idem Xerac número 1, a 100; idem Xerac número 2, a 90; Mazagan, números 29-30, a 65; pelons número 4, a 60; especials, a 85 pessetes.

Llenties del país, a 105 pessetes els 600 quilos.

Morisc: tel Plata, a 32 pessetes els 600 quilos.

Nous escollides, a 160 pessetes els 100 quilos.

Panades de Màlaga, de 26 a 32 pessetes la caixa de 10 quilos.

Pinyons de Castella, a 500 pessetes els 100 quilos.

Tramúsos, a 38 pessetes els 100 quilos.

Fígues: de raga, a 14 pessetes a caixa de 100 quilos; de Mallorca, a 9 pessetes; de Lape, a 8 pessetes; negres en sacs, a 55 pessetes els 100 quilos.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 7 de gener de 1921.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes de vins de Barcelona.)

Preus per gran i hectòlitre i mercaderia posada al celler del col·litrer: Penèdes: blanc, a 2'10 pessetes; negre, a 2.

Camp de Tarragona: blanc, a 2'50; negre, a 2'25.

Priorat: negre, a 2'70.

Vilanova i Geltrú: negre, a 2.

Igualada: negre, a 1'80.

Manxa, blanc, 2'20.

Alacant: negre, a 2'75.

Mistela blanca: a 3'25.

Mistela negra, a 3'25.

Moscàtel, a 4'75.

Mercat encalmat i tendència fluixa, degut a la denúncia del modus vivendi amb França.

BACALLA

Dia 7 de gener de 1921.

Ha arribat aquesta setmana el vapor «Castor», amb 1,147 fardos de bacallà procedent d'Islandia.

També ha arribat el vapor «Borg», amb unes 400 tones de bacallà, procedent d'Islandia.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacallà llibre de primera, a 104 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia superior, a 102 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de primera, a 100 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia primes, a 98 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia mitjà, a 98 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacallà, a 350 pessetes els 40 quilos.

OLIS

Dia 7 de gener de 1921.

(Associació General de Negociants d'Oli de Barcelona)

Oli d'oliva

Andalus corrent bo, a 906'60 pessetes els 100 quilos.

Tortosa fins, a 243'47 pessetes els 100 quilos.

Aragó, de 265'20 a 286'95 pessetes els 100 quilos.

En el mercat l'oli andalus segueix en baixa i els olis fins segueixen a preus fermes.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 104'35 a 108'70 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 117'39 a 121'74 pessetes.

Groc de segona, de 105'70 a 113'05 pessetes.

Sense envasos.

Oli de coco

Blanc, a 170 pessetes els 100 quilos.

Cochin, a 210 pessetes els 100 quilos.

Palma, a 200 pessetes els 100 quilos.

Cacauet, a 190 pessetes els 100 quilos.

Oli de llinosa

Oli de llinosa cru, a 185 pessetes els 100 quilos.

Oli de llinosa cuit, a 193 pessetes els 100 quilos.

Oli de llinosa incolor, a 215 pessetes els 100 quilos.

En calxes, 10 pessetes més per 100 quilos.

Arribades de la setmana

D'oli andalus n'han arribat 54 vagons, i del país 11.

A l'estació del Morrot hi ha setze vagons d'oli andalus.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 33 d'abonament i propietat. A tres quarts de nou. L'òpera en quatre actes, del mestre Bretón. **GARIN**, per les senyores Llacer i Vergara; senyors Saludas, Molinari, Torres de Luna, Mestre la Rotella.

Demà: Presentació dels eminents artistes russos Marie Davydoff, Stephan Bielina, Yvan Yvanoff, Constantin Kaidanoff i del famós mestre Serge Koussevitzky, amb l'òpera de Mousorgsky, **BORIS GODOUNOFF**. Direcció escènica, Andoga Jouroff. Decorat nou de Bert Pressl. Vestuari expofes, de Malatesta. Agencament nou d'Artigau.—La setmana entrant: Estrena a Espanya de la grandiosa òpera de Rimsky Korsakoff, **LA FILLA DE LA NEU**.—Aviat: **EL CAVALER DE LA ROSA**.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4736 A.

Dijous, dimenges i dies festius, matinee a les quatre de la tarda.

Cada nit, a les deu.

LA REVUE EN ZIG-ZAG

Formidable exítas artística

400 vestits de la casa Max Welly, de París.

12 decoracions del mestre Alarma

100 artistes espanyols i estrangers

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana

Direcció: E. GIMENEZ

Avui, tarda, a dos quarts de cinc, a preus econòmics: El formidable exít de l'obra en cinc actes i 10 quadros, d'En Ruschhof.

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

Vespre, a dos quarts de deu: **EL VI TRIST** i estrena de la comèdia italiana del celebrat actor i autor Americo Gnasti.

TRES ACTES

Demà, tarda: **TOTHOM A RIURE!**

COMEDIA DE COMEDIES i **MARKA NUPCIAL** Vespre: Joventut Jordana.

ACTES. — El dijous, tarda: **ELS PASTORETS**, amb els Reis, que obsequiaran els nens i les nenes. — El divendres proper: Debut de l'eminent actor italià De Sanctis. — Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpereta i sarsuela

Direcció: J. Llimona

Mestres directors i concertadors:

Francisco Palos i Martí Comí

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, esplèndida matinee a preus populars. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50. Reparició en funció popular, de l'aplaudida primera triple cantant.

ASCENSIO RETORE

amb l'èploga en dos actes, del mestre Vives.

MARUXA

senyores Panach, Betoré i Ferrer, els senyors Ferrer, Guitart i Bent (E.)

Comiat dels simpàtics clowns **PIPPO i SEIFFERT** amb llurs graciosíssimes entrades còmiques.

Nit, a dos quarts de deu, colossall programa

EN SEVILLA ESTA EL AMOR

per la primera triple lleugera

CLARETA PANACH

senyors Guitart, Bent (E.) i García Soler.

MOLINOS DE VIENTO

i **LA ALSACIANA**

Creacions dels eminents cantants

LLUISA VELA, EMILI SAGI-BARBA

i restants intèrprets. — Demà, tarda, a preus populars, última representació de

LA BRUJA

Nit, «El duquesito, «Bohemios», «Corsete», senyoreta Betoré). — Dijous, tarda, a preus populars: «Los calabreses», per Betoré, Panach, Ferrer.

Acuaviva, etc., i «La alsaciana», per Carme Caussade i Angel de León.

Nit, «El pájaro azul», per Lluïsa Vela i Emili Sagi-Barba, Gorgé i Fuentes, García, i l'aplaudit tenor Artur de Castro. Dirigirà l'obra el seu autor, el mestre Millán, «Maruxa», per les senyores Panach i Betoré, els senyors Caballé i Guitart, l'aplaudit baix cantant Pau Gorgé i el mestre Emili Acevedo, que dirigirà l'orquestra.

Dia 19, estrena a Espanya de l'obra en un pròleg i dos actes, llibre d'Eduard Marquina i Gregori Martínez Sierra, música del mestre Amadeu Vives.

BERGAMINO, EL LAMPO

interpretada per l'eminent baríton

EMILI SAGI-BARBA

Es despatxa a comptaduria.

Aquest teatre està dotat de calefacció central.

Gran Calé Restaurant Tívoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit, pel renomnat **QUINTE VILA**. Econòmic i esmerat servei a la carta.

Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Català ROMEA

12, úniques funcions, 12

per l'eminent actor italià

Comm. ALFRED DE SANCTIS

Aquest celebrat actor, el primer avui d'Itàlia, acaba d'obtenir a París els seus més sorollosos triomfs. Triomf com cap altre artista estranger havia aconseguit a França.

DEBUT, 13 GENER 1922

Segueix obert l'abonament a la comptaduria del teatre.

Teatre Novetats

Gran Companyia Internacional de

Circ Equestre

Inauguració: demà, dimecres, 11 de gener (nit, a les deu)

PROGRAMA ESTUPEND

DEBUT A ESPANYA

entre les notabilitats que pendran part en el programa, figuraran els celebres **The Two Hartleys**, **Miss Bella i Mr. Alonso**, **Brothers Belko**, **Troupe Filars i Elrado Ott**.

SMARAGDES

The Jacksons, **Freres Barraceta**, **Troupe 4 Asthons**, **Els Pacc Ruscort**.

FAMILIA LUFTMANN

Els exèrbits i insuperables clowns **Pompoof**, **Insedy**, **Emis** i els clowns de soíre **Aberlandini** i **Currito**. — Dijous, tarda, a les cinc, inauguració de les matinees econòmiques.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Formós programa. Últimes projeccions del segon tom de la colossall novel·la cinematogràfica de grandíols exít: **EL PONT DELS SOSPIRS**. Exítas: **THE POLIFLOR**, **ALONDRA**, **LES 4 MADCAPS**. Succés: **WEBB**, **WOROS**. Exítas: **WESTODS**. Gran succés en la seva reaparició de la formosa estrella de varietats.

LOLA MONTES

Magnífic repertori de la seva creació. Luxosa presentació. Riquíssim vestue-

ri. — Demà, dimecres, **ESTRENA** del tercer tom de

EL PONT DELS SOSPIRS

Teatre Victòria

Avui, dimarts, benefici i comiat del popular primer actor **FERRAN VALLERO**. Tarda, a dos quarts de cinc, en vermut popular: «El Otelo del barri», «La alsaciana» (exítas), i «Amor ciego». Nit, a tres quarts de deu: «El profeta Elias», «El entierro de la sardina», «La Macarena» i «Las Corsarias». — En preparació, extraordinària novel·la. Detalls per cartells. Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE COMIC

CIRO EQUESTRE

Divendres, dia 3. Debut de la notable companyia dirigida pel primer actor **ALEXANDRE NOLLA** amb l'estrena a Espanya del melodrama en quatre actes i un pròleg «Los crimenes de Landrá».

Teatre Català ROMEA

Avui, dimarts, estrena interessant

TRES ACTES

d'Americo Gnasti

Teatre Poliorama

Companyia còmica

QUELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Matinee Popular. Butaca platea amb entrada una pesseta. La caricatura de gran guignol en tres actes: «La quinta del misterio». Nit, a les deu, popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. El grandíols exít d'Arniches, en tres actes.

ES MI HOMBRE

Demà, dimecres, tarda Popular: «Camino adelante» i «Dentro de un siglo». Nit Popular, el brillant exít **ES MI HOMBRE**. — Demà passat, dijous, tarda, matinee de Moda especial, a petició de nombroses famílies que no poden assistir de nit, es posarà **ES MI HOMBRE**. Tots els dies **ES MI HOMBRE**. — Es despatxa a Comptaduria.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Industria i Comerç d'Alemanya

Calidad de primera

JABÓN KUNZE

Exterior elegante

Especialidad: muñecas de jabón
20 modelos diferentes
G.H. KUNZE
Fábrica de jabón
Berlin, Schützenstr. 71

Gran perfumeado

2901

Objectes lluminosos a base de radium

Imatges de sants, amulets, creus, colors, així com preparats a base de radium

En fornells la
Radium Bromid Gesellschaft
Sedanstrasse, 7 2073 Dresden

Relotges de totes menes

Especialitat en relotges de pendola petits, en prop de 50 formes i execucions diverses, amb caixa de metall bellament acolorida.

Despertadors de butaca i de sobre taula.
Jacob Heller Inh. Otto Löw
Schwenningen (Neckar) 1840

Friedr. Gustav Theis, Hohenlimburg i. Westf.

Fàbrica de laminació, trelleria i punts de teler

Ofereixo:

Cinta de ferro i d'acer laminada en fred. — Fil de ferro i d'acer. — Agulles i ganxos de teler.

Matèries glutinants per a totes les indústries

Papers i cartonats de totes les aplicacions per a pintors i empaperadors.

Heinrich Thurmman — Klebstoff-Fabrik — Duisburg
Se cerquen per tot representants solvents 1647

AMPOLLES

noves i usades de tota mena

Gebrüder Koenig

Indústria vidrera

Lippstadt i Westf 1784

MOBLES DE PASTA

Patent alemanya 214254 11 Patents estrangeres

Cadires per a cinematògrafs. Selents i cadires de totes menes

EN FORNEIX D'EXCEL·LENT QUALITAT

Franz Blödhorn, Möbelfabrik.
Oderfeld b. Barbis a. H.

Estació: Scharzfeld a. H.
Adreça telegràfica: Blödhorn-Barbis 1340

Herbert Blumenthal

Haarschmuckfabrik
Berlin-Rudow,
Köpenickerstr. 77
Fàbrica: Ornaments per al cabell, d'execució elegantíssima, a preus extraordinàriament baixos.

Rudow - Lederwaren

Fabrik M. SONDHEIMER
Berlin
Grosse Frankfurterstr. 119
Fàbrica: Articles de cuir per a gossos, esport i de corrent, a preus sense competència.

Demanen llistes de preus 2175

Sarja de Tela de Carborundi
Paper de Esmeril

Paper de vidre i de sillex marca «Hirsch» (Cervo)

NAKOS

Schmirlgelwerke

(Indústria esmerilera)

Siegen i. Westf 1788

ALFRED BERMANN, Berlin W. 62, Kalckreuthstr. 6

Fàbriques a Ilmenau i Thür & Heyerode i Thür.

Fàbrica: Ornaments per al cabell, d'execució elegantíssima, a preus extraordinàriament baixos.

Fabricació de gèneres de punt i de malla

Adreça telegràfica: Strumpfbermann, Berlin. 1663

Secció I: Mitges per a sonyors, en seda, seda artificial i crespo

Secció II: Samarretes d'esport, xals i guarniments de trineu en llana i seda artificial.

Màquines per a adreçar planxes

de totes les mides.

Múltiples patents alemanyes i estrangeres.

La planxa surt adreçada de la màquina, sense necessitat de cap martelleig.

Gran rendiment!

Important estalvi de temps. Important estalvi de jornals.

Carl Fr. Ungerer, Pforzheim 2123

Fil metàl·lic

per a fàbriques de cartonats, relligadors, fàbriques de calçat, fàbriques de raspalls. Fil metàl·lic per a floristes, per a la confecció de somiers, per a ampolles, per a lligar, per a telers, etc.

Qualitats de primera

Dorstener Drahtwerke Gebrüder Bentz & Co.

Dorsten i. W. 2106

Termòmetres Areòmetres

Instrumentes de vidre

per a ciència i indústria.

G. REINHARDT, HANNOVER, Angerstr. 13

Se cerca representant

2199

Kosser & Müller, Berlin 0.34, Romintenerstr. 26

Especialitat en saletes de senyors, menjadors, saletes de tot estar

1312

Acurades execucions segons dibuix. Només s'executen treballs de primera qualitat. — Grans existències permanents. Se cerquen representants per a Espanya

PIANOS

Qualitat excel·lent a preus aventajosos

Riese, Hallmann & Co, G. m. b. H.

Berlin 0.34 — Petersburgerstr. 3

1314

Adreça telegràfica: Atlaspiano-Berlin.

Llevad en la Boca

siempre que queráis escapar de los peligros del frío, de la humedad, del polvo y de los microbios; cuando os molesten los estornudos, o tengáis carraspera u opresión de pecho; cuando os sintáis constipados,

UNA PASTILLA VALDA

cuyos vapores balsámicos y antisépticos fortificarán, acorazarán, vuestra GARGANTA, vuestros BRONQUIOS, vuestros PULMONES.

Ninos, Adultos, Ancianos

PARA EVITAR, PARA CUIDAR las Enfermedades de las Vías Respiratorias tened siempre á mano

PASTILLAS VALDA

pero sobre todo no empleéis más que **LAS VERDADERAS** que son sólo las que se expenden **EN CAJAS** y llevan en la tapa el nombre **VALDA**

Catarro dels nois

L'Anti-cataral Borbonel, és el veritable específic acordat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tots les criatures.

DIPOSITIS Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i Viladomat, Rambla de les Flors.

Desitjo en consignació

ciments fent-me càrrec dels ports. Dirigir-se a Francesc Segovia, Pañuelas, 10, MADRID. Apartat propi.

Habitació per a senyor

Sols a dormir.
Rda: Plaça Santa Madrona, núm. 1, principal.

Aixarop del professor GIROLAMO

Polvos i Calxets **Pagliano** (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Únics agents a Espanya:

J. Uriach i C^a: Bruch, 49 : Barcelona

Màquines Eines de primera qualitat

COM:

Torns - Estampadores

Taladradores - Fresadores

etc.

Gran rendiment

Treball acurat

ELECTROMOTORS de totes grandàries

Immediata remesa, des del magatzem, a preus favorables

Werkzeugmaschinenfabrik Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa, T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Lloguers

Pianos de lloguer de vàries preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER

Local nou

de dues grans i espléndides aules, carrer Rector de Flor, núm. 189 i 191, tocant Mallo i ca. Rda: Plaça Urquinaona, 11 primer. De 10 a 12 i de 4 a 6.

Vendes

Joies d'ocasió

Safetes i serveis plata, al pes. Compra or, plata, platí brillant i perles.

Joaquín de J. Núñez Rambla de les Flors, 3 A i Cardenal Casañas, 8

Piano Chassaigne

n.º 4, quasi nou, vend. ocasió. Carmo, 5, primer, 2.º

AVISOS

MONEDES

OR

Espanyoles i estrangeres

Volen vendre de les vostres monedes d'or? Visiteu nostra Casa de Canvi, conculieu nostres preus i us convencerem de que paguem més que ningú

Casa de canvi

Italo Comercial

que es troba davant l'estàtua de Colom, en el recó de la plaça, entre la porta principal del Banc de Barcelona i el Bar.

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS I LLOGUER

18. Plaça Catalunya, 18